

Introducere

Ca o primă concluzie ce se desprinde după parcurgerea etapei de diagnostic, este aceea că județul **Sibiu** constituie un teritoriu specific al țării, caracterizat prin existența unor resurse diverse și un potențial natural și economic important. În acest context, "Planul de Amenajare a Teritoriului Județean", constituie prin demersul său conceptual, un bun prilej pentru înțelegerea corespunzătoare a problemelor existente și de evaluare a impactului produs de aplicarea obiectivelor strategice din principalele domenii ale amenajării teritoriului.

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean oferă o viziune globală și coerentă asupra structurii și utilizării teritoriului studiat, definind principalele opțiuni pentru o mai bună organizare și funcționare a acestuia, prin armonizarea activităților cu incidență asupra utilizării potențialului natural, economic și social, în raport cu opțiunea dezvoltării spațiale urmărite.

Obiectivul principal, comun tuturor strategiilor de amenajare a teritoriului, este realizarea unei dezvoltări economice și sociale durabile a teritoriului studiat, care să țină cont de următoarele principii:

- creșterea competitivității județului în cadrul economiei naționale;
- stoparea declinului demografic, asigurarea unei creșteri a populației, a stabilității și integrării părții active a acesteia, în structurile economice locale;
- valorificarea superioară a potențialului natural, în special al celui majoritar prezent pe teritoriului județului;
- protejarea terenurilor agricole cu valoare economică ridicată, prin promovarea unor măsuri restrictive în procesul de scoatere a acestora din circuitul agricol în favoarea zonelor construite ale localităților;
- ameliorarea și îmbunătățirea calității fondului funciar, prin constatarea fenomenelor de degradare a terenurilor;
- ameliorarea unor dezechilibre constatate la nivel zonal în dezvoltarea economico-socială determinate atât de condițiile geografice cât și de particularitățile dezvoltării specifice a teritoriului, care au condus la concentrări de populație și activități economice în principal în jurul municipiilor și orașelor importante;
- corelarea în plan teritorial a infrastructurii majore cu organizarea rețelei generale de localități, într-o concepție unitară, îmbinându-se necesitățile de perspectivă ale economiei regionale cu asigurarea unor condiții locale optime.

Scopurile planului de amenajare sunt:

- furnizarea unor **direcții strategice** (caracter directiv) care să ghideze acțiunile administrațiilor și sectorului privat pentru dezvoltarea teritoriului pe o perioadă de determinată;
- stabilirea măsurilor ce vor fi aplicate în procesul de autorizare al construcțiilor (utilizarea solului și a locațiilor) și de funcționare;
- furnizarea unui cadru strategic care să stea la baza **planurilor subordonate** și studiilor necesare procesului de planificare;
- identificarea și promovarea de noi oportunități de dezvoltare;
- coordonarea resurselor sectorului privat pentru realizarea unor dezvoltări optime.

Dată fiind complexitatea și varietatea problemelor desprinse din analiza situației existente, pentru jalonarea principalelor direcții și niveluri de dezvoltare economico-socială a județului **Sibiu**, au fost reținute următoarele opțiuni directe mai importante:

- valorificarea durabilă a resurselor naturale existente, în special a celor agricole, silvice, turistice și hidrografice;
- restructurarea și modernizarea infrastructurilor tehnice;
- dezvoltarea rațională a localităților existente și desfășurarea dirijată a procesului de urbanizare, corespunzător intereselor colectivităților locale, în strânsă corelare cu dezvoltarea rețelei regionale de localități, pentru asigurarea unor condiții de viață superioare;
- conservarea, reabilitarea și protecția mediului natural și construit;

- asigurarea unei dezvoltări economice și sociale armonioase în profil teritorial, prin intervenții publice, inițiative private și parteneriate public-privat.

Propunerile strategice de amenajare și dezvoltare a teritoriului județean au fost considerate pentru următoarele etape:

Etapa I prioritară, până în anul 2020 (EI) pentru care s-a avut în vedere faptul că în activitatea de amenajare a teritoriului vor predomina opțiunile legate de:

- continuarea dezvoltării economice și implementarea în toate domeniile de activitate a structurilor, mecanismelor și instrumentelor de funcționare specifice economiei de piață;
- restructurarea și modernizarea infrastructurilor tehnice legate de activitatea economică și de viața comunităților;

Etapa II, de perspectivă, până în 2025 (EII) pentru care obiectivele de amenajare și dezvoltare au în vedere:

- direcți și măsuri care să contribuie la creșterea economică și implicit a nivelului de trai al populației;
- relansarea investițiilor îndeosebi în domeniul infrastructurii tehnice și economiei, ceea ce va asigura valorificarea rațională echilibrată și complexă a potențialului natural și social al teritoriului județean;
- ameliorarea organizării rețelei de localități, în vederea dezvoltării unor centre de polarizare intercomunală, care să determine o îmbunătățire a cooperării funcționale între localități și a cadrului de viață al comunităților.
- reabilitarea, conservarea și protejarea mediului natural și construit.

Propunerile de amenajare și dezvoltare a teritoriului vor ține cont de prevederile planurilor și strategiilor aprobate, cum sunt secțiunile Planurilor de Amenajare a Teritoriului Național, Planuri de dezvoltare, Master Planuri și Strategii de dezvoltare.

Caracteristicile planului ca instrument de gestionare spațială sunt:

- **Coordonator** - planul nu face o analiză profundă a tuturor sectoarelor, care sunt de competența ministerelor și agențiilor care examinează și planifică fiecare sector în detaliu; planul de amenajare asigură legătura și compatibilitatea dintre politicile sectoriale;
- **Strategic** – comprehensiv ca analiză și acoperire teritorială, nivelul minim de analiză teritorială a planului este unitatea administrativă de bază, PATJ constituind un cadru general pentru programele și proiectele înscrise în direcțiile sale de dezvoltare;
- **Neradical** – planul nu intenționează să schimbe tendințele de dezvoltare ci să le devieze în vederea atingerii unor stări dorite.
- **Potențial** – realizarea proiecțiilor și propunerilor planului nu este certă, mai ales în domeniul sectorului privat; prevederile planului devin oportune în momentul apariției condițiilor pentru punerea lor în aplicare.
- **Dinamic** – schimbările din diferite domenii ale planului vor fi monitorizate ducând la **schimbări ale prevederilor** planului, în momentul când acestea vor deveni necesare.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ

A. VIZIUNEA PLANULUI DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN

Viziunea planului conține obiectivele generale ale dezvoltării teritoriului județean sintetizate prin parcurgerea diagnosticul general, aceasta având următoarea formulare:

Corelarea politicilor sectoriale de dezvoltare în teritoriul județean în vederea stimulării dezvoltării economice echilibrate, a cooperării interne, regionale și internaționale, în concordanță cu structura spațială (proprie și regională), necesitățile comunităților și cu cerințele de protecție și conservare a mediului.

Viziunea planului stabilește ca prim scop o dezvoltarea economică echilibrată a teritoriului județean pentru revitalizarea zonelor cu dezvoltare mai redusă și preîntâmpinarea producerii de noi dezechilibre. Dezvoltarea economică trebuie să servească în primul rând creșterii nivelului de viață al comunităților din spațiul județean și colaborării în cadrul regional și național.

Prin această dezvoltare se stabilește un nou nivel al cooperării interne, regionale și internaționale, care să ducă la o mai puternică integrare a funcțiilor economice și a comunităților.

Cooperarea între diverși actori (publici și/sau privați) din sectoare diverse, pentru derularea unor proiecte comune trebuie să devină un principal mod de realizare a dezvoltării teritoriului județean. Corelarea politicilor sectoriale de dezvoltare este o idee de bază a planului acesta asigurând legătura și compatibilitatea dintre politicile sectoriale.

Structura teritoriului reprezintă disponerea generală a dezvoltării în raport cu cerințele din spațiul considerat și al celor de la nivelele superioare, regionale și naționale.

Identificarea elementelor dezvoltării s-a făcut prin diagnosticul domeniilor țintă ale P.A.T.J. când s-a stabilit tipul, mărimea, poziția și relațiile acestora față de celelalte elemente ale mediului fizic.

Structura teritorială a județului Sibiu fost stabilită prin analiza dispunerii acestor elemente spațiale și cuprinde următoarele categorii:

- zonele caracteristice ale teritoriului administrativ, determinate de dispunerea populației și a forței de muncă (piețe), a elementelor geografice (zonele Făgărașului, Târnavelor, Secașelor, Hârtibaciului, Oltului), sau a mediului antropic și natural (intravilane, exploatații, arii naturale).
- armătura de centre aferente acestora zone, legate prin infrastructura majoră a teritoriului;
- zone calitative, determinate de nivelul biodiversității și al valorii resurselor.

Dintre cele trei categorii ce alcătuiesc structura teritoriului județean cea mai importantă, din punct de vedere al amenajării teritoriului, este prima prin care se evidențiază necesitățile de dezvoltare a unor grupuri de unități administrative de bază.

Politicile de amenajare se întemeiază pe necesitățile comunităților unor zone caracteristice și nu pe cele ale fiecărei unități administrative în parte, care sunt de competența PUG .

Succesul propunerilor de amenajare ține de conștientizarea, la nivelul administrațiilor locale, a necesității dezvoltării previzionate pentru comunități cât mai largi și de conjugarea eforturilor acestora în vederea realizării lor.

Aceste arii de colaborare între unități administrative învecinate, în scopul realizării proiectelor de interes comun, pot fi de trei tipuri:

- *Municipiile și unitățile administrativ-teritoriale limitrofe, alcătuind structuri urbane policentrice;*
- *Orașe și reședințe comunale ca centre pentru unitățile administrativ-teritoriale limitrofe - arii intercomunale polarizate;*
- *Mai multe comune, alcătuind un spațiu omogen - arii intercomunale nepolarizate.*

Zonele descrise mai sus se pot studia și planifica prin documente de amenajare corespunzătoare PATIO sau PATIC, determinându-se din aceste proiecte și sarcini concrete pentru fiecare din planurile urbanistice generale.

Dintre principiile care stau la baza planificării acestor zone cele mai importante sunt cel al asociativității, al subsidiarității și cel al echilibrului, în principal între sarcini și resurse.

Atitudinile defensive, individualiste sau corporatiste vor trebui depășite; rezultatele proiectelor comune vor putea fi mai eficiente în viitor. Resursele și mijloacele fiind dispersate, alocarea acestora individual nu este eficientă, fiind necesară o coordonare, cum este aceea oferită de planurile de amenajare.

Prin aceste planuri se încearcă depășirea tendințelor concurențiale între localități, zone sau administrații care stau, în multe cazuri, la baza ineficienței unor politici de dezvoltare.

B. OBIECTIVELE STRATEGIEI DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN

1. MEDIUL

1.1. PROTECȚIA ȘI CONSERVAREA FACTORILOR DE MEDIU

Obiectiv specific:

O 1 – Protecția și valorificarea durabilă a elementelor mediului natural, menținerea/dezvoltarea biodiversității acestora, atenuarea sau anihilarea efectelor proceselor distructive.

Concepția unei viziuni de protecție și conservare a mediului trebuie să plece de la principiile echității și cunoașterii aprofundate a elementelor componente ale acestuia, subordonându-se principiului dezvoltării durabile a tuturor categoriilor de teritorii ale județului.

Dintr-o perspectivă antropocentrică, durabilitatea unei dezvoltări teritoriale este direct proporțională cu ritmul epuizării resurselor, poluarea, conservarea naturii și alte aspecte legate de mediul înconjurător.

Mediul natural variat al județului pune probleme de monitorizare și protecție prin mărimea sa și prin complexitatea fenomenelor care au loc, în acord cu standardele europene de protecție a mediului.

Mediul montan, submontan și cel din luncile marilor cursuri de apă ce străbat județul sunt cadre de viață individualizate care necesită un efort permanent de studiu, monitorizare și protecție. Interacțiunea dintre mediul natural și cel antropic a dus la fenomene negative din categoria poluării, modificării biodiversității și trecerii definitive a unor zone naturale în folosință economică.

Principalele fenomene ce amenință calitatea și integritatea mediului natural sunt poluarea și ocuparea irațională a solului prin extinderea intravilanului.

Poluarea aerului se datorează în principal industriilor legate de exploatarea gazului metan, în zona de nord a județului.

Apele de suprafață sunt afectate în principal de deversările de ape uzate din localitățile care nu dispun în prezent de stații de epurare.

Solul este afectat de fenomene naturale mecanice și chimice, precum și de poluarea industrială și casnică. Gospodărirea deșeurilor menajere este o problemă prioritară a protecției mediului natural din județ.

O altă direcție de acțiune cuprinsă în obiectivul referitor la mediu este prevenirea riscurilor naturale și diminuarea sau anihilarea efectelor fenomenelor distructive, ce afectează comunitățile umane.

Rețeaua hidrografică bogată a județului este o resursă importantă, dar și un factor de risc în ceea ce privește producerea inundațiilor, alunecărilor de teren și a altor fenomene negative.

Diminuarea permanentă a zonelor cu vegetație spontană, în special a celor forestiere având ca efect scăderea biodiversității, contribuie în mare măsură la producerea fenomenelor ce reprezintă riscuri pentru colectivități.

Direcții de dezvoltare ale obiectivului O 1:

D 1.1 - Protecția și conservarea zonelor naturale în sensul menținerii biodiversității și valorificării durabile a resurselor naturale.

D 1.2 – Protecția și asigurarea conservării și utilizării durabile a patrimoniului natural

Protecția și conservarea mediului

Strategia privind mediul înconjurător are ca direcții generale îmbunătățirea calității factorilor de mediu, cât și limitarea și/ sau eliminarea impactului negativ asupra acestora.

Pentru fiecare factor de mediu s-au stabilit strategii de rezolvare a problemelor create de poluare și degradare, în raport cu situația existentă, analizată în etapa anterioară.

Cerințele legale standardizate se referă la calitatea aerului și implicit cantitatea de emisii provenite din diferite procese de producție, precum și la calitatea apelor evacuate în emisari, în canalizări, la calitatea apelor de suprafață și a apelor subterane.

Strategia de rezolvare a problemei îmbunătățirii calității apelor urmărește reducerea încărcărilor apelor evacuate cu substanțe poluante, asigurarea unei preepurări, remedierea funcționării stațiilor de epurare acolo unde există și realizarea de noi stații de epurare.

Poluarea și degradarea solului este cauzată în principal de folosirea lui ca suport de depozitare pentru numeroasele deșeuri rezultate din activitățile socio-economice, din modul de gospodărire al acestora, dar și ca urmare a depunerilor de pulberi cu conținut de metale grele în zona Copșa Mică.

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 1.1.1:

M. 1.1.1 - Îmbunătățirea calității aerului în județul Sibiu.

Obiectivele și măsurile privind problema poluării aerului sunt cuprinse în Planul Local de Acțiune pentru Mediu al Județului Sibiu pentru perioada 2007-2013:

- 1 - Modernizarea și adaptarea unor tehnologii nepoluante la toți agenții economici în vederea reducerii emisiilor până la valori ale concentrațiilor care să nu depășească valoarea CMA. Aplicarea BAT - IPPC (cele mai bune tehnologii disponibile) pentru activitățile industriale care se încadrează în criteriile stabilite de directiva IPPC;*
- 2 - îndeplinirea obligațiilor asumate de România prin Protocolul de la Kyoto, la Convenția cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, adoptat la 11 decembrie 1997 (Legea 3/2001, H.G.780/2006);*
- 3 - reducerea emisiilor de poluanți (în special pulberi în suspensie) ca urmare a traficului rutier sub valoarea CMA, prin utilizarea autovehiculelor cu dispozitive antipoluante și a benzinei fără plumb și măsuri de optimizare a traficului și realizarea de șosele de centură, ocolitoare;*
- 4 - se va menține în continuare interdicția de construire de incineratoare de deșeuri pe teritoriul administrativ al județului Sibiu;*
- 5 - diminuarea degradării fondului forestier prin monitorizarea zonelor afectate, pentru asigurarea unei ponderi ridicate de fond forestier, gestionat conform standardelor în vigoare;*
- 6 - asigurarea sistemului de transport ecologic, în vederea reducerii poluării datorată noxelor generate de motoarele clasice prin introducerea, păstrarea și dezvoltarea sistemului de transport ecologic;*
- 7 - îmbunătățirea factorilor de mediu și a calității vieții, prin creșterea suprafețelor de spații verzi din localități, al protejării și gestionării durabile a acestora, precum și al creșterii standardelor de viață ale locuitorilor; asigurarea de către autoritățile administrațiilor publice locale a unei suprafețe de minimum 26 mp/ locuitor din terenul intravilan până la data de 31*

decembrie 2013. Includerea în PUG-uri a unor inele verzi ale localităților și posibilitatea conectării acestora la spațiile verzi din orașe prin plantații de aliniament.

E I - II

M 1.1.2 – Îmbunătățirea calității apelor de suprafață și a apelor subterane în județul Sibiu, prin acțiuni de:

- încadrare în standardele de calitate a emisiilor de impurificatori din apele uzate evacuate de diversele unități socio-economice în emisarii naturali și / sau în rețelele de canalizare a localităților;
- respectare a termenelor de realizare a rețelilor de canalizare și stații de epurare, conform programului de implementare a Directivei 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane;
- aplicare a măsurilor pentru atingerea standardelor europene în domeniu, Conform Directivei Cadru în domeniul apelor (2000/60/EC), toate apele din România trebuie să atingă “starea bună” (respectiv clasele de calitate I și II);
- implementare a măsurilor identificate în Planul Local de Acțiune pentru Mediu al Județului Sibiu pentru perioada 2007-2013;
- extinderi și modernizări în scopul obținerii unor randamente de funcționare superioare în cadrul serviciilor de gospodărie comunală, respectiv stațiile de epurare din localitățile Sibiu, Cisnădie, Avrig;
- re tehnologizări la stațiile de epurare ale agenților economici S.C. “Carmolimp” SRL Veștem, S.C. „Romanacfir” S.A. Tâlmăciu, S.C. “Orlatex” S.A. Orlat, S.C. “Medimpact” S.A., S.C. “Relee” S.A., S.C. “Texromed” S.A., S.C. Armax” S.A., S.C. “Antomecanica” S.A. și S.C. ”Emailul” S.A. Mediaș;
- identificarea de noi surse pentru alimentarea cu apă potabilă a zonei de nord a județului Sibiu, respectiv pentru municipiul Mediaș și orașele Copșa Mică și Dumbrăveni, prin realizarea unei aducțiuni gravitaționale cu priză din viitoarea acumulare Zetea pe râul Târnava Mare, pentru localitățile din județele Harghita, Mureș și Sibiu;
- realizarea și reabilitarea unor stații de epurare pentru localitățile urbane Agnita, Avrig, Dumbrăveni, Ocna Sibiului, Miercurea Sibiului, Mediaș și Săliște; Consiliul Județean Sibiu, prin Compartimentul Monitorizare a Serviciilor Publice, împreună cu primăriile din județ, a estimat în 2009 necesitatea a 65 de stații de epurare a fi realizate în zona rurală a județului Sibiu pentru a atinge standardele europene de mediu;
- promovarea unor tehnologii de depoluare a pânzei freatice, poluată cu metale grele, în zona Copșa Mică, Târnăvioara și Micăsasa;
- respectarea și aplicarea Planului Național de Reducere a Poluării cu Nitrați a Apelor Subterane.

E I - II

M 1.1.3 - Reabilitarea solului degradat de către activitățile antropice.

Strategia de dezvoltare a județului Sibiu pentru perioada 2010-2013 propune o nouă orientare a ponderii folosințelor terenurilor, în scopul creșterii favorabilității solurilor:

1- Actualizarea bazelor de date și a harților terenurilor expuse la riscuri naturale (alunecări de teren, scurgeri de torenți, zone inundabile, eroziuni) - toate localitățile; Implementarea și monitorizarea planurilor de utilizare și refacere a terenurilor din zonele afectate;

2 - Inventarierea și investigarea siturilor contaminate conform Strategiei Naționale de Gestionare a Siturilor Contaminate și H.G. 1408/2007; Curățarea depoluarea, remedierea/reconstrucția ecologică a siturilor contaminate; Reabilitarea siturilor industriale post-depoluare și pregătirea lor pentru alte tipuri de activități economice;

3- Implementarea măsurilor prevăzute în sistemului integrat de gestiune a deșeurilor în scopul atingerii țințelor prevăzute de legislația privind gestiunea deșeurilor și reducerii/ eliminării impactului produs de deșeurile de orice natură asupra factorilor de mediu.

- 4- *Gestiunea adecvată a deșeurilor din agricultură în conformitate cu Codul bunelor practici agricole, în scopul reducerii poluării cu nitrați din surse agricole.*
- 5- *Derularea unor campanii de informare asupra riscurilor utilizării în exces a îngrășămintelor și pesticidelor vizând în principal locuitorii din mediul rural.*

Dintre acestea se menționează următoarele:

- *eliminarea evacuărilor de ape uzate în Tîrnava Mare și Visa, în scopul refacerii biocenozelor acvatice;*
- *cultivarea de plante tehnice cu afinitate pentru metalele grele existente în sol;*
- *lucrări de îmbunătățiri funciare pe terenurile afectate de poluare.*

Se propune de asemenea:

- *realizarea colectării selective a deșeurilor urbane în toate localitățile județului și extinderea serviciilor de salubritate la nivelul tuturor comunităților;*
- *dotarea tehnică a serviciilor de salubritate la nivelul normelor și cerințelor actuale și asigurarea necesarului de mijloace speciale de transport;*
- *concentrarea depozitării deșeurilor menajere în depozitul ecologic zonal Cristian (2010-2015);*
- *actualizarea datelor conform PRGD revizuit în 2011*
- *închiderea etapizată a tuturor depozitelor de deșeuri existente neconforme, atât din mediul urban și reconstrucția ecologică a terenurilor ocupate de acestea;*
- *extinderea zonelor deservite de serviciile de salubritate (extinderea colectării deșeurilor municipale);*
- *realizarea a două stații zonale pentru compostarea deșeurilor biodegradabile la cele două depozite ecologice;*
- *se interzice construirea de incineratoare a deșeuri pe teritoriul administrativ al județului Sibiu, conform Strategiei și planului de dezvoltare a județului Sibiu, perioada 2006-2007-2013, adoptată prin H.C.J. nr. 38/27.04.2006;*
- *consolidarea și completarea amenajărilor de combatere a eroziunii solului;*
- *sprijinirea înființării de către SNIF sucursala Sibiu de pepiniere de salcâm pentru asigurarea materialului necesar consolidării terenurilor supuse eroziunii.*

Prin Planul Național de Gestionare a Deșeurilor se impune implementarea conceptului „incinerator zonal”, care să deservească mai multe regiuni, deoarece construcția și operarea unor incineratoare de deșeuri periculoase sunt foarte costisitoare. În aceste incineratoare se vor incinera deșeurile periculoase din industrie și deșeurile periculoase provenite din activități medicale.

*Noile incineratoare de deșeuri vor fi în concordanță cu legislația națională și europeană și vor avea o capacitate de cel puțin **3.500 t/an** (cf. Hot. 358/2007) Având în vedere cantitatea de deșeuri periculoase spitalicești generate în anul 2005 (248,8 tone) este inoportună realizarea unui incinerator de deșeuri spitalicești în județul Sibiu.*

E I - II

M 1.1.4 – Reducerea zgomotului ambiental.

Conform Hotărârii nr. 321 din 14 aprilie 2005 republicată, se abordează unitar, la nivel național, evitarea, prevenirea sau reducerea efectelor dăunătoare provocate de zgomotul ambiental, inclusiv a disconfortului, prin implementarea următoarelor măsuri:

- *determinarea expunerii la zgomotul ambiental, prin întocmirea hărților de zgomot;*
- *punerea la dispoziția publicului a informațiilor privind zgomotul ambiental și efectele sale;*
- *adoptarea, pe baza datelor din hărțile de zgomot, a planurilor de acțiune, având ca scop prevenirea și reducerea zgomotului ambiental, acolo unde este cazul, în special a nivelurilor de expunere, care pot avea efecte dăunătoare asupra sănătății umane.*

Planurile de acțiune se elaborează pentru prevenirea creșterii sau pentru reducerea nivelurilor zgomotului ambiental, acolo unde acesta depășește limitele maxime admise, și pentru a menține

calitatea mediului din punct de vedere al zgomotului ambiental, acolo unde acesta are niveluri acceptabile.

Valorile admisibile ale nivelului de zgomot, la limita zonelor funcționale din mediul urban, se urmăresc conform STAS 10009-88.

Prin integrarea României în UE, autoritățile din sistemul de protecție a mediului precum și celelalte autorități cu responsabilități în probleme legate de domeniul zgomotului și vibrațiilor, se află într-un proces complex de colaborare în scopul armonizării legislației românești cu cea europeană și adoptării unor standarde și norme europene.

Parlamentul European și Consiliul au adoptat Directiva 2002/49/EC în 29 iunie 2002 privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiental, a cărei principală sarcină este aceea de a crea o bază comună pentru administrarea urbană a zgomotului ambiental, prin:

- monitorizarea problemelor de mediu, prin solicitarea autorităților competente ale statelor membre să realizeze hărți strategice de zgomot pentru drumurile principale, căile ferate principale, aeroporturile mari și aglomerările urbane, zonele industriale, utilizând indicatori de zgomot armonizați precum L_{zsn} și L_{noapte} . Aceste hărți vor fi utilizate atât pentru evaluarea numărului de persoane afectate de zgomot în întreaga UE, cât și pentru realizarea planurilor de acțiune pentru gestionarea zgomotului și a efectelor acestuia;

- informarea și consultarea publicului despre expunerea populației la zgomot, efectele sale asupra populației și măsurile ce se pot lua pentru limitarea nivelului de zgomot;

- lansarea de teme locale prin solicitarea autorităților administrației publice locale și a unităților prevăzute la art. 4 alin. (3) din H.G. 321/2005 privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiental, republicat, de a realiza planuri de acțiune pentru gestionarea zgomotului ambiental și a efectelor acestuia, ținându-se seama de hărțile strategice de zgomot.

Directiva nu stabilește limite pentru indicatorii de zgomot și nici pentru măsurile ce trebuie luate prin planurile de acțiune, astfel, valorile limită de prag și măsurile care se pot lua în cadrul planurilor de acțiune se stabilesc de fiecare stat membru în parte.

- întocmirea hărții strategice de zgomot pentru mun. Sibiu până în 30 iunie 2012 și a planului de acțiune care are ca scop prevenirea și reducerea zgomotului ambiental, acolo unde este cazul, în special a nivelurilor de expunere, care pot avea efecte dăunătoare asupra sănătății umane, până în 18 iulie 2013.

E I - II

D 1.2 - Protejarea zonelor naturale valoroase

Județul Sibiu dispune de o mare varietate de ecosisteme, habitate și specii de floră și faună inestimabilă prin unicitatea lor.

Legea nr. 5/2000 privind aprobarea PATN – Secțiunea a III-a – zone protejate stipulează un număr de 15 valori de patrimoniu natural care sunt protejate la nivel național.

În scopul protecției unui număr cât mai mare de arii naturale valoroase și în același timp reprezentative pentru județul Sibiu, autoritățile publice județene au propus o nouă listă, care a fost aprobată prin Hotărârea Consiliului Județean Sibiu nr. HCJ Sibiu nr.64/2004, iar la anexa nr. 6, prin Regulamentul de administrare a parcurilor naturale sunt stabilite măsuri de organizare administrativă.

Noua listă este parțial în conformitate cu Legea nr. 462/2001 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 57/2000. Această lege stabilește regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice.

Datorită capitalului natural extrem de valoros, la nivelul județului Sibiu au fost desemnate un număr de 4 SPA-uri (Arii Speciale de Protecție Avifaunistică), declarate prin H.G. 1284/2007 privind ariile de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România și un număr de 9 SCI-uri (Situri de Importanță Comunitară), declarate prin Ordinul 1964/2007 al Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile (MMDD) privind instituirea de

arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.

Ariile Speciale de Protecție Avifaunistică (SPA) sunt: Avrig–Scorei–Făgăraș, Piemontul Făgăraș, Frumoasa și Podișul Hîrtibaciului. Acestea ocupă o suprafață de aproximativ 241.736,11ha și reprezintă 44,49% din suprafața județului.

Siturile de Importanță Comunitară (SCI) sunt: Frumoasa, Insulele stepice de la Slimnic, Mlaca Tătarilor, Movilele de la Păucea, Munții Făgăraș, Oltul mijlociu – Cibin – Hîrtibaciu, Pădurea de stejar pufos de la Petiș, Pădurea de stejar pufos de pe Tîrnava Mare, Sighișoara – Tîrnava Mare. Acestea ocupă o suprafață de aproximativ 133.333,01ha și reprezintă 24,54% din suprafața județului Sibiu.

Prin suprapunerea siturilor Natura 2000 (SCI și SPA) rezultă o suprafață de 262.258,37 ha, aceasta reprezentând 48,07% din teritoriul administrativ al județului Sibiu.

Conform prevederilor art. 15 din O.U.G. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, “ariile naturale protejate și coridoarele ecologice vor fi evidențiate în mod obligatoriu de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară în planurile naționale, zonale și locale de amenajare a teritoriului și de urbanism, în planurile cadastrale și în cărțile funciare”.

Se impune respectarea Ordonanței de Urgență nr. 154 din 12/11/2008 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice și a Legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006. Respectarea Legii nr. 345/2006 pentru modificarea și completarea O.U.G. nr. 236/2000 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice.

Proiectele finanțate prin Programul Operațional Sectorial de Mediu, Axa Prioritară 4 Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii, vizează asigurarea unui management corespunzător al ariilor naturale protejate și implicit, stoparea pierderii biodiversității și a resurselor naturale.

Pentru dezvoltarea cadrului de management și administrare a ariilor protejate, inclusiv a siturilor NATURA 2000, cu scopul stopării degradării biodiversității și a resurselor naturale și riscurile asociate pentru mediu și dezvoltarea durabilă, legislația în domeniu prevede inițierea și/sau derularea unor importante acțiuni, cum ar fi: îmbunătățirea/înființarea structurilor administrative adecvate; dezvoltarea/revizuirea planurilor de management pentru ariile protejate; întocmirea studiilor specifice, inventariere, cartare; realizare de campanii de informare și de conștientizare a publicului; întărirea sistemului instituțional în vederea asigurării controlului, aplicării legislației și a capacității instituționale corespunzătoare pregătirii și implementării planurilor de management (programe de întreținere); preluarea ariilor naturale protejate de interes comunitar și național în administrare sau custodie; conștientizarea și informarea factorilor interesați cu privire la necesitatea protecției ariilor naturale protejate și conservarea speciilor și habitatelor de interes comunitar;

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 1.1.2:

M 1.2.1 - Asigurarea conservării și dezvoltării durabile a patrimoniului natural

Pentru dezvoltarea cadrului de management și administrare a ariilor protejate, inclusiv a siturilor NATURA 2000, cu scopul stopării degradării biodiversității și a resurselor naturale și riscurile asociate pentru mediu și dezvoltarea durabilă, legislația în domeniu¹ prevede inițierea și/sau derularea unor importante acțiuni, cum ar fi:

¹ O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice

Ordinul Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România

Ordinul Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1533/2008 privind aprobarea Metodologiei de atribuire a administrării ariilor naturale protejate care necesită constituirea de structuri de administrare și a Metodologiei de atribuire a custodiei ariilor naturale protejate care nu necesită constituirea de structuri de administrare

- îmbunătățirea/înființarea structurilor administrative adecvate; dezvoltarea/revizuirea planurilor de management pentru ariile protejate;
- elaborarea planurilor de management pentru ariile naturale protejate de interes comunitar și național;
- preluarea ariilor naturale protejate de interes comunitar și național în administrare sau custodie;
- identificarea tuturor bunurilor patrimoniului natural care necesită un regim special de protecție;
- menținerea sau restabilirea într-o stare de conservare favorabilă a habitatelor și a speciilor din flora și fauna sălbatică;
- asigurarea măsurilor speciale de ocrotire și conservare în situ a bunurilor patrimoniului natural;
- constituirea, organizarea și extinderea rețelei de arii naturale protejate:
 - propuneri SCI: Hârtibaciu Sud – Vest, Podisul Secașelor, Târnava Mare – Mihalț – Copșa Mica;
 - extindere SCI: Insulele Stepice de la Sura Mică, Oltul Mijlociu - Cibin - Hârtibaciu;
 - retrasare limite SCI: Frumoasa, M-tii Făgăraș, Sighisoara Târnava Mare;
 - retrasare limite SPA: Frumoasa, Piemont Făgăraș, Podisul Hartibaciului.

Bunurile de patrimoniu natural identificate de autoritățile locale, urmează să fie însoțite de documentații științifice, avizate de Academia Română, apoi remise Consiliului Județean Sibiu sau consiliilor locale, în scopul instituirii regimului de arie naturală protejată.

Pentru asigurarea măsurilor speciale de ocrotire și conservare în situ a bunurilor patrimoniului natural se instituie un regim diferențiat de ocrotire, conservare și utilizare, potrivit categoriilor stipulate în Legea nr. 462/2001 respectiv: rezervații științifice, monumente ale naturii, rezervații naturale și parcuri naturale, coroborate cu O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, respectiv Ordinul Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.

Alături de aceste arii naturale protejate vor fi ocrotite și conservate în regim de protecție cu rol de coridoare ecologice următoarele:

- perdelele forestiere;
- tufișurile naturale;
- vegetația malurilor și a lucrărilor din lungul râurilor și de pe malurile lacurilor;
- zonele umede naturale;
- pașiștile naturale;
- vegetația de pe terenurile marginale ale culturilor agricole;
- vegetația din lungul căilor de comunicație rutieră și feroviară.

La aceste arii naturale în regim de protecție se mai adaugă:

- Cheile Cibinului (documentația întocmită de către APM Sibiu urmând a fi înaintată către Academia Română);
- Eleșteele de la Brădeni (rezervație naturală avifaunistică propusă pentru importanță națională; documentația a fost avizată și aprobată de Academia Română);
- Eleșteele de la Mândra (rezervație naturală avifaunistică propusă pentru importanță națională; documentația a fost depusă la Academia Română);
- Arpășel (rezervație avifaunistică – trecerea la protecție la nivel național);
- Parcul Natural Laslea – documentația a fost avizată de către Academia Română;
- Parcul Natural Frumoasa – APM Sibiu lucrează la documentația de documente științifică – administrator CJ Alba;

- *Propunerea de instituire a Parcului Național Munții Făgăraș a obținut avizul Academiei Române;*
 - *Habitatul forestier din valea Lotrioarei ca arie specială de conservare.*
- Până la îndeplinirea procedurilor legale de instituire a regimului de protecție și conservare, autoritățile administrației publice locale au datoria și obligația să pună sub regim provizoriu de ocrotire bunurile patrimoniului natural.*

E I - II

M 1.2.2 - Asigurarea conservării și utilizării durabile a fondului forestier

Obiectivul specific este mărirea suprafeței fondului forestier, asigurarea integrității și gestionarea după principiul durabilității, constituind direcții prioritare ale programului de dezvoltare a teritoriului județului Sibiu și de creștere a calității vieții populației.

Conservarea și dezvoltarea resurselor forestiere în vederea ameliorării condițiilor de mediu și de viață prin:

- *valorificarea superioară a lemnului și a altor produse ale pădurii, în concordanță cu principiile și exigențele eficienței economice, dar și a exigențelor de protecția mediului;*
- *accentuarea și diversificarea funcțiilor socio-economice ale ecosistemelor forestiere în raport cu creșterea cerințelor societății față de pădure.*

Menținerea și intensificarea funcțiilor de producție, de protecție și sociale ale ecosistemelor forestiere prin:

- *continuarea aplicării prevederilor Legii nr. 18/1991 și a Legii nr. 1/2000 în vederea constituirii și reconstituirii dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și pădurilor și eliberarea titlurilor de proprietate;*
- *îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii în domeniul forestier;*
- *încadrarea cu strictețe a volumului de recoltat din păduri în limitele posibilității stabilite prin amenajamentele silvice;*
- *inițierea unor acțiuni susținute de valorificare a deșeurilor din lemn, inclusiv a rumegușului, pentru diminuarea poluării mediului;*
- *valorificarea produselor forestiere prin înființarea de centre de colectare.*

Conform principiilor anunțate prin Codul Silvic (Legea 46 din 2008) gestionarea durabilă a pădurilor urmărește:

- *promovarea practicilor care asigură gestionarea durabilă a pădurilor;*
- *asigurarea integrității fondului forestier și a permanenței pădurii;*
- *majorarea suprafeței terenurilor ocupate cu păduri;*
- *politici forestiere stabile pe termen lung;*
- *asigurarea nivelului adecvat de continuitate juridică, instituțională și operațională în gestionarea pădurilor;*
- *primordialitatea obiectivelor ecologice ale silviculturii;*
- *creșterea rolului silviculturii în dezvoltarea rurală;*
- *promovarea tipului natural fundamental de pădure și asigurarea diversității biologice a pădurii;*
- *armonizarea relațiilor dintre silvicultură și alte domenii de activitate;*
- *sprijinirea proprietarilor de păduri și stimularea asocierii acestora;*

prevenirea degradării ireversibile a pădurilor, ca urmare a acțiunilor umane și a factorilor de mediu destabilizatori.

E I - II

1.3 PATRIMONIUL CULTURAL CONSTRUIT

Obiectiv specific:

O 1.3 - Protecția, reabilitarea, conservarea și valorificarea optimă a fondului construit valoros în raport cu situarea, valoarea și starea fizică a acestora.

Direcții de dezvoltare ale obiectivului O 1.3:

D 1.3.1 - Studierea, expertizarea și renovarea obiectivelor patrimoniului construit în raport cu valoarea acestora ce rezultă din documente legale.

D 1.3.2 - Reabilitarea, protecția și valorificarea patrimoniului construit din zone cu densitate mare sau localități cu ansambluri de obiective de patrimoniu.

D 1.3.3 - Valorificarea patrimoniului construit prin includerea lor în circuitul economic și cultural.

D 1.3.4 – Intervenția prioritară pentru renovare, conservare sau restructurare funcțională la obiective cu grad avansat de degradare.

D 1.3.5 – Protecția peisajului natural și cultural pentru ameliorarea și promovarea imaginii județului Sibiu.

Măsurile de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 1.3.1:

M 1.3.1.1 – Reabilitarea și protecția cu prioritate a monumentelor de valoare națională cuprinse în lista anexă a Legii 5/2000 obiective ce trebuie incluse în categoria monumentelor cu valoare de patrimoniu.

Lista anexa a legii 5/2000 cuprinde pentru jud. Sibiu monumente cu valoare excepțională clasificate în următoarele categorii:

1. Monumente și ansambluri de arhitectură

a) Cetăți

1. Cetatea Turnu Roșu – com. Boița, sat Boița
2. Cetatea Slimnicului – com. Slimnic, sat Slimnic

b) Biserici fortificate – cetăți

1. Cetatea săsească cu biserică – com. Ațel, sat Ațel
2. Biserica evanghelică cu cetate – com. Biertan – sat Biertan
3. Biserica cu incintă – com. Biertan, sat Richiș
4. Cetatea săsească cu biserică – or. Cislădie
5. Cetatea săsească cu biserică – com. Merghindeal, sat Dealu Frumos
6. Biserica evanghelică cu fortificații – com. Laslea, sat Mălâncrav
7. Cetatea săsească cu biserică – com. Moșna, sat Moșna
8. Cetatea săsească cu biserică – com. Valea Viilor, sat Valea Viilor
9. Cetatea săsească cu biserică – com. Bazna, sat Bazna
10. Cetatea săsească cu biserică – com. Brateiu, sat Buzd
11. Cetatea săsească cu biserică – com. Dârlos, sat Curciu
12. Cetatea săsească cu biserică – or. Mediaș, sat Ighișu Nou
13. Cetatea săsească cu biserică – or. Dumbrăveni, sat Saroș pe Târnavă

c) Clădiri civile urbane

1. Turnul Sfatului – mun. Sibiu
2. Casa Thomas Altenberger, Casa Johann Lula – Ansamblul vechii primării – mun. Sibiu
3. Palatul Brukenthal – mun. Sibiu

d) Ansambluri urbane

1. Ansamblu urban fortificat – mun. Sibiu
2. Ansamblu urban fortificat – mu. Mediaș
3. Linia ferată îngustă Sibiu-Agnita-Brădeni, cu ramificație Cornățel-Vurpăr

e) Muzeetnografice în aer liber

1. Complexul Muzeal Național „Astra” Sibiu

f) Biserici și ansambluri mănăstirești

1. Biserica evanghelică Sf. Maria – mun. Sibiu
2. Biserica evanghelică Sf. Margareta cu fortificațiile – mun. Mediaș
3. evanghelică – or. Cisnădie, loc. Cisnădioara

2. Monumente și situri arheologice

a. Fortificații dacice

Cetate cu două turnuri locuință (punctul „Dealul Cătinaș”) – com. Tilișca, sat Tilișca

b. Rezervații arheologice cuprinzând situri cu niveluri de locuire pe perioade îndelungate Așezări și necropole – com. Brateiu, sat Brateiu

E I - II

M 1.3.1.2 - Studierea, expertizarea și renovarea obiectivelor patrimoniului construit din lista MCC- 2010, precum și propuneri pentru desemnarea de noi obiective

Lista Monumentelor Istorice și a Monumentelor Istorice Dispărute, adoptată prin OM 2361 din 12-07-2010, publicată în M.O. 670/1-10-2010 cuprinde pentru județul Sibiu 1012 poziții grupate în patru categorii:

- **Monumente și situri arheologice - 162**
- **Ansambluri și monumente de arhitectură - 798**
- **Clădiri memoriale - 16**
- **Monumente de artă plastică și cu valoare memorială - 36**

Categoriile prezentate mai sus sunt menite a eficientiza activitatea de cercetare și restaurare - valorificare a monumentelor prin specializarea și concentrarea efortului investițional.

E I - II

M 1.3.1.3 - Cercetarea fondului construit al localităților în vederea determinării unor noi obiective în listele de patrimoniu de interes local.

Studiile valorii culturale a ansamblurilor și obiectivelor constructive vor avea ca rezultat cartarea unor zone "perene" ale localităților (urbane și rurale) în care intervențiile, protecția și conservarea vor fi strict reglementate. Propunerile pentru includerea altor construcții în categoria monumentelor cu valoare de patrimoniu de interes național sau local se vor întemeia pe studii de specialitate și se vor face conform legislației în vigoare.

Obiectivele propuse de a fi clasate ca monumente istorice sunt următoarele:

În mun. Sibiu:

1. Str. Arhivelor nr. 1 (comun cu Piața Mare nr. 7) – 1914
2. Str. Arhivelor nr. 3 (Arhivele Statului) 1914 – 1923
3. Str. N. Bălcescu nr. 4 (Hotel Împăratul Românilor) – 1895
4. Str. N. Bălcescu nr. 9 sec. XVIII
5. Str. N. Bălcescu nr. 25 sec. XVI; XVIII – XIX
6. Str. N. Bălcescu nr. 33 sec. XV – XVI ?; XVIII – XIX
7. Str. Cetății nr. 1 (Muzeul de Istorie Naturală) – 1895
8. Str. Filarmonicii nr. 2 (Filarmonica) – 1878
9. P-ța Huer nr. 2 sec. XVI
10. Str. Avram Iancu nr. 20 sec. XVI – XVII; XVIII; XIX
11. Str. Avram Iancu nr. 23 sec. XVI – XVIII
12. Str. G-ral Magheru nr. 5 sec. XV – XVIII
13. Str. G-ral Magheru nr. 7 sec. XV; XVIII; 1960
14. Str. G-ral Magheru nr. 11 sec. XV – XVI; XVIII

15. Str. G-ral Magheru nr. 16 sec. XVIII
16. Str. G-ral Magheru nr. 18 sec. XVIII
17. Str. Mitropoliei nr. 17 sec. XVI; XVIII
18. Str. Al. Odobescu nr. 2 (Școala de arte) – 1897
19. Str. Timotei Popovici nr. 9 1775 – 1786 (Casa Hochmeister)
20. Str. Șelarilor nr. 10 sec. XVIII
21. Str. Tipografilor nr. 12 sec. XVI ?; XVIII
22. Str. V. Tordoșanu nr. 8 sec. XV – XVI; sf. XVIII
23. Str. Turnului nr. 1 sec. XV; XVII; XVIII
24. Str. 9 Mai nr. 24 sec. XV – XVIII
25. Str. 9 Mai nr. 27 sec. XVI – XVII; XVIII – XIX
26. Str. 9 Mai nr. 28 sec. XV ?; XVI – XVII
27. Str. 9 Mai nr. 31 sec. XV – XVI; XVIII; 1825 – 29; 1952
28. Str. Șaguna nr. 2 – Baia Neptun – 1904
29. Ansamblul piețelor istorice din Sibiu (Piața Mare, Piața Mică, Piața Huet, Piața Aurarilor, Dragoner, Târgul Vinului)
30. Cartierele istorice – „Iosefini”, „Măierime”, teren „Haller”.
31. Poșta - str. Mitropoliei nr.14
32. Fosta reședință mitropolitană - B-dul Victoriei nr.38
33. Imobil - str. Dealului nr.13
34. Locuință- str. G-ral Magheru nr.41
35. Ansamblu Șaguna delimitat de străzile: Dealului, Banatului, B-dul Victoriei, A. Șaguna.
36. Clădirea Bibliotecii Astra Sibiu, str. Gheorghe Barițiu, nr. 5;
37. Biserica greco- catolică din Moșna, cu hramul Buna Vestire , din 1846;
38. Casa Ciurdarului din Săsăuș, com. Chirpăr, nr. 192

În alte localități:

1. Cornățel - Biserica ortodoxă cu hramul „Sfântul Ierarh Nicolae”
2. Săcădate - Biserica ortodoxă cu hramul „ Sfânta Treime”
3. Daia - str. Bisericii nr.194- casă de locuit
4. Alma Vii - Sit întreaga localitate

E I – II

M 1.3.1.4 - Cercetarea și valorificarea arhitecturii de lemn cu valoare istorică și urbanistică - biserici, edificii publice, locuințe și anexe.

Colaborări între administrațiile locale și alte instituții și organizații interesate cu D.J.C.P. în vederea întocmirii unui proiect comun privind cercetarea și valorificarea arhitecturii de lemn cu valoare istorică și urbanistică din județ.

E I – II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 1.3.2:

M 1.3.2.1 - Reabilitarea, protecția și valorificarea patrimoniului construit în raport cu zone caracteristice ale amplasării acestora în teritoriu.

Unitățile administrativ – teritoriale cu concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național sunt:

- **Municipii:** Sibiu, Mediaș,
- **Orașe:** Agnita, Avrig, Cisnădie, Dumbrăveni, Miercurea Sibiului, Ocna Sibiului, Săliște, Tâlmaci.
- **Comune:** Alfîna, Apoldu de Jos, Arpașu de Jos, Ațel, Axente Sever, Bazna, Bîrghiș, Biertan (UNESCO), Brateiu, Brădeni, Bruuiu, Cîrța, Chirpăr, Crisitan, Dîrlos, Gura Rîului, Hoghilag, Iacobeni, Laslea, Marpod, Merghindeal, Micăsasa,, Mihăileni, Moșna, Nocrich,

Poplaca, Porumbacu de Jos, Racovița, Rășinari, Roșia, Sadu, Slimnic, Șeica Mare, Șelimbăr, Șura Mare, Șura Mică, Tilișca, Turnu Roșu, Valea Viilor (UNESCO), Vurpăr

E I - II

M 1.3.2.2 - Protecția și valorificarea patrimoniului construit din localitățile cu zone istorice și ansambluri de valoare urbanistică sau arhitecturală, prin adoptarea de reglementări specifice în documentațiile PUG.

În categoria localităților ce posedă zone construite cu valoare de patrimoniu sau situri cu suprafață mare și valoare istorică, intră următoarele localități: Sibiu, Mediaș, Agnita, Avrig, Cisnădie, Dumbrăveni, Ocna Sibiului, Miercurea Sibiului, Săliște, Tălmăciu, Alfîna, Apoldu de Jos, Arpașu de Jos, Ațel, Axente Sever, Bazna, Bîrghiș, Biertan, Brateiu, Brădeni, Bruuiu, Cîrța, Chirpăr, Cristian, Dîrlos, Gura Râului, Hoghilag, Iacobeni, Laslea, Marpod, Merghindeal, Micăsasa, Mihăileni, Moșna, Nocrich, Poplaca, Porumbacu de Jos, Racovița, Rășinari, Roșia, Sadu, Slimnic, Șeica Mare, Șelimbăr, Șura Mare, Șura Mică, Tilișca, Turnu Roșu, Valea Viilor, Vurpăr.

Prezentate în detaliu zonele și ansamblurilor urbanistice cu valoare istorică sau arhitecturală (în care pot fi incluse ulterior și alte propuneri) sunt următoarele:

Zone construite urbane și rurale cu valoare istorică și arhitecturală

Nr. crt.	Localitate	Unitatea administrativ teritorială	Zonă/ansamblu urbanistic
1.	<i>municipiu Sibiu</i>	<i>Sibiu</i>	<i>Cetatea Sibiului</i>
2.	<i>municipiu Sibiu</i>	<i>Sibiu</i>	<i>Dumbrava Sibiului – Muzeul Tehnicii Populare</i>
3.	<i>municipiu Sibiu</i>	<i>Sibiu</i>	<i>Ansamblul străzii Turnișor</i>
4.	<i>municipiu Mediaș</i>	<i>Mediaș</i>	<i>Cetatea Mediașului</i>
5.	<i>municipiu Mediaș</i>	<i>Mediaș</i>	<i>Ansamblul pieței Castelului</i>
6.	<i>oraș Agnita</i>	<i>Agnita</i>	<i>Orașul vechi</i>
7.	<i>oraș Cisnădie</i>	<i>Cisnădie</i>	<i>Centrul istoric</i>
8.	<i>sat Bazna</i>	<i>Bazna</i>	<i>Zona centrală</i>
9.	<i>sat Boița</i>	<i>Boița</i>	<i>Zona centrală</i>
10.	<i>sat Copșa Mare</i>	<i>Biertan</i>	<i>Zona centrală – piața bisericii</i>
11.	<i>sat Iacobeni</i>	<i>Iacobeni</i>	<i>Zona centrală</i>
12.	<i>sat Mălâncrav</i>	<i>Laslea</i>	<i>Zona centrală</i>
13.	<i>oraș Miercurea Sibiului</i>	<i>Miercurea Sibiului</i>	<i>Zona centrală – piața bisericii evanghelice</i>
14.	<i>sat Moșna</i>	<i>Moșna</i>	<i>Zona centrală – ansamblul bisericii cetății</i>
15.	<i>sat Rășinari</i>	<i>Rășinari</i>	<i>Zona centrală – piața bisericii „Sf. Paraschiva”</i>
16.	<i>sat Richiș</i>	<i>Biertan</i>	<i>Zona centrală</i>
17.	<i>oraș Săliște</i>	<i>Săliște</i>	<i>Zona centrală</i>
18.	<i>Sibiul</i>	<i>Săliște</i>	<i>Întreaga localitate</i>
19.	<i>sat Șeica Mică</i>	<i>Șeica Mică</i>	<i>Zona cetății satești</i>
20.	<i>sat Valea Viilor</i>	<i>Valea Viilor</i>	<i>Zona cetății satești</i>

E I - II

M 1.3.2.3 - Realizarea de proiecte și planuri pentru zone și ansambluri de obiective cu valoare de patrimoniu în vederea valorificării și conservării acestora.

Stimularea și sprijinirea autorităților locale, instituțiilor și organizațiilor în vederea reabilitării, întreținerii și includerii în circuitele turistice a clădirilor de patrimoniu, din proprietatea acestora (bisericele fortificate - Ațel, Cîrța, Curciu, Dealu Frumos, Ighiș, Mălâncrav, Netuș, Stejărișu, Valachid, cetățile fortificate - Salgo, Landskrone, Tilișca, centrele istorice - Mediaș și Dumbrăveni, domeniul Brukenthal de la Micăsasa, casa memorială Brukenthal, domeniul Brukenthal de la

Avrig, etc.) . De la caz la caz sprijinul va consta în acordarea de asistență tehnică, accesarea în formule de parteneriat a fondurilor structurale, acordarea de fonduri de echilibrare bugetară, etc.

E I - II

M 1.3.2.4 - Stimularea și sprijinirea autorităților locale în vederea conservării aspectului tradițional al localităților.

Crearea specificului ambiental al localităților trebuie să se orienteze pe „harta” valorilor culturale locale, modelând cadrul construit prin proiecte și planuri pentru zone și ansambluri conținând obiecte de patrimoniu.

Conservarea aspectului tradițional al localităților se va realiza în special pe calea reglementărilor de urbanism și controlului respectării disciplinei în construcții. Realizarea demersurilor pentru modificarea cadrului legal – acordarea unor competențe legale în vederea aplicării unor restricții în privința aspectului arhitectural, soluțiilor constructive, materialelor utilizate, etc

E I - II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 1.3.3:

M 1.3.3.1 - Reabilitarea/valorificarea patrimoniului construit prin acțiuni de refacere, modernizare și reconversie funcțională.

Dat fiind volumul impresionant al patrimoniului este necesară reconversia funcțională a unora din aceste construcții, în scopul valorificării și asigurării viabilității acestor obiective. În afara funcțiilor locative este de dorit o utilizare care să nu afecteze forma sau structura monumentelor și totodată să le pună în valoare, pentru un public cât mai mare. Aceste transformări vor urma procedura legală, fiind realizate prin acțiuni de extindere, integrare, reabilitare a unor imobile cum sunt: obiective educaționale, instituții publice, birouri, locuințe, întreprinderi etc. (vezi anexa 1).

E I - II

M 1.3.3.2 - Dezvoltarea unei rețele de obiective culturale, conținând monumente și ansambluri de arhitectură, în scopul gestionării și valorificării în comun a acestora.

Crearea unei rețele de obiective culturale trebuie să aibă ca finalitate desfășurarea unor activități culturale în fiecare din centrele acesteia, trăgându-se foloase din particularitățile fiecărei zone în parte.

Cele două municipii sunt vizate în primul rând de această măsură, acestea dispunând de zestre cea mai numeroasă de monumente și ansambluri de arhitectură. In zonele de polarizare a orașelor este posibilă realizarea unor rețele culturale axată pe zonele geografice caracteristice: Mărginimea Sibiului, Ținutul Sibiului, Ținutul Tîrnavelor, Țara Hîrtibaciului, Ținutul Secașelor, Țara Oltului sau Țara Făgărașului.

E I - II

M 1.3.3.3 - Corelarea rețelelor patrimoniului construit cu rețelele turistice în vederea valorificării monumentelor istorice și de arhitectură.

Rețele de dotări turistice propuse de PAT se grupează în trei zone: Sibiu, Mediaș zona montană și a depresiunii Făgăraș.

Localitățile propuse pentru dezvoltarea turismului posedă și obiective ale patrimoniului construit valoros, prezente în lista MCC/2004, care pot constitui puncte de interes ale unei rețele culturale.

E I - II

M 1.3.3.4 - Formarea cadrului organizatoric și a personalului de administrare a rețelelor culturale din județ

Crearea unui cadru de reglementări și a personalului pentru managementul rețelelor culturale este o activitate care poate să însoțească proiectele de restaurare, conservare, în scopul valorificării patrimoniului construit (vezi anexa 1).

Revitalizarea unei părți cât mai mari din patrimoniul construit județean ține de modul obținerii interesului publicului și organizațiilor pentru aceste monumente, și implicit de viabilitatea lor economică. Aceste fapt ține în mare parte și de abordarea managementului ansamblului patrimoniului cultural.

E I - II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 1.3.4:

M 1.3.4.1 - Restaurarea, reabilitarea și conservarea a monumentelor cu deficiențe majore sau într-o stare avansată de degradare. Reconversia funcțională a unor monumente în vederea valorificării prin introducerea acestora în circuitul economic

Intervențiile prioritare asupra monumentelor aflate în stare de colaps sau cu deficiențe în sistemul constructiv sunt cele mai urgente acțiuni în direcția de dezvoltare privitoare la patrimoniul construit. Lucrările necesare reabilitării și conservării monumentelor propuse în această categorie vizează în majoritate refacerea structurii constructive și protecția față de factorii distructivi, naturali și antropici. În anexa sunt prezentate monumentele care necesită intervenție prioritară.

În cadrul acestor acțiuni se va avea în vedere și reconversia funcțională a obiectivelor care vor fi valorificate ca spații locative sau dotări publice – culturale, comerciale, turistice, învățământ ș.a. - în scopul integrării acestora în circuitul economic.

E I

M 1.3.4.2 - Exercițarea dreptului de preemțiune al Statului Român în vederea restaurării, reabilitării și conservării unor monumentelor cu deficiențe sau în stare de degradare.

Propunerile DCCPCN Sibiu referitoare la imobilele monumente istorice din județul Sibiu, care ar putea face obiectul exercitării dreptului de preemțiune al Statului Român sunt următoarele:

- Casa de vară Brukenthal, Sibiu, str. Constantin Noica, nr. 48;
- Palatul de vară Brukenthal din Avrig;
- Casa Samuel Brukenthal din comuna Nocrich;
- Casa Piariștilor din Piața Regele Ferdinand, Mediaș;
- Casa Haller, Piața Mare nr. 10, Sibiu;
- Casa Samuel Brukenthal, Sibiu, str. Nicolae Bălcescu, nr. 12;
- Casa Brukenthal, str. Avram Iancu, nr. 8 Sibiu.

În listă putând fi incluse ulterior și alte propuneri.

E I – II

M 1.3.4.3 - Reabilitarea, conservarea și valorificarea monumentelor istorice în conformitate cu prioritățile impuse de valoare și gradul de uzură, în conformitate cu studii de specialitate.

Reconversia funcțională și punerea în valoare a patrimoniului cultural se va face numai în după efectuarea unor studii de fezabilitate, elaborate de specialiști în domeniu, coordonate de către DCCPCN Sibiu și corelate cu prevederile Programului Național de Restaurare (vezi anexa 1).

E I - II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 1.3.5:

M 1.3.5.1 - Elaborarea unui ghid privind protecția și punerea în valoare a peisajului cultural și natural din județul Sibiu.

Degradarea peisajului cultural și natural prin amplasarea și localizarea unor investiții cu o expresie formală în dezacord cu mediul ambiant impune adoptarea unui set de reguli de care să se țină cont la proiectarea și avizarea noilor construcții. Sunt de asemenea de luat în considerare rezultatele studiilor referitoare la arhitecturii de lemn cu valoare istorică și urbanistică - biserici, edificii publice, locuințe și anexe

E I

M 1.3.5.2 - Elaborarea planurilor de gestiune a siturilor UNESCO Biertan și Valea Viilor.

E I- II

M 1.3.5.3 - Implementarea unui program de regenerare a parcurilor, pădurilor limitrofe drumurilor naționale și județene, a râurilor, lacurilor și a perdelelor de protecție a localităților.

Imaginea elementelor naturale percepută de pe drumurile ce străbat județul este necesar a fi îmbunătățită prin acțiuni de regenerare, amenajare și întreținere a spațiilor limitrofe.

E I- II

M 1.3.5.4 - Regenerarea spațiilor de recreere a comunităților.

Zonele de recreere ale localităților sunt componente importante ale peisajelor naturale antropizate care necesită un efort de amenajare și integrare în peisajele naturale din care fac parte.

E II

1.4 ZONELE DE RISC NATURAL

1.4 Zone de risc natural

Obiectiv specific:

O 1.4 - Protecția și valorificarea durabilă a elementelor mediului natural și construit prin atenuarea sau anihilarea efectelor fenomenelor distructive (riscuri naturale și antropice).

În domeniul prevenirii și protecției față de riscurile naturale este necesară încadrarea în obiectivele de mediu pentru Regiunea 7 Centru (cf. ghidului cu Obiectivele de mediu naționale și regionale 2007 -2012):

- Implementarea sistemelor de consolidare / stabilizare a perimetrelor cu alunecări de teren active;
 - Reducerea riscului la inundații, protejarea vieții umane și a bunurilor expuse la acest risc;
 - Diminuarea eroziunii solului prin amenajarea bazinelor hidrografice;
 - Creșterea gradului de implicare a populației în procesul de luare a deciziilor;
- și în măsurile de protecție față de riscuri formulate pentru Regiunea 7 Centru:*
- Elaborarea și implementarea programelor județene de stabilizare a alunecărilor de teren active prin împădurirea terenurilor degradate și realizarea sistemelor hidrotehnice de colectare a apelor pluviale în zonele cu stabilitate redusă a terenului.
 - Realizarea lucrărilor de apărare/ reabilitare a terenurilor expuse la riscuri naturale
 - Elaborarea planurilor de intervenție în caz de urgență.

Inundații

„Strategia națională de management al riscului la inundații” (HG 1854/2005) are ca obiective specifice:

- **economic** - prevenirea sau minimizarea pierderilor economice prin reducerea riscului la inundații a zonelor populate, a obiectivelor economice și sociale, a infrastructurilor existente, a terenurilor agricole cultivate;
- **social** - prevenirea apariției epidemiilor sau a minimizării deteriorării sănătății populației ca urmare a producerii inundațiilor, asigurarea accesibilității infrastructurilor critice (poduri, podețe, aeroporturi) în timpul inundațiilor extreme;
- **mediu** - prevenirea poluării surselor de apă (de suprafață și subterane), protecția și îmbunătățirea calității terenurilor, iar acolo unde este posibil încurajarea schimbărilor în practica agricolă pentru a preveni sau minimiza scurgerea și inundațiile asociate ei, ca urmare a unor lucrări agricole intensive, protecția și conservarea bunurilor istorice, a monumentelor și ariilor protejate și a ecosistemelor.

Alunecări de teren

Conform studiului "Identificarea și delimitarea hazardurilor naturale (cutremure, alunecări de teren și inundații). Hărți de hazard la nivelul teritoriului județean. Secțiunea I. Regiunea 7 – Județele: Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș, **Sibiu** ", Municipiile Sibiu și Mediaș, trei orașe și 52 de comune au suferit degradări importante ale zonelor urbane, rurale, agricole și ale căilor de comunicație.

Suprafețele cu probabilitate mare sau medie – mare de producere a alunecărilor de teren de dimensiuni importante care trebuie să facă obiectul acțiunilor de prevenire și stabilizare.

Seisme

Conform Legii nr. 575 / 2001 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național – Secțiunea a V-a – "Zone de risc natural" unitățile administrativ teritoriale urbane din județul Sibiu amplasate în zone pentru care intensitatea seismică exprimată în grade MSK este minim VII cu perioada medie de revenire de 50 de ani și trebuie să facă obiectul planurilor de apărare împotriva efectelor seismelor.

Direcții de dezvoltare ale obiectivului O 1.4:

D 1.4.1 - Prevenirea și protecția împotriva inundațiilor în scopul apărării eficiente a locuitorilor și a bunurilor materiale.

D 1.4.2 - Prevenirea alunecărilor de teren și protecția localităților și terenurilor cu funcții economice împotriva efectelor acestor fenomene.

D 1.4.3 - Prevenirea și diminuarea efectelor seismelor.

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 1.4.1:

M 1.4.1.1 - Protecția eficientă împotriva inundațiilor prin întreținerea permanentă a cursurilor de apă, a lucrărilor de apărare existente, redimensionarea sau reabilitarea podurilor și podețelor.

Pentru perioada 2010 - 2011 sunt propuse lucrări de apărare pe următoarele cursuri de apă:

- *pârâul Păucea - intravilan localitatea Păucea (com. Blăjnel);*
- *pârâul Hârștiu - la Axente Sever (com. Axente Sever);*
- *pârâul Șoala - la Agârbiciu (com. Axente Sever);*
- *râul Târnavă Mare - intravilan municipiul Mediaș;*
- *pârâul Ighiș – intravilan municipiul Mediaș;*
- *pârâul Valchid - intravilan orașul Copșa Mare.*

E I

M 1.4.1.2 - Lucrări permanente pentru întreținerea cursurilor de apă, a lucrărilor de apărare existente, redimensionarea podurilor și podețelor existente peste cursurile de apă.

E I-II

M 1.4.1.3 - Aplicarea măsurilor pentru combaterea inundațiilor cauzate de scurgerile pe torente se propun lucrări specifice de întreținere a văilor torențiale, precum și controlul strict al depozitării gunoaielor și a diverselor materiale.

E I-II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 1.4.2:

M 1.4.2.1 - Elaborarea harților de risc la alunecări de teren în zone vulnerabile

Măsuri și acțiuni pentru eliminarea sau reducerea instabilității versanților și a declanșării fenomenelor de alunecare din cauze naturale (precipitații atmosferice, eroziunea apelor curgătoare, acțiunea apelor subterane)

- *îmbunătățirea drenajului natural al solului prin lucrări specifice de îmbunătățiri funciare*

aplicate în complex cu alte tipuri de lucrări (hidroameliorative și agro-pedoameliorative) funcție de modul de utilizare a terenului;

- îmbunătățirea regimului de scurgere a apelor de suprafață pe versanți prin lucrări de colectare și evacuare a apei.
- captarea izvoarelor de coastă cu debit permanent prin lucrări de drenaj pe versanți
- îmbunătățirea drenajului natural al solului prin lucrări specifice de îmbunătățiri funciare aplicate în complex cu alte tipuri de lucrări (hidroameliorative și agro-pedoameliorative) funcție de modul de utilizare a terenului
- lucrări pedoameliorative (nivelare-modelare, astuparea crăpăturilor) pe versanții afectați de alunecări active și pe terenuri cu alunecări stabilizate
- împăduriri în zone afectate de eroziune și alunecări
- urmărirea caracteristicilor terenurilor în vederea cunoașterii tendințelor de evoluție a proceselor de alunecare mai ales în zonele afectate de activitatea umană.

E I - II

M 1.4.2.2 - Măsuri pentru eliminarea sau stabilizarea alunecărilor de teren din cauze antropice (defrișarea abuzivă a pădurilor, alunecări transversale pe versanți, săpături la baza versanților pentru diverse construcții)

- stabilizarea și valorificarea terenurilor alunecate prin împăduriri și însămânțare cu amestec de ierburi care, prin consumul mare de apă, asigură protecția antierozională și stabilizarea versanților
- executarea arăturilor de-a lungul curbei de nivel
- evitarea executării de căi de comunicații (drumuri, căi ferate) pe versanții instabili
- evitarea supraîncărcată versanților cu construcții de orice fel

Situația terenurilor degradate care necesită împădurire se prezenta astfel:

Terenuri degradate care necesită împădurire	
Localitate	ha
Agnita	20,00
Avrig	8,00
Blăjel	4,00
Săliște	113,54
Chirpăr	55,00
Dîrlos	10,36
Laslea	2,89
Marpod	15,00
Ocna Sibiului	7,28
Orlat	30,00
Păuca	14,00
Poiana Sibiului	21,00
Roșia	92,00
Șeica Mare	120,00
Tălmăciu	68,60
Tîrnava	68,61
Valea Viilor	36,00
Vurpăr	108,61
TOTAL	794,89

C.J.S., adresa 4013/13.04.2009 Serviciul Strategii și Programe

E I-II

M 1.4.2.3 - Principalele tipuri de lucrări destinate prevenirii și stabilizării alunecărilor de teren indiferent de cauza declanșatoare sunt variate și specifice fiecărui caz în parte, funcție de amploarea fenomenului și pot fi grupate astfel:

- Modificarea geometriei inițiale a versanților;

- Drenaje
- Structuri de rezistență
- Armarea internă a versanților

Acestea au drept scop creșterea gradului de siguranță al versanților prin:

- asigurarea unei stări de tensiune în teren, comparabilă cu rezistența acestuia la forfecare;
- conservarea în timp a rezistențelor la forfecare a pământurilor, împiedicând micșorarea acestora;
- echilibrarea stării de tensiune prin realizarea unor lucrări de susținere a masei alunecătoare.

E I-II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 1.4.3:

M 1.4.3.1 - Măsuri de apărare împotriva efectelor seismelor în localitățile cu risc seismic:

Municipiul Sibiu, Municipiul Mediaș, Orașul Agnita, Orașul Avrig, Orașul Cisnădie, Orașul Copșa Mică, Orașul Dumbrăveni, Orașul Ocna Sibiului, Miercurea Sibiului, Săliște, Orașul Tâlmăciu.

In aceste zone se impun următoarele măsuri:

- Elaborarea harților de risc la cutremure
- Inițierea de măsuri specifice în caz de urgență.
- Punerea în siguranță, a construcțiilor care prezintă un pericol ridicat de prăbușire și care adăpostesc un număr important de persoane.
- Crearea unor spatii tampon pentru adăpostirea provizorie a locatarilor, în cazul necesității părăsirii temporare a locuințelor, pe timpul executării lucrărilor de intervenție sau în caz de cutremur.
- Continuarea acțiunii de inventariere și expertizare a construcțiilor din zonele seismice.
- Crearea condițiilor tehnice și organizatorice necesare colectării, stocării și procesării automate ale informațiilor relative la construcțiilor cu risc seismic.
- Completarea cadrului organizatoric pentru luarea măsurilor de urgență post-seism (în special a celor cu caracter tehnic, legate de evaluarea rapidă post-seism și de punerea provizorie în siguranță).
- Măsuri pentru îmbunătățirea informării populației și a factorilor de decizie, la diferite niveluri (central, local), asupra principalelor aspecte legate de riscul seismic și de măsurile pentru reducerea acestuia.

E I-II

2. REȚEAUA DE LOCALITĂȚI

Contextul strategic național și regional

Conform documentului elaborat de MDLPL **Conceptul strategic de dezvoltare teritorială România 2030** liniile directoare ale politicii naționale, în contextul integrării europene sunt:

1. Racordarea la rețeaua europeană a polilor și coridoarelor de dezvoltare spațială, prin:

- Finalizarea racordării României la coridoarele de transport
- Dezvoltarea spațială policentrică și echilibrată, cu anticiparea ariilor cu funcțiuni metropolitane
- Constituirea unor sisteme policentrice echilibrate
- Structurarea sistemelor urbane de sprijin în configurarea rețelei policentrice echilibrate la nivel teritorial.

2. Structurarea și dezvoltarea rețelei de localități prin:

- Dezvoltarea tramei infrastructurilor de transport și telecomunicații la scară națională și regională ca armătură a dezvoltării echilibrate

- *Formarea de orașe și regiuni urbane dinamice, atrăgătoare și competitive*
- *Susținerea procesului de urbanizare în perspectiva atingerii de către România în 2030 a unei ponderi de cca 70% populație urbană, în sistem areal (aglomerații urbane mari și mijlocii), vectorial (de-a lungul principalelor drumuri naționale și europene) și punctual (noi centre urbane în zone profund rurale)*

3. Afirmarea solidarității urban- rural adecvată diferitelor categorii de teritorii, prin:

- *Dezvoltarea endogenă, bazată pe diversitate și performanță pentru toate categoriile de teritorii rurale.*
- *Promovarea parteneriatelor între orașe/aglomerații urbane și formele de asociere a comunelor*

Dezvoltarea rețelei de localități este o sarcină continuă a administrațiilor publice locale, care se bazează pe două componente complementare:

- o dezvoltare echilibrată a localităților și o distribuție a populației în teritoriul județean, în vederea asigurării condițiilor de viață echivalente tuturor locuitorilor județului, respectiv asigurarea șanselor egale de acces la locuri de muncă, confort al locuirii și accesibilitate a serviciilor. Orice dezechilibrare între grupuri de localități determină: o accentuare a disparităților teritoriale, creșterea forței de polarizare dominatoare a localităților mari din județ, o posibilă depopulare a zonelor sărace/ periferice, și o sarcină în plus pentru zonele polarizate de a susține dezvoltarea teritoriului.

- complexitatea rețelei ca rezultat al ierarhizării localităților, diferențierea gradului de echipare și dotare conform rolului teritorial al fiecărei localități. Gradul de echipare și dotare al localităților s-a diferențiat în timp și spațiu, făcând ca așezările să aibă mărimi și importanțe variate. Conform principiilor și criteriilor europene ierarhizarea are în vedere volumul populației localităților și existența unor funcțiuni obligatorii: industriale, turistice, de transport, de educație, administrative și decizionale (ESPON).

Dezvoltare echilibrată a localităților se înfăptuiește prin politici de creare a unor condiții de viață echivalente în toate așezările județului, adică prin realizarea confortului al locuirii, dotării cu servicii de bază și accesibilității locurilor de muncă pentru toți locuitorii.

Politicile de diferențiere se întemeiază pe diversificarea locuirii, dotării și crearea de activități economice complexe în centrele importante, care, aplicate pe termen lung, pot duce la o optimizarea a dezvoltării economice și sociale a teritoriului.

2.1. STRUCTURA REȚELEI DE LOCALITĂȚI

Obiectiv specific:

O 2.1. - Formarea unei rețele de localități cu o structură complexă și echilibrată în teritoriu, care să servească dezvoltarea socio-economică a județului.

Directii de dezvoltare ale obiectivului O 2.1:

D 2.1.1 – Accentuarea centralității localităților cu rol de polarizare, organizarea rețelei de centre într-o ierarhie coerentă.

D 2.1.2 – Crearea relațiilor de cooperare/dependență între așezările cu șanse de dezvoltare policentrică. Promovarea unor funcții neagricole în comunele cu potențial, în vederea măririi oportunităților din rural.

- *Accentuarea centralității localităților se referă în primul rând la acele așezări care au relații de dependență cu cele aflate într-o arie de proximitate ce constituie zona de influență a acestora. Numărul de relații economice constante cu localități din imediata vecinătate a acestor centre determină forța de polarizare a acestora, exercitată în afara cadrului administrativ și normativ existent.*

Relațiile dintre centre și localitățile polarizate au un dublu sens, primele își extind activitățile în teritoriu, celelalte beneficiază de serviciile diversificate și locurile de muncă din centre.

Cele două tipuri de relații vor trebui dezvoltate în viitor pentru accentuarea rolului de centre ale unor localități, acestea neputându-se realiza în lipsa unor cooperări intercomunale.

În cadrul zonelor de cooperare intercomunală instrumentele de amenajare de nivel local (PUG) sunt depășite, fiind necesare înțelegeri între actorii locali sau planuri de amenajare zonale de tip PATZIC sau PATZIO.

- *Crearea relațiilor de cooperare/dependență între așezările cu șanse de dezvoltare **poli-centrică** presupune promovarea relațiilor dintre funcții ale unor localități învecinate în vederea întăririi forței economice a acestor așezări.*

Complementaritatea funcțiilor localităților este principiul care trebuie să stea la baza acestui proces continuu, ale cărui rezultate depind de conjunctura economică generală, dar constituie întotdeauna într-o stare de echilibru între activitățile productive și servicii.

Această orientare va fi urmată în paralel de o dezvoltare a infrastructurilor tehnice, sociale și economice, care avea ca efect o scădere a diferențelor dintre urban și rural, precum și o egalizare a condițiilor în ansamblul localităților.

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 2.1.1:

M 2.1.1.1 - Amplificarea funcțiilor de înalt nivel din centrele cu rol de coordonare – administrative, cercetare –dezvoltare, consultative, industrie, servicii.

Aceste două tipuri de activități au implicații în dezvoltarea și amenajarea teritoriului, ele fiind unul din obiectivele efortului de ameliorare a configurației spațial-funcționale a rețelei de localități – zonificarea influenței centrelor și ierarhizarea localităților .

În cadrul structurii rețelei de localități se deosebesc cinci nivele de importanță după diversitatea funcțională a așezărilor:

Rolul propus al localităților	Categoria de importanță	Funcțiunile economice și echipările propuse
<i>Centru județean: mun. Sibiu</i>	<i>Județeană</i>	Complexe - administrative, politice, financiare, învățământ și cercetări, cultură, industriale de importanță județeană și regională.
<i>Centru urban de dezvoltare, cu rol polarizator important: Mediaș,</i>	<i>Zonală</i>	Diversificate - administrative, financiare, învățământ, cultură, industriale de nivel zonal și regional.
<i>Centre urbane de dezvoltare cu rol intercomunal: Agnita, Avrig, Dumbrăveni, Ocna Sibiului, Săliște, Miercurea Sibiului.</i>	<i>Locală</i>	Industrial - agricole diversificate , dotări și echipări de nivel zonal
<i>Centre de polarizare intercomunală: Șeica Mare,</i>	<i>Locală</i>	Agro - industriale , cu servicii și mică industrie, dotare și echipare de nivel zonal.
<i>Sate reședință de comună, cu rol limitat la propriul lor teritoriu administrativ</i>	<i>Locală</i>	Agricole cu servicii , dotări și echipări de nivel local

Dezvoltarea localităților cu rol de polarizare trebuie să se facă la toate nivelurile - județean, zonal, local, în scopul îmbunătățirii condițiilor de viață economică - asigurarea locurilor de muncă, a nivelului de venit - și socială - accesul la o diversitate satisfăcătoare de dotări și echipamente.

Actualul studiu pune accentul pe dezvoltarea cu prioritate a acestor centre și a relațiilor de tip intercomunal și interzonal. Aceasta opțiune se întemeiază pe de o parte pe necesitatea formării unei verigi de legătură între nivelul reședinței județene, industrializată, cu o dotare diversificată și

nivelul celorlalte componente ale rețelei de localități; pe de altă parte este de așteptat ca centrele intercomunale să producă o ridicare a nivelului economico-social al zonelor lor de influență.

E I

M 2.1.1.2 - Formarea unor cadre de viață adaptate ierarhiei localităților, adaptarea funcțiilor, locuirii și echipării edilitare; crearea unei specificități locale.

Formele diverse ale localităților sunt reflexul modurilor de viață din aceste așezări care sunt la rândul lor influențate de acestea. Se disting patru tipuri principale de cadre de viață:

- Cadrul **urban**, reprezentat de zonele dens construite din municipii, care oferă locuitorilor servicii urbane de înalt nivel, ambianța și animația centrului de oraș, precum și o diversitate de locuri de muncă, în special în terțiar.
- Cadrul **periurban** convine în general celor ce trăiesc în preajma așezărilor urbane, îmbinând cadrul natural oferit de locuințele individuale cu accesul la locurile de muncă și serviciile din municipii, aceasta este situația comunelor Șelimbăr, Cristian, Axente Sever, și
- Cadrul **micilor orașe și a centrelor comunale importante** care oferă locuitorilor săi un nivel de servicii convenabil (învățământ, comerț, cultură) și posibile locuri de muncă. Siguranța “vieții provinciale”, care îmbină modul de viață urban cu cel rural, compensează relativa îndepărtare de centrele urbane medii și mari (Agnita, Dumbrăveni, Miercurea Sibiului, Ocna Sibiului, Săliște, Tălmăciu, ș.a.).
- Cadrul **rural și montan** în care locuirea este integrată în spațiul natural, unde se propune o combinație mai accentuată a activităților cu funcția turistică și de recreere (com. Boița, Cârța, Jina, Râul Sadului, Racovița, Rașinari, Turnu Roșu, ș.a.).

Diminuarea presiunii asupra spațiilor rurale și periurbane va duce nu numai la protecția terenurilor agricole, suport al vieții urbane, dar și al funcționării de ansamblu al rețelei de localități.

E I -II

M 2.1.1.3 - Implementarea unor noi tipuri de transport suburban pe axele cu trafic intens și pentru adaptarea mobilității la solicitările din localitățile polarizate.

În vederea îmbunătățirii relațiilor dintre toate centrele polarizatoare de nivel intercomunal este necesară urmărirea formării unor axe de dezvoltare care să faciliteze schimburile dintre localități. Față de axele interregionale existente – Sibiu-Cluj și Sibiu-Brașov – se propun două axe locale. În primul rând este necesară conturarea unei axe estice – Cârța-Dumbrăveni – care să facă legătura între zona de sud și cea de nord a rețelei de localități și în al doilea rând este propusă o axă mediană de dezvoltare – Sibiu -Agnita – menită a dinamiza zona văii Hârtibaciului.

În zonele de influență intercomunale este necesară dinamizarea relațiilor între localitățile din preajma centrelor polarizatoare și acestea din urmă. Crearea de locuri de muncă în centrele de polarizare sau dezvoltarea locuirii în localitățile arondate impun implementarea unor noi modalități de transport al bunurilor și populației.

E II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 2.1.2:

M 2.1.2.1 - Amplificarea cooperării funcțiilor economice din centrele cu rol teritorial - în special intercomunal - cu cele din localitățile aflate în zonele lor de influență.

Cooperarea între localitățile limitrofe cu centrele de polarizare în ceea ce privește crearea de locuri de muncă și accesul la servicii este menită a forma structuri policentrice.

Centrele polarizatoare cu rol coordonator sunt municipiile și orașele, precum și reședințele comunale cu rol semnificativ în teritoriu – Biertan, Cârța, Iacobeni, Nocrich.

E II

M 2.1.2.2 - Distribuția echilibrată a activităților secundare legată de tradiția localității, resursele de materii prime și repartitia echilibrată a activităților neagricole în

rural.

Numărul și volumul activităților productive va trebui să crească în toate localitățile în vederea asigurării locurilor de muncă și nivelului de trai al populației.

Localitățile avute în vedere în acest sens sunt în primul rând cele cu potențial sau cele care posedă în prezent funcțiuni secundare, cum sunt: Axente Sever, Arpașu de Jos, Cristian, Moșna, Nocrich, Șeica Mare.

În afara localităților urbane și a centrelor intercomunale propuse este necesară promovarea în continuare a reședințelor comunale cu funcții diferite de cea agricolă, cum sunt cele cu activități de servicii – Arpașu de Jos, Nocrich, balneoclimaterice – Bazna, turistice – Rășinari, Biertan, ș.a.

E I – II

2.2. INFRASTRUCTURA SOCIO – ECONOMICĂ

Obiectiv specific:

O 2.2 – Diversificarea dotării în raport cu rolul teritorial al localităților în paralel cu dezvoltarea și diversificarea relațiilor dintre acestea și mărirea mobilității pe căile de comunicații și transport

Diversificarea și dezvoltarea dotării localităților face parte din procesul de relaționare mai strânsă și ierarhizare a așezărilor din județ. Prin specializare mai aprofundată și diversificare funcțională se va realiza ocuparea durabilă a unor segmente de piață în fiecare din centrele polarizatoare din rețea.

Diagnosticul rețelei de localități a arătat că în județ există două zone cu centre cu activități de servicii mai dezvoltate (zonele mun. Sibiu și Mediaș) care sunt în relații funcționale cu restul localităților din județ, în care predomină funcțiile productive.

Direcții de dezvoltare ale obiectivului O 2.2:

D 2.2.1 - Îmbunătățirea infrastructurii dotărilor pentru servicii de bază în scopul eficientizării și adaptării la cerințele socio-economice actuale.

D 2.2.2 - Restructurarea și reconversia dotărilor din localitățile cu rol de polarizare în vederea realizării unei baze de dotări moderne, adaptate necesităților populației.

Principiul călăuzitor în amplasarea echilibrată pe ansamblul rețelei de localități a activităților de servicii este eficientizarea activităților prin distribuție ierarhică.

Din acest punct de vedere, dotările au fost clasificate în:

- *Servicii de bază - comerț, servicii personale, sănătate și învățământ;*
- *Servicii de vârf - sănătate și învățământ, cultură, recreere și sport, telecomunicații;*
- *Administrare - financiare, juridice, administrative, prelucrarea informațiilor.*

Majoritatea reședințelor comunale și orașelor din județ posedă dotări din toate cele trei categorii, însă numai unora le sunt specifice o anumită categorie, care le situează pe o anumită treaptă a ierarhiei.

Se propune astfel, o ierarhie bazată pe o scară a categoriilor menționate mai sus - material-informațional - care se suprapune în mare parte ierarhiei funcțiilor administrative ale localităților:

*Categoria I-a - centre de nivel **intercomunal** (Agnita, Avrig, Dumbrăveni, Miercurea Sibiului, Ocna Sibiului, Săliște, Tâlmăciu)*

*Categoria a II-a - centre de nivel **zonal** (mun. Sibiu, Mediaș)*

*Categoria a III-a – centre cu vocație **regională** (municipiul Sibiu)*

Rentabilitatea și mărimea investițiilor în dotări constituie parametrii economici principali ai echipării sociale a localităților. Este de așteptat, ca în faza actuală de dezvoltare a economiei de piață, rentabilitatea să fie asigurată în majoritatea cazurilor, de dotări de la baza ierarhiei prezentate - comerțul și prestările de servicii.

S-a constatat însă, ca și dotări de la vârful ierarhiei pot fi rentabile - juridice, financiare și de prelucrare a informațiilor - astfel încât în numeroase localități sunt în curs de construcție sau în funcțiune astfel de obiective.

Relația dintre inițiativa particulară și cea publică este un factor important în dezvoltarea bazei de dotări. Împărțirea sarcinilor investiționale ce revin celor două sectoare în dotarea localităților devine importantă în contextul diminuării domeniului de activitate al investițiilor publice.

Creșterea volumului și numărului activităților de servire este un corolar al amplificării activității sectoarelor productive, completându-se astfel ciclul producție-consum.

În categoria localităților cu vocație pentru activități de servire intră centrele de polarizare-intercomunale și comunale, localitățile turistice și cele cu servicii legate de producție.

Pentru aplicarea acestei măsuri sunt avute în vedere în primul rând satele cu funcții de servire: Iacobeni, Hoghilag, Moșna, Nocrich și apoi cele cu funcție turistică Poiana Sibiului, Rășinari, Biertan, Cârța, Sibiel.

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 2.1.1:

M 2.2.1.1 – Adaptarea dotărilor pentru învățământ la necesitățile actuale sociale și economice ale județului.

În învățământul preuniversitar se preconizează creșterea calității și eficienței educației, în vederea pregătirii tinerilor pentru o societate bazată pe cunoaștere (vezi anexa 2), prin:

- 1. Îmbunătățirea infrastructurii școlare prin lucrări de consolidare, reabilitare și dotare*
- 2. Creșterea gradului de participare la educație, reducerea abandonului școlar prin derularea de programe de sprijin*
- 3. Realizarea unor cursuri de perfecționare pentru cadrele didactice care să acopere necesitățile sistemului și să ducă la creșterea nivelului de pregătire al elevilor*
- 4. Realizarea unor parteneriate între unitățile de învățământ și mediul economic pentru susținerea tinerilor capabili de performanțe*
- 5. Asigurarea unui climat de ordine publică, siguranță publică și sănătate publică în școli*

(pentru acțiuni vezi anexa).

În învățământul special se urmărește creșterea calității procesului educațional și a serviciilor specializate, în vederea îmbunătățirii activităților de învățare, instruire, compensare, recuperare și protecție specială a copiilor / elevilor / tinerilor cu cerințe educative speciale (pentru acțiuni vezi anexa 3).

Formarea profesională continuă are drept scop armonizarea nevoilor pieței forței de muncă cu cele ale actorilor sociali prin dezvoltarea de programe deschise, care pot urma oricărei forme de educație inițială.

Acțiunile pentru realizarea obiectivelor vor avea în vedere crearea de centre de formare profesională pentru adulți și dezvoltarea celor existente, înființarea de centre ocupaționale pentru tineri, înființarea de Universități de Vară în scopul completării pregătirii profesionale.

E I - II

M 2.2.1.2 – Adaptarea dotărilor sanitare și asistență socială la necesitățile socio - economice actuale și pentru îmbunătățirea calității serviciilor.

Propunerile de unități sanitare și de asigurări sociale se întemeiază pe necesitatea descentralizării acestora - în scopul facilitării accesului - și a măririi capacității dotărilor teritoriale aflate în prezent sub normele în vigoare, ținându-se seama și de actuala tendință de eficientizare a capacității dotărilor existente costisitoare. Acestea vor urmări realizarea următoarelor condiții:

1. *Creșterea calității serviciilor medicale, urmărindu-se ameliorarea calității structurii sistemului de sănătate, a calității actului medical și a îngrijirilor furnizate în cadrul serviciilor de sănătate, realizate prin:*
 - îmbunătățirea calității infrastructurii unităților publice cu paturi și dotarea acestora cu aparatură / echipamente medicale, informatizarea sistemului:
 - Reabilitare ambulatoriu de specialitate din spitalul de psihiatrie „Gh. Preda” Sibiu
 - Reabilitare ambulatoriu de specialitate din cadrul spitalului Clinic Județean Sibiu
 - Reabilitare și modernizare clădiri
 - îmbunătățirea acoperirii cu personal medical prin planificare și alocare adecvată a resurselor umane în concordanță cu nevoile populației;
 - reducerea variabilității practicii medicale prin implementarea și utilizarea ghidurilor de practică și a protocoalelor clinice elaborate de Ministerul Sănătății;
 - pregătirea unităților sanitare cu paturi din județul Sibiu în vederea intrării în procesul de acreditare.
2. *Optimizarea serviciilor de sănătate prin Planul județean de dezvoltare a serviciilor de sănătate urmărește optimizarea spitalelor pentru îngrijiri acute, propunându-se:*
 - creșterea ratei de ocupare a paturilor de la 80 % la 85 %;
 - atingerea țintei de 4,5 paturi /1000 loc;
 - reducerea ratei de internare de la 23 % la 20 %.
3. *Planificarea serviciilor spitalicești de lungă durată (spitalele de bolnavi cronici, UAMS-uri) Dirijarea cazurilor care necesită îngrijire de lungă durată spre unitățile medicale de cronici / medico – sociale în care s-au identificat posibilități de oferire a acestor servicii;*
Evaluarea necesarului de paturi pentru cronici, față de nivelul existent în 2008, relativ la:
 - durata medie de spitalizare planificată = 21 zile;
 - rata de ocupare a paturilor = 85 %.
4. *Îmbunătățirea managementului sistemului public de intervenții în situații de urgență prin:*
 - Eficientizarea managementului sistemului public de intervenții în situații de urgență prin protocoale de colaborare între I.S.U., Serviciul Județean de Ambulanță, SMURD, 112, Serviciul Public Salvamont, operatori privați;
 - Crearea bazei operaționale județene de coordonare a intervențiilor integrate la nivelul județului Sibiu.
5. *Dezvoltarea rețelelor comunitare de asistență medicală: centre de permanență, centre de sănătate multifuncționale, centre de sănătate mintală prin:*
 - Identificarea zonelor în care este necesară funcționarea centrelor de sănătate multifuncționale /centrelor de sănătate mintală;
 - Întocmirea listei cu serviciile existente și serviciile de bază propuse: cardiologie, medicină internă, pediatrie, O-G, PF, ecografie, laborator;
 - Studiu de fezabilitate privind înființarea centrelor de sănătate mintală adulți și copii la Mediaș;
 - Înființarea centrelor de sănătate multifuncționale la Avrig / Copșa Mică, Săliște / Miercurea Sibiului;
6. *Dezvoltarea sistemului de îngrijiri medicale la domiciliu*
7. *Planul județean pentru echipamente medicale*
8. *Redresarea și dezvoltarea asistenței medicale în mediul rural realizată prin dezvoltarea rețelelor de asistență comunitară, urmărindu-se:*
 - creșterea numărului de asistenți medicali comunitari și a numărului de mediatorii sanitari angajați de către autoritățile publice locale;
 - formarea echipelor medicale comunitare: medic de familie, asistent medical comunitar, mediator sanitar, asistent social ș.a. urmărindu-se:
 - creșterea numărului de comunități deservite de asistentul comunitar și / sau mediatorul sanitar;
 - dezvoltarea rețelei de îngrijiri la domiciliu.
9. *Dezvoltarea serviciilor de asistență medicală în mediul rural prin rețeaua de supraveghere a*

sănătății mamei și copilului; dezvoltarea sistemului de asistență comunitară pentru îngrijirea gravidei, mamei și copilului;

- înființarea rețelei de supraveghere medicală activă a bolilor cardio – vasculare;
- deschiderea de puncte farmaceutice în mediul rural.

10. Prevenirea și controlul bolilor cu impact major asupra stării de sănătate a populației din județul și implementarea programelor naționale de prevenție și de depistare precoce a bolilor.

Dotările de asistență socială

Dezvoltarea socială a județului este realizată și prin eficientizarea activităților și dotărilor din cadrul Serviciilor de Asistență Socială, materializate prin:

- reabilitarea clădirilor destinate infrastructurii serviciilor sociale prin următoarele **proiecte**:
 - reabilitarea clădirii CITO Dumbrăveni conform standardelor, pentru un număr de 110 beneficiari.
 - reabilitarea clădirii CIA Agnita.
 - complex de lucrări de modernizare a infrastructurii centrelor de copii din strada Hegel (CP Gulliver) și CP Turnu Roșu.
 - reabilitarea clădirii în care urmează să funcționeze Comisia Județeană pentru Protecția Drepturilor Copilului și Comisia de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap.
 - extindere UAMS Săliște.
- implementarea serviciului de îngrijire la domiciliu prin următoarele **proiecte**:
 - implementarea serviciului de îngrijire la domiciliu în prima fază în zonele Agnita, Cisnădie și Săliște.
 - extinderea rețelei serviciului de îngrijire la domiciliu în zonele care urmează a fi identificate funcție de disponibilitatea consiliilor locale.
 - extinderea rețelei serviciului de îngrijire la domiciliu zonele care urmează a fi identificate
 - extinderea rețelei serviciului de îngrijire la domiciliu, aferentă anului 4 de funcționare a proiectului 8.
- monitorizarea implementării strategiei și formarea resurselor umane prin următoarele **proiecte**:
 - monitorizarea implementării strategiei.
 - formarea resurselor umane din cadrul C.J.S. și D.G.A.S.P.C. cu în atribuții în monitorizarea și prestarea de servicii de asistență socială.
- implementarea serviciului de centre de zi și centre de consiliere prin următoarele **proiecte**:
 - Rețea Centre Zi și Centre Consiliere – dezvoltarea în primul an (2013) a două centre în două din cele șase zone ale județului Sibiu, urmând ca rețeaua să fie dezvoltată și pe celelalte zone în etapa 2014 - 2016

E I - II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 2.2.2:

M 2.2.2.1 – Structurarea dotărilor pentru comerț și prestări de servicii în conformitate cu ierarhia rețelei de localități.

În funcție de mărimea localităților - populație, suprafața intravilan - organizarea rețelei de comerț cu amănuntul, se concretizează în următoarele tipuri de centre:

- **Centrul de proximitate**, pentru zone cu populații între 5-10 mii de locuitori - aplicabile în centre comunale mari, sau centrelor de cartiere din mun. Sibiu și Mediaș, cu suprafețe de vânzare de 1.000-3.000 mp și 10 – 15 unități comerciale specializate, între 5 - 6 unități de prestări servicii și alimentație publică;
- **Centrul comercial principal** al localităților cu rol de centru intercomunal și zone de deservire de 10 - 15 mii de locuitori - aplicabile în orașe și centrele comunale cu rol polarizator - cu suprafețe comerciale de 3.000 - 5.000 mp. și 20 - 30 unități comerciale diferite, precum și 10 unități de prestări servicii și alimentație publică;
- **Centrul comercial regional**, conceput să răspundă necesităților unor mase mari de consumatori - peste 20 de mii - cu suprafețe comerciale de peste 50.000 mp. și peste 50 unități

specializate. Aceste centre sunt specifice orașelor care polarizează zone mari din județ cum este mun. Sibiu și Mediaș, fiind concepute să concentreze dotări cu frecvență de vizitare ocazională și rară.

E I - II

M 2.2.2.2 – Structurarea dotărilor pentru cultură, recreere și sport în vederea îmbunătățirii activității și a accesului populației la aceste servicii.

Creșterea calității vieții în județul Sibiu presupune și îmbunătățirea accesului și participării cetățenilor la cultură și recreere, realizate prin:

Îmbunătățirea managementului instituțiilor de cultură prin Compartimentul Cultură, Educație Sport și Turism (C.C.E.S.T.):

- Întărirea capacității administrative și consolidarea cadrului legislativ județean
- Inventarierea, evaluarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural din județul Sibiu
- Creșterea rolului social – educativ al cultelor

Încurajarea parteneriatelor în domeniul turismului cultural:

- Organizarea de spectacole și concerte ale instituțiilor de cultură în spații publice ce valorifică patrimoniul cultural și natural.
- Promovarea voluntariatului în domeniul culturii și sportului.
- Valorificarea spațiilor din instituțiile publice prin galerii expoziționale și activități culturale.
- Promovarea parteneriatului instituțiilor de cultură cu Inspectoratul Școlar Județean, respectiv școlile din județ.

Dezvoltarea industriilor culturale:

- Crearea bazei de date cu creatorii și furnizorii de servicii culturale
- Întemeierea unui One Stop Shop pentru produsele din industria culturală județeană
- Coordonarea dezvoltării și promovării culturii prin instituțiile subordonate C.J.
- Dezvoltarea de parteneriate de marketing pentru diseminarea producțiilor culturale proprii și ale I.C. din subordine.
- Sprijinirea O.N.G.-urilor care au drept obiective promovarea ocupațiilor și meșteșugurilor tradiționale, încurajarea parteneriatelor cu instituțiile proprii.

Protecția peisajului natural și cultural și promovarea imaginii județului Sibiu, în sensul Convenției Europene a Peisajului de la Florența:

- Coordonarea dezvoltării și promovării în cadrul Agendei culturale a festivalurilor și manifestărilor culturale legate de păstrarea și valorificarea tradițiilor la nivel județean
- Dezvoltarea de parteneriate de marketing și colaborare cu societatea civilă pentru promovarea imaginii județului.
- Implementarea unui program de regenerare a parcurilor, pădurilor limitrofe drumurilor naționale și județene, a râurilor și lacurilor și a perdelelor de protecție a localităților.
- Regenerarea spațiilor de recreere a comunităților.

E I - II

3.3. LOCUIREA

Obiectiv specific:

O 2.3 – Asigurarea condițiilor de locuire la standarde moderne, cantitative și calitative, diferențiat, în conformitate cu ierarhia localităților.

Creșterea nivelului cantitativ și calitativ al locuirii, este o condiție obligatorie pentru îmbunătățirea calității vieții în localități, pentru stabilizarea populației acestora în localități și pentru susținerea unor procese socio-demografice pozitive.

Dezvoltarea diferențiată a locuirii prin lărgirea gamei tipologice, reabilitarea fondului de locuințe existent și construirea de locuințe noi după standarde moderne și adaptate specificului local, constituie un proces continuu în cadrul localităților.

Direcții de dezvoltare ale obiectivului O 2.3:

D 2.3.1 - Creșterea gradului de confort al localităților prin crearea unui fond locativ modern, echipat la standarde europene.

D 2.3.2 - Dezvoltarea diferențiată a locuirii prin lărgirea gamei tipologice, în conformitate cu ierarhia localităților.

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 2.3.1:

M 2.3.2.1 – Modernizarea fondului locativ existent, îndeosebi din zonele rezidențiale cu un număr important de locuitori, realizate după 1960.

E I - II

M 2.3.2.2 – Creșterea siguranței structurale și a fiabilității, numeroase locuințe fiind construite din materiale perisabile - cca. 20% din fondul locativ - care nu oferă durabilitatea construcțiilor și confortul locuirii.

E I - II

M 2.3.1.3 – Renovarea fondului locativ vechi valoros din centrele localităților sau integrarea acestora în noile acțiuni de reconstrucție.

E I - II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 2.3.2:

M 2.3.2.3 – Dezvoltarea fondului locativ în vederea acoperirii cererii de noi locuințe, prin construcția de locuințe mai eficiente economic și ecologic.

E I - II

M 2.3.2.3 – Reglementarea prin documentații de urbanism a construcției de locuințe cu respectarea tipologiei și specificului local (dimensiuni, materiale, tratarea fațadelor, amenajarea ambientului locuirii), în acord și cu valori ale mediului construit tradițional.

E I - II

3. INFRASTRUCTURI TEHNICE

Realizarea unor rețele de infrastructuri tehnice extinse la nivelul întregului teritoriu județean va trebui să țină seama de cerințele comunităților în ceea ce privește îmbunătățirea nivelului de viață și a creării de locuri de muncă.

Problemele prioritare ale îmbunătățirii cadrului de viață ale comunităților sunt legate în primul rând de confortul locuirii și mobilitate.

Asigurarea unui transport eficient, la nivelul teritoriului sau local, la nivelul unităților administrative de bază, nu se poate realiza în absența unor moduri de transport adecvate și a căilor de comunicație corespunzătoare.

Creșterea în importanță a transportului individual face ca modernizarea rețelei de căi rutiere, de nivel comunal și județean, să fie un deziderat al majorității comunităților locale din județ.

Chiar dacă transportul în comun, rutier și pe calea ferată, a scăzut ca pondere în anii '90, este necesar a nu pierde din vedere acest domeniu, în care pot avea loc schimbări importante, odată cu re poziționarea unor activități din spațiul județean.

Rețelele de alimentare cu apă sunt încă o prioritate pentru numeroase localități, în care aprovizionarea cu apă a locuințelor și a activităților economice este deficitară.

Într-o proporție mai mare sunt necesare rețelele de canalizare ale localităților și unități de epurare a apelor uzate aferente acestor rețele.

O altă prioritate o reprezintă crearea unei rețele moderne de colectare a deșeurilor solide care să îmbunătățească eficiența economică a ciclului de folosire a diverselor materii utile și o protecție mai eficientă împotriva poluării.

Într-o legătură strânsă cu infrastructurile amintite mai sunt lucrările de amenajare pentru combaterea proceselor naturale distructive, cauzate în special de circulația apei.

3.1. REȚELE DE TRANSPORT

Obiectiv specific:

O 3.1 - Ameliorarea accesibilității tuturor zonelor județului prin dezvoltarea și modernizarea rețelelor de căi de transport

Realizarea unor rețele de infrastructuri de transport extinse la nivelul întregului teritoriu județean va trebui să țină seama de cerințele comunităților în ceea ce privește îmbunătățirea nivelului de viață și a creării de locuri de muncă.

Asigurarea unui transport eficient, la nivelul teritoriului sau local, la nivelul unităților administrative de bază, nu se poate realiza în absența unor moduri de transport adecvate și a căilor de comunicație corespunzătoare.

Starea materială a comunităților are ponderea cea mai mare în a impune un mod de transport și în consecință opțiunea pentru un tip de infrastructură, cu consecințe pe o perioadă lungă de timp.

Creșterea în importanță a transportului individual face ca modernizarea rețelei de căi rutiere, de nivel comunal și județean, să fie un deziderat al majorității comunităților locale din județ.

Chiar dacă transportul în comun, rutier și pe calea ferată, a scăzut ca pondere în anii '90, este, necesar a nu pierde din vedere acest domeniu, în care pot avea loc schimbări importante, odată cu re poziționarea unor activități din spațiul județean.

Direcții de dezvoltare ale obiectivului O 3.1:

D 3.1.1 - Îmbunătățirea activității de administrare a drumurilor locale (drumuri județene și drumuri comunale) prioritare și a podurilor aferente.

D 3.1.2 - Realizarea relațiilor între centre pe infrastructurile majore feroviare și de marfa de nivel național și interregional.

D 3.1.3 - Dezvoltarea laturii comerciale și îmbunătățirea performanțelor financiare a aeroportului Sibiu.

Dezvoltarea și modernizarea infrastructurilor rutiere de interes local și prioritățile Consiliului Județean Sibiu până în 2013 sunt în momentul de față:

- *Modernizarea DJ106 Sibiu – Agnita, Modernizarea DJ 106 E Jina - Șugag:*
- *Modernizarea DJ 105 G Sadu - Râu Sadului - Sădurel:*
- *Modernizarea DJ 106 D Rășinari - Poplaca - Orlat:*
- *Modernizarea DJ 105D DNI - Cârța - Nou Român - Chirpăr – Agnita*
- *DJ 142J Șeica Mare - Șeica Mică,*
- *Modernizare DJ 142 E Dîrlos - Hoghilag*
- *Modernizarea DJ Slimnic - Ocna Sibiului - intersecție DN 1:*
- *Modernizarea DJ 106 E Cristian – Jina.*

Prioritizarea modernizării drumurilor județene(2013-2020) în funcție de importanță și de proiectele aprobate prin POR și a podurilor aferente.

Poduri pe DJ analizate necesită:

- poduri - refacere integrala,*
- poduri - expertiza tehnica (reabilitare)*

poduri - lucrări de întreținere curenta și reparații. In anexe sunt prezentate podurile care necesită refacere integrală, respectiv expertize tehnice, în ordinea importanței podurilor și în tabel sunt prezentate podurile care necesita întreținere curenta și reparații (după caz) ierarhizate după volumul de lucrări.

În strategia de dezvoltare a infrastructurii feroviare din România – perioada 2001 – 2010, elaborată de Compania Națională de Căi Ferate S.A. în martie 2001, este prezentată situația dificilă în care se află infrastructura feroviară din țară, datorată în principal unei finanțări neadecvate și imposibilității acoperirii necesarului de fonduri din surse proprii. Pentru rezolvarea acestei situații s-a elaborat un Program de dezvoltare pentru anii 2001 – 2010 care cuprinde:

- programul de întreținere al liniilor și lucrărilor de artă*
- programul de întreținere al instalațiilor SCB și electrificare*
- programul de reparații capitale și modernizare*
- principalele programe de modernizare ale căii ferate*

Județul Sibiu este traversat în partea de nord de cale ferată București – Brașov – Sighișoara – Cluj Napoca, care face parte din Coridorul IV Trans-european Curtici – Brașov – București – Constanța, coridor stabilit la Conferința Pan-europeană a Transporturilor de la Creta din 1994 și reconfirmate la Conferința de la Helsinki din iunie 1997.

Coridorul IV este multimodal, având o mare importanță în structura traficului derulat pe rețeaua C.F.R.. Cu precădere s-a optat și pentru modernizarea instalațiilor de centralizare electrodinamice cu relee din stațiile aflate pe coridorul IV.

*Principalele obiective și propuneri prezentate în Strategia de dezvoltare elaborată de Compania Națională de Căi Ferate și în Secțiunea I - **Rețele de transport** - sunt incluse în programul de modernizare a infrastructurii feroviare al județul Sibiu:*

- Linie de cale ferată convențională cu viteză până la 160 km/h*
 - Episcopia Bihor – Cluj Napoca – Sighișoara – Brașov - București*
 - Curtici – Arad – Deva – Sibiu -- Râmnicu Vâlcea – Vâlcele – București*
- Electromecanisme de macaz performante:*
 - Tronsonul Coșlariu - Sighișoara (98 km) - până în 2007.*

Transportul combinat

Terminalul de transport combinat de mărfuri din municipiile Sibiu și Mediaș, pentru o cât mai eficientă funcționare va trebui să beneficieze de aplicarea obiectivelor pentru dezvoltarea transportului combinat, obiective menționate în Strategia de dezvoltare pe perioada 2001 – 2005, a Societății Naționale de Transport Feroviar de Marfă “CFR Marfă” S.A. din care amintim câteva măsuri:

- Acordarea de reduceri sau scutiri de taxe și impozite pentru societățile care își desfășoară activitatea în domeniul transportului combinat și acordarea de subvenții căilor ferate în domeniul transportului combinat din surse externe, naționale și locale.*
- Acordarea unor subvenții de la bugetul de stat pentru reabilitarea de modernizări și investiții în terminale din gestiunea “CFR Marfă”.*
- Obținerea de aprobări pentru depășirea tonajului pe axă în cazul utilizării transportului combinat.*
- Acordarea de către Ministerul Transporturilor a exceptării de la restricțiile de circulație pentru autovehiculele care realizează transporturi combinate, atât în localități cât și în afara acestora.*

Prin măsurile prezentate în strategie se urmărește:

- adaptarea “CFR Marfă” la cerințele UE
- menținerea actualei cote de piață
- câștigarea de noi clienți
- sporirea veniturilor și profitului
- ridicarea prestigiului “CFR Marfă” pe plan intern și internațional.

Dezvoltarea transportului combinat constituie o prioritate a “CFR Marfă”, chiar dacă în acest moment nu există posibilități financiare pentru dezvoltarea la parametrii europeni a unor terminale de acest tip în marile centre logistice de distribuție din țară.

Aeroportul civil pentru transport aerian și marfa, care funcționează pe teritoriul județului Sibiu este prevăzut în Planul de Amenajare a teritoriului Național – Secțiunea I – Rețele de transport pentru lucrări de modernizare a infrastructurii a mijloacelor de protecție a navigației aeriene și de deservire.

Măsuri de amenajare a teritoriului derivate din direcția de dezvoltare D 3.1.1:

M 3.1.1.1 - Modernizarea și reabilitarea infrastructurii de transport rutier local - drumuri județene și comunale.

Cai rutiere

Reabilitarea rețelei rutiere locale - drumuri județene și comunale - îmbunătățirea condițiilor de transport rutier sunt necesare :

- lucrări de îmbunătățire a stării de viabilitate prin consolidarea și modernizarea tuturor traseelor de drumuri județene și comunale, prioritate acordându-se celor care asigură legătura între localități, cât și celor cu racord la drumurile naționale (vezi anexa cu drumurile județene).
- îmbunătățirea calității drumurilor locale prin creșterea siguranței traficului și a fluidizării acestuia, prin eliminarea actualelor riscuri de transport

reabilitarea și extinderea rețelelor de drumuri din mediul rural în vederea dezvoltării infrastructurii rutiere (vezi anexa 4,5).

E I - II

M 3.1.1.2 - Modernizarea și reabilitarea podurilor de pe drumuri județene.

Din 132 poduri pe DJ analizate, 13 poduri necesită refacere integrală, 37 poduri necesită expertiză tehnică (reabilitare) și 80 poduri necesită lucrări de întreținere curentă și reparații. În tabelul 1 și 2 din anexa 6 sunt prezentate podurile care necesită refacere integrală, respectiv expertize tehnice, în ordinea importanței podurilor și în tabelul 3 sunt prezentate podurile care necesită întreținere curentă și reparații (după caz) ierarhizate după volumul de lucrări.

E I - II

Măsuri de amenajare a teritoriului derivate din direcția de dezvoltare D 3.1.2:

M 3.1. 2.1 - Modernizarea și reabilitarea infrastructurilor de transport feroviar.

Cai feroviare

• *Reabilitarea tronsoanelor feroviare pentru un transport de mare capacitate și viteză ce traversează județul:*

- *Linie de cale ferată convențională cu viteză până la 160 km/h:*
- *Episcopia Bihor – Cluj Napoca – Sighișoara– Brașov – București*
- *Curtici – Arad – Deva – Sibiu – Râmnicu Vâlcea – București*

• *Lucrări de modernizare a traficului feroviar:*

- *Modernizarea la standarde europene a stației de cale ferată din municipiul Sibiu*
- *Eliminarea punctelor periculoase și a restricțiilor de viteză de pe rețeaua feroviară, creșterea vitezei tehnice și comerciale cu minim 20% și aducerea siguranței circulației la nivel optim pentru exploatarea feroviară*
- *Electromecanisme performante tronson Coșlariu – Sighișoara*

De menționat este punerea în circulație și pe liniile județului Sibiu a trenurilor tip „Săgeata albastră”, moderne și superioare în viteză de deplasare, precum și refacerea și modernizarea gării municipiului Sibiu.

- *Implementarea proiectului itinerariului cu tren de epocă, de reabilitare a liniei și a stațiilor de pe traseu; se caută în continuare resurse financiare.*

E I - II

Transportul combinat

- *Modernizarea terminalelor de transport combinat din municipiul Sibiu și Mediaș.*

E I - II

Măsurile de amenajare a teritoriului derivate din direcția de dezvoltare D 3.1.3:

M 3.1.3.1 - Modernizarea infrastructurii, a mijloacelor de protecție a navigației aeriene și de deservire în aeroportul existent Sibiu

Lucrări de modernizare a infrastructurii, a mijloacelor de protecție a navigației aeriene și de deservire a aeroportului existent din Sibiu

S-au executat lucrările de extindere a Aeroportului internațional Sibiu finalizate în anul 2007 pentru următoarele obiective: extindere pistă, realizare terminal pasageri nou, turn de control, parcare avioane, sistem nou de balizaj, dotări anexe, etc.

E I - II

3.2. GOSPODĂRIREA APELOR

Obiectiv specific:

O 3.2 - Realizarea unei politici de gospodărire durabilă a apelor prin asigurarea protecției cantitative și calitative a apelor, apărarea și valorificarea potențialului apelor, în raport cu cerințele dezvoltării durabile a societății și în acord cu directivele europene în domeniu.

Direcții de dezvoltare ale obiectivului O 3.2:

D 3.2.1 - Apărarea împotriva efectelor distructive ale apei prin întreținerea și realizarea lucrărilor de îndiguiri de maluri și regularizări ale cursurilor de apă;

D 3.2.2 - Asigurarea calității surselor de apă, suplimentarea debitelor și transportul apei în zone cu deficit de apă;

D 3.2.3 - Asigurarea calității apelor prin realizarea sistemelor de canalizare a apei uzate și epurarea acestora la parametrii prevăzuți în standardele actuale.

Măsurile de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 3.2.1:

M 3.2.1.1- Măsurile structurale propuse pentru realizarea obiectivelor precizate se bazează pe programele de dezvoltare existente, după cum urmează:

Acumulări:

- **Acumularea Racovița**, amplasată pe râul Olt, în amonte de confluența cu râul Sebeș are ca destinație producerea energiei electrice;
- **Acumularea Lotrioara**, amplasată pe râul Olt, în amonte de confluența cu pârâul Lotrioara are ca destinație producerea energiei electrice;

- **Acumularea Crăciuneasa**, amplasată pe Râul Mare are ca destinație producerea de energie electrică.

Regularizări și îndiguiri:

- Se propun lucrări de întreținere pentru îndiguirile și regularizările existente;
- În zonele care au fost afectate de inundații se propun măsuri de remediere prin:
 - completări la coronamentele digurilor;
 - reparații ale consolidărilor de maluri;
 - decolmatări ale cursurilor de apă;
 - recalibrări de alibi;
 - decolmatarea secțiunilor podurilor și podețelor.

E I-II

M 3.2.1.2 - Realizarea lucrărilor de investiții propuse:

- regularizare r. Cibin pe sectorul aval ac. Gura Râului – loc Tălmăciu, L = 9,4 km;
- regularizare r. Avrig, L = 1,0 km;
- amenajare pr. Biertan la confluența cu r. Târnavă Mare;
- punerea în siguranță a barajului Copșa Mică;
- ziduri de sprijin și recalibrări de albi pe râul Hîrtibaciu și afluenții săi;
- recalibrarea albiei Valea Săpunului;
- recalibrarea albie și ziduri de sprijin pârâul Cîsnădie și Valea Popii;
- praguri de fund și ziduri de sprijin pe râurile Sadu, Săliște, pârâurile Șteaza, Valea Caselor.

E I-II

M 3.2.1.3 - Lucrări permanente pentru întreținerea cursurilor de apă, a lucrărilor de apărare existente, redimensionarea podurilor și podețelor existente peste cursurile de apă, după trecerea viiturilor.

E II

M 3.2.1.4 - Pentru combaterea inundațiilor cauzate de torente se propun lucrări specifice de întreținere a văilor torențiale, precum și controlul strict al depozitării gunoaielor și al diverselor materiale.

E I

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 3.2.2:

M 3.2.2.1 - Asigurarea calității surselor de apă pentru sistemul zonal de alimentare cu apă Sibiu - zona sud arondate la Asociația de apă Sibiu prin operatorul SC APA-CANAL SA (cuprinde localitățile Sibiu, Păltiniș, Cîsnădie, Cîsnădioara, Miercurea Sibiului, Dobârca, Apoldu de Sus, Ocna Sibiului, Rășinari, Prislop, Șelimbăr, Bungard, Mohu, Veștem, Roșia, Cașolț, Daia, Nou, Cornățel, Nucet, Șura Mare, Hamba, Șura Mică, Rusciori, Loamneș, Mândra, Alămor, Armeni, Hașag, Păuca, Bogatu Român, Broșteni, Presaca, Ludoș, Gusu, Apoldu de Jos, Sîngătin, Amnaș, Aciliu, Cristian) reabilitarea stației de tratare a apei Dumbrava - Sibiu pentru conformarea cu Directiva 98/83/CE-pentru apă potabilă. Finalizarea stației de tratare Sibiu Sud, alimentarea cu apă a populației din zona de alimentare propusă în procent de 100% și extinderea sistemului de apă în localitățile rurale cuprinse în zonă.

Pentru zona de nord a județului calitatea surselor de apă se va asigura de ADI Apa Tîrnavei Mari prin operatorul SC APA TÎRNAVEI MARI Mediaș care cuprinde orașele și comunele: Mediaș, Copșa Mică, Dumbrăveni, Agnita, Alma, Ațel, Arpașu de Jos, Axente Sever, Bazna, Bîrghiș, Biertan, Blăjel, Brateiu, Brădeni, Bruiu, Chirpăr, Cîrța, Cîrțișoara, Dîrlos, Hoghilag, Iacobeni, Laslea, Marpod, Merghindeal, Micăsasa, Mihăileni, Moșna, Nocrich, Șeica Mare, Șeica Mică, Tîrnava, Valea Viilor.

E I

M 3.2.2.2 - Retehnologizarea stațiilor de tratare a apei pentru potabilizare, întreținerea și reabilitarea rețelei de distribuție a apei, măsuri active de control al pierderilor de apă din sistem.

E I - II

M 3.2.2.3 - Asigurarea calității apei pentru sistemul zonal de alimentare cu apă Avrig (care cuprinde localitățile Avrig, Mârșa, Bradu, Săcădate, Racoviță, Sebeșu de Sus) reabilitarea stației de tratare a apei pentru conformare la Directiva pentru apă potabilă-98/83/CE, asigurarea cu apă potabilă a unui procent de 79% din populația deservită de sistemul zonal.

E I

M 3.2.2.4 - Extinderea zonei de servicii pentru asigurarea alimentării cu apă potabilă a populației în procent de 100%, reabilitarea captării de apă (din r. Avrig), măsuri active de control al pierderilor de apă din sistem.

E I-II

M 3.2.2.5 - Asigurarea calității apei pentru sistemul zonal de alimentare cu apă Tălmaciu (care cuprinde localitățile Tălmaciu, Tălmaciu II-Colonia Tălmaciu) se propune asigurarea cu apă potabilă a unui procent de 94% din populația deservită de sistem.

E I

M 3.2.2.6 - Reabilitarea sursei subterane de apă a sistemului pentru conformarea cu Directiva pentru apă potabilă 98/83/CE, extinderea rețelei de distribuție a apei pentru alimentarea populației din zona de alimentare propusă la 100%.

E I -II

M 3.2.2.7 - Optarea pentru branșarea la rețeaua de servicii de apă a municipiului Sibiu, pentru conformarea asigurării cu apă a populației la Directiva 98/83/CE.

E II

M 3.2.2.8 - Asigurarea calității apei pentru sistemul zonal de alimentare cu apă Săliște (care cuprinde localitățile Săliște, Galeș, Vale, Săcel, Mag, Tilișca) reabilitarea stației de tratare a apei pentru conformarea la Directiva 98/83/CE, alimentarea cu apă a populației din sistemul zonal în procent de 79,6%, extinderea serviciilor de apă.

E I

M 3.2.2.9 - Modernizarea și reabilitarea stației de tratare a apei, conformarea sistemului cu Directiva 98/83/CE, alimentarea cu apă a populației din zonă la 100%, măsuri active de control al pierderilor de apă.

E I - II

M 3.2.2.10 - Asigurarea calității apei pentru sistemul zonal de alimentare cu apă Jina (care cuprinde localitățile Jina, Poiana Sibiului) se propune realizarea unui sistem centralizat de alimentare cu apă, care să asigure alimentarea cu apă a populației în procent de 21%.

E I

M 3.2.2.11 - Finalizarea reabilitării stației de tratare a apei, extinderea ariei serviciilor de apă până la asigurarea alimentării populației de 100%.

E I - II

M 3.2.2.12 - Asigurarea calității apei pentru mun. Mediaș reabilitarea și modernizarea stației de tratare, reabilitarea rețelei de distribuție a apei, extinderea rețelei în zonele Ighiș, Angărul de Sus, localitățile din zona Bazna și Blăjel și în centrul municipiului.

E I – II

M 3.2.2.13 - Asigurarea calității apei pentru or. Agnita reabilitarea captărilor de apă, reabilitarea stației de tratare a apei, reabilitarea rețelei de distribuție pentru reducerea pierderilor de apă și a îmbunătățirii siguranței calității apei la consumatori, extinderea rețelelor de distribuție a apei.

E II

M 3.2.2.14 - Asigurarea calității apei pentru or. Dumbrăveni reabilitarea și modernizarea stației de tratare a apei, reabilitarea și extinderea rețelei de distribuție a apei.

E I - II

M 3.2.2.15 - Asigurarea calității apei pentru zonele rurale (care cuprind comunele Altâna, Axente Sever, Brăteiu, Boița, Cristian, Dârlos, Gura Râului, Marpod, Moșna, Nocrich, Orlat, Poplaca, Porumbacu de Jos, Racovița, Rășinari, Râul Sadului, Sadu, Săliște, Slimnic, Șeica Mare, Șelimbăr, Șura Mare, Târnava, Tilișca, Turnu Roșu, Vurpâr) se propune maximizarea folosirii sistemelor de apă existente și extinderea sistemelor regionale de distribuție a apei. Acolo unde asemenea abordare nu este posibilă sau acolo unde sunt disponibile surse adecvate de apă se propun facilități de tratare locală.

E I - II

Măsurile de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 3.2.3:

M 3.2.3.1 - Realizarea sistemelor de canalizare în clusterul de apă uzată Sibiu (Sibiu, Cislădie, Poplaca, Rășinari, Șelimbăr, Șura Mare) stația de epurare, care se află la Mohu, a trecut recent printr-o reabilitare extensivă în cadrul programului ISPA și în prezent este în perioada de probe. Stația este proiectată pentru un debit maxim de 1.200 l/s și cuprinde și tratarea nămolului. Stația va trebui îmbunătățită pentru asigurarea conformității cu cerințele de îndepărtare a nutrienților. Principala opțiune este un cluster bazat pe stația de epurare Sibiu. Rețele noi de canalizare vor fi realizate în Rășinari (cu racordare la colectorul Sibiu) și acele părți ale comunei Șelimbăr neacoperite în prezent cu rețeaua de canalizare. Pe viitor, noi infrastructuri de canalizare vor fi realizate în Poplaca (pentru a se racorda de asemenea la rețeaua de canalizare a Sibiului) și Cislădioara (pentru a se racorda la sistemul de canalizare Cislădie și de acolo la stația de epurare Mohu).

E I - II

M 3.2.3.2 - Realizarea sistemelor de canalizare în clusterul de apă uzată Avrig (Avrig, Porumbacu de Jos). Reabilitarea și extinderea rețelelor existente în Avrig și Mârșa și o nouă stație de epurare la Avrig. Pentru Porumbacu de Jos și Porumbacu de Sus se propune rețeaua nouă de canalizare cu racordare la stația de epurare Avrig.

E I - II

M 3.2.3.3 - Realizarea sistemelor de canalizare în clusterul de apă uzată Racovița (Racovița și Sebeșul de Sus) În prezent, comunitatea locală construiește o nouă stație de epurare, la Racovița care va deservi ambele localități, se propune reabilitarea rețelei existente de canalizare. Pentru Sebeșul de Sus se propune rețeaua de canalizare nouă și canal de transfer către stația de epurare Racovița.

E II

M 3.2.3.4 - Realizarea sistemelor de canalizare în clusterul de apă uzată Turnu Roșu (Turnu Roșu și Sebeșul de Jos) finalizarea și extinderea rețelei de canalizare în Turnu Roșu, iar pentru Sebeșul de Jos rețeaua de canalizare și colector de transfer al apelor uzate către stația de epurare Turnu Roșu.

E II

M 3.2.3.5 - Realizarea sistemelor de canalizare în clusterul de apă uzată Tălmăciu (Tălmăciu, Colonia Tălmăciu, Tălmăcel) are în execuție stația de epurare regională în Tălmăciu. Se propune extinderea rețelei de canalizare în localitatea Tălmăciu, realizarea de rețele noi în localitățile Colonia Tălmăciu și Tălmăcel și realizarea colectorului de transfer la stația de epurare regională.

E II

M 3.2.3.6 - Realizarea sistemelor de canalizare în aglomerarea Sadu pentru care există fonduri disponibile pentru realizarea sistemului local de canalizare și epurare a apelor uzate.

E II

M 3.2.3.7 - Realizarea sistemelor de canalizare în aglomerarea Gura Râului pentru care este necesară extinderea stației de epurare, de curând executată, printr-un proiect SAPARD, precum și extinderea de rețele de canalizare existent.

E II

M 3.2.3.8 - Realizarea sistemelor de canalizare în aglomerarea Orlat. Extinderea rețelei de canalizare și a stației de epurare a apelor uzate realizate prin proiect SAPARD.

E II

M 3.2.3.9 - Realizarea sistemelor de canalizare în aglomerarea Cristian sunt propuse lucrări de extindere a rețelei de canalizare.

E II

M 3.2.3.10 - Realizarea sistemelor de canalizare în clusterul de apă uzată Săliște (Săliște, Vale, Galeș, Tilișca). Se propune extinderea stației regionale de epurare de la Săliște, extinderea rețelei de canalizare din localitatea Săliște, realizarea de rețea nouă de canalizare în localitățile Vale, Galeș, Tilișca și realizarea colectorului de transfer la stația de epurare propusă.

E II

M 3.2.3.11 - Realizarea sistemelor de canalizare în clusterul de apă uzată Miercurea Sibiului (localitățile Miercurea Sibiului, Dobârca). Sunt propuse lucrări de realizare a rețelei de canalizare în localitatea Miercurea Ciuc și realizarea unei stații de epurare regională. Pentru localitatea Dobârca se propune rețea nouă de canalizare și racordarea la stația de epurare regional propusă.

E II

M 3.2.3.12 - Realizarea sistemelor de canalizare în aglomerarea Poiana Sibiului. Se propune realizarea rețelei de canalizare și a stației de epurare.

E II

M 3.2.3.13 - Realizarea sistemelor de canalizare în aglomerarea Jina. Se propune finalizarea proiectului de canalizare și epurare a apelor uzate.

E II

M 3.2.3.14 - Realizarea sistemelor de canalizare în aglomerarea Ocna Sibiului. Se propune extinderea rețelei de canalizare existentă și realizarea stației de epurare a apei uzate.

E II

M 3.2.3.15 - Realizarea sistemelor de canalizare în aglomerarea Slimnic. Se propune finalizarea proiectului finanțat prin programul SAPARD pentru construire a unei stații de epurare noi și a rețelei de canalizare pentru Slimnic.

E II

M 3.2.3.16 - Realizarea sistemelor de canalizare în aglomerarea Vurpăr. Se propune punerea în aplicare a proiectului tehnic existent pentru stația de epurare nouă și rețea de canalizare pentru Vurpăr.

E II

M 3.2.3.17 - Realizarea sistemelor de canalizare în aglomerări sub 2.000 locuitori echivalenți. Deși nu au fost incluse în programul de investiții, există posibilitatea de creare a unor scheme regionale la scară mai redusă pentru colectarea și tratarea apelor uzate fie în etapa II (2013-2018), fie în etapa III (2018-2023), după cum urmează:

- Apoldu de Jos, include localitățile Apoldu de Jos și Sângătin,
- Loamneș, include localitățile Loamneș, Hasag și Mândra,
- Ludoș, include localitățile Ludoș și Gusu,
- Marpod, include localitățile Marpod și Ilimbav,
- Nocrich, include localitățile Nocrich și Hosman,
- Păuca, include localitățile Păuca și Presaca,
- Roșia, include localitățile Roșia, Daia și Nou,
- Cașolț, include localitățile Cașolț și Cornățel,
- Amnaș, include localitățile Amnaș și Aciliu,
- Sibiel, include localitățile Sibiel, Săcel, Mag și Fântânele.

E II

3.3. LUCRĂRI DE ÎMBUNĂTĂȚIRI FUNCiare

Obiectiv specific:

O 3.3 – Întreținerea și exploatarea sistemelor de îmbunătățiri funciare existente, pentru îmbunătățirea potențialului productiv al solurilor.

Direcții de dezvoltare a obiectivului O 3.3:

D 3.3.1 - Refacerea sistemelor hidroameliorative și de stopare a eroziunii solului.

D 3.3.2 - Reabilitarea/valorificarea terenurilor degradate.

Măsuri de amenajare a teritoriului ce derivă din direcția de dezvoltare D 3.3.1:

M 3.3.1.1 - Sporirea potențialului agricol prin lucrări de completare, reabilitare și modernizare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare și anume:

- *reabilitarea și modernizarea unei suprafețe de 3.286 ha amenajate cu lucrări de desecare-drenaj în sistemul Scorei -Arpaș și 2.970 ha. în sistemul Cristian – Șura Mare*
- *extinderea ameliorării unor perimetre agricole prin lucrări de combatere eroziunii solului.*

E I - II

M 3.3.1.2 - Refacerea sistemelor hidroameliorative.

Aproximativ 75% (clasele III, IV, V) din suprafața agricolă a județului necesită lucrări ameliorative, de combatere a unor degradări:

- *extinderea colaborărilor privind lucrările de terasamente*
- *amenajarea complexă antierozională a bazinelor hidrografice pentru prevenirea și combaterea eroziunii solurilor și stabilizarea terenurilor alunecătoare în special în podișul Hârtibaciului și Secașelor.*

E I - II

M 3.3.1.3 - Prevenirea și stoparea eroziunii solului prin:

- *respectarea tehnologiilor determinate pentru combaterea eroziunii, continuarea acțiunilor de desecare, îndiguire, reevaluarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare și adaptarea lor la cerințele unor noi tehnologii agricole și în special la formele noi de proprietate;*
- *eliminarea excesului temporar de apă de pe terenurile din depresiune sau podiș*
- *eliminarea excesului local de apă de pe pante.*

E I - II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce derivă din direcția de dezvoltare D 3.3.2:

M 3.3.2.1 - Reabilitarea fondului funciar–măsuri de repunere a terenurilor degradate în circuitul productiv.

Valorificarea terenurilor degradate – îndeosebi a celor afectate de alunecări de teren, eroziune excesivă, salinizări, exces de umiditate – prin efectuarea de lucrări agro – ameliorative finalizate prin înființarea de pajiști sau împăduriri

Reconstrucția ecologică a terenurilor agricole și forestiere degradate prin poluare industrială în zona Copșa Mică, Mediaș, Micăsasa, Axente Sever.

E I - II

M 3.3.2.2 - Constituirea perimetrelor de ameliorare a solurilor cu schimbarea structurii folosințelor, înlocuindu-se unele din ele cu culturi de plante industriale, după luarea măsurilor de reducere a poluării și a efectelor ce o însoțesc

E I - II

3.4. REȚELE ENERGETICE

Obiectiv specific:

O 3.4 – Asigurarea alimentării cu energie și gaze naturale, la standarde cantitative și calitative, prin lucrări de extindere și modernizare a rețelelor energetice.

3.4.1. ALIMENTAREA CU ENERGIE ELECTRICĂ ȘI GAZE NATURALE

Direcții de dezvoltare a obiectivului O 3.4:

D 3.4.1 - Alimentarea cu energie electrică și gaze naturale a tuturor consumatorilor din județ printr-o rețea de distribuție modernă și eficientă.

D 3.4.2 – Dezvoltarea utilizării resurselor regenerabile în alimentarea cu energie electrică a județului pentru scăderea dependenței de producția externă.

Măsuri de amenajare a teritoriului ce derivă din direcția de dezvoltare D 3.4.1:

M 3.4.1.1 - Îmbunătățirea și dezvoltarea surselor de producere a energiei electrice

Capacitățile de producție ale Sistemului Energetic Național acoperă necesarul de consum de energie electrică din județ. De buna funcționare a capacităților de producție a energiei electrice în sistemul hidro din județul Sibiu se preocupă Sucursala de Distribuție a Energiei Electrice Sibiu care ca obiect de activitate și distribuția și furnizarea energiei electrice consumatorilor de pe teritoriul județului.

E I - II

M 3.4.1.2 - Modernizarea și extinderea rețelelor de distribuție a energiei electrice

Stații de transformare

Stațiile de transformare vor fi supuse unor lucrări de re tehnologizare și modernizare. Aceste lucrări au în vedere aducerea stațiilor de la un nivel corespunzător importanței zonei din punct de vedere energetic, utilizând tehnica actuală pe plan mondial și constau în realizarea unei dispoziții constructive noi, la toate nivelele de tensiune. Aceste lucrări se vor realiza în 5 etape pe amplasamentul actual. Actualele stații de 220 kv se vor extinde. Pentru modernizare se vor executa lucrări de deviere a tuturor LEA 220 kv, LEA 400 kv, cât și LEA 110 kv a.c. Sibiu Sud – Sibiu, Ucea – Sibiu Sud, Sibiu Sud – Cisnădie.

E I - II

Rețele de medie și joasă tensiune

In dezvoltarea rețelelor de medie și joasă tensiune se preconizează următoarele:

- Electrificarea localităților rurale neelectrificate încă și extinderea rețelelor în localități parțial electrificate.*
- Înlocuirea rețelelor electrice aeriene de joasă tensiune de tip clasic, neizolate cu conductoare izolate torsadate.*
- Modernizarea rețelei de iluminat public în 14 localități rurale. Informatizarea gestiunii clienților și îmbunătățirea sistemului de măsurare a energiei electrice.*
- Modernizarea sistemului de distribuție a energiei electrice în zona Poiana Soarelui – Săliște.*

E I - II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce derivă din direcția de dezvoltare D 3.4.2:

M 3.4.2.1 – Studiarea și implementarea de proiecte pilot pentru utilizarea energiei electrice din resurse regenerabile.

Strategia de dezvoltare a SDEE Sibiu, în conformitate cu Programul de Guvernare, cuprinde și măsuri pentru creșterea producției de energie electrică în centrale proprii.

Directiva 2009/28/EC a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, impune obiectivul de a crește cota de energie regenerabilă din consumul final brut la nivelul Uniunii de la 8,5% în 2005 la 20% în 2020.

*În baza studiilor efectuate, se vor implementa noi surse de energie, utilizatelor în mod complementar în perioade de timp favorabile.
Utilizarea biomasei ca alternativă la încălzirea cu gaze naturale este o soluție viabilă, în perspectivă, pentru înlocuirea combustibililor fosili a căror rezerve sunt epuizabile.
Sunt deasemenea în studiu proiecte de producere a combustibililor alternativi, prin culturi vegetale, cum este cel din com. Ațel, prin proiectul „Combustibilii ecologici – o șansă pentru agricultură”.*

E I - II

3.4.2. ALIMENTAREA CU ENERGIE TERMICĂ

Direcție de dezvoltare a obiectivului O 3.4:

D 3.4.2 - Îmbunătățirea alimentării localităților cu energie termică.

Măsuri de amenajare a teritoriului ce derivă din direcția de dezvoltare D 3.4.2:

M 3.4.2.1 - Distribuția și gospodărirea mai eficientă a energiei termice

În ansamblu, soluția optimă privind alimentarea cu căldură a consumatorilor urbani și rurali, având în vedere perspectiva de dezvoltare a localităților județului Sibiu, nu poate fi stabilită dinainte, ci doar în urma unor analize concrete de la caz la caz, ea depinzând de o serie de factori cum ar fi:

- *mărimea și concentrarea necesarului de căldură*
- *resursele primare de energie*
- *fondurile disponibile*
- *existența unor utilități privind alimentarea cu apă, energie electrică și canalizare*

Problemele majore ridicate în prezent se referă la partea aferentă alimentării cu energie termică în sistem centralizat.

În zonele în care se utilizează combustibilul lichid, se propune amplasarea rezervoarelor metalice de depozitare a combustibilului în cuve de beton armat sau realizate cu pereți dubli, pentru a evita poluarea solului și a apelor freactice și de adâncime.

Se propune, de asemenea, căutarea unor soluții de stimulare și educare a populației.

Se propune ca la nivelul consumatorilor să se ia măsuri în scopul eficientizării alimentării cu energie termică. Acestea se pot realiza cu concursul întregii comunități și a administrațiilor locale:

- *crearea unor condiții administrative pentru îmbunătățirea izolației termice a clădirilor existente, condiție atât a reducerii consumului energetic cât și a creșterii confortului beneficiarilor;*
- *pentru noile construcții se recomandă ca pereții exteriori să fie realizați corect (ex. zidărie de BCA de 35 cm grosime sau similar) pentru a se realiza un coeficient corespunzător de transmisie a căldurii, deci o creștere a confortului, o micșorare a consumului de combustibil și implicit o reducere a poluării;*
- *introducerea măsurilor concrete de stimulare a populației (montarea contoarelor, stimulente financiare diversificate, educare, consultanță etc.).*

De asemenea este important de precizat că deseori problemele specifice domeniului apar cumulate cu probleme rezultate din proasta activitate în domenii colaterale.

Astfel se propune rezolvarea concomitentă a problemelor existente cu impact negativ asupra asigurării parametrilor de confort cu condiția siguranței mediului înconjurător.

E I - II

M 3.4.2.2 – Producerea energiei termice din surse alternative de energie

Este important de precizat necesitatea studierii posibilității utilizării unor surse noi de energie (vânt, soare, apă, deșeuri etc.) în scopul utilizării lor în mod complementar în perioade de timp favorabile.

În cadrul „Programului de înlocuire sau de completare a sistemelor clasice de încălzire cu sisteme care utilizează energie solară, energie geotermală și energie eoliană ori alte sisteme care conduc la îmbunătățirea calității aerului, apei și solului” s-au implementat surse alternative pentru:

- Spitalul de Psihiatrie “Dr. Gheorghe Preda”, Sibiu;
- Centrul de recuperare și reabilitare pentru tineri cu handicap, Tâlmaciu;
- Centrul de recuperare și reabilitare pentru persoane cu handicap, Tâlmaciu;
- Unitatea de Asistență Medico-Socială, Săliște.

Exploatarea biomasei, ca sursă pentru producerea energiei termice este posibilă în anumite limite, date fiind resursele agricole și silvice ale județului.

E I – II

3.4.3. ALIMENTAREA CU GAZE NATURALE ȘI REȚELE DE TRANSPORT GAZE NATURALE

Direcție de dezvoltare a obiectivului O 3.4:

D 3.4.3 - Îmbunătățirea alimentării localităților cu gaze naturale și racordarea unui număr cât mai mare de consumatori la rețelele de distribuție.

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 3.4.3:

M 3.4.3.1 - Extinderea rețelelor de distribuție a gazelor naturale

Activitatea de transport a gazelor naturale în localitățile județului Sibiu va fi corelată atât cu măsurile de creștere a siguranței în exploatarea sistemului cât și cu solicitările de extindere și introducere a gazelor naturale la populație sau cu dezvoltarea serviciilor și prestațiilor specifice cerute de abonați. În prezent există 106 de localități racordate la sistemul național de gaze, 6 localități în curs de racordare și 31 de localități propuse pentru racordare în viitor.

§ Pentru localitățile cu distribuții de gaze, existente, se propune:

- înlocuiri de conducte – rețele de distribuție și bransamente acolo unde este cazul, din fondurile de investiții și reparații capitale;
- executarea lucrărilor de revizii la 10 ani și cele de verificare la 2 ani a instalațiilor interioare de gaze, la toate punctele de ardere;
- extinderea rețelelor de gaze către noi consumatori casnici și social-edilitari în localitățile racordate la rețelele de gaze.

§ În urma studiilor efectuate se propune înființarea unor noi distribuții în următoarele localități: Toparcea, Apoldu de Jos, Sângatin, Giacăș, Ighișu Vechi, Buzd, Gura Râului, Hoghilag, Jina, Ludoș - Gusu, Miercurea Sibiului, Apoldu de Sus, Dobârca, Merghindeal, Chesler, Poiana Sibiului, Colun, Poplaca, Porumbacu de Sus, Rîul Sadului, Sadu, Sărata, Scoreiu, Sebeșu de Sus, Nou, Săliște, Amnaș, Aciliu, Galeș, Mag, Sibiul, Fîntînele, Săcel, Vale, Veseud, Tilișca, Rod, Motiș.

E I - II

M 3.4.3.2 - Extinderea rețelelor de transport a gazelor naturale.

Conform studiului tehnico-economic efectuat se propun următoarele conducte de transport gaze de înaltă presiune și stațiile de reglare măsurare aferente localităților propuse a fi racordate la rețelele de gaze naturale, în prima etapă:

- racord de gaze naturale Dn 50 x 40 bar, L = 0,2 km și SRMP Q = 160 Nmc/h pentru alimentarea cu gaze a localității Miercurea Băi;
- racord de gaze naturale Dn 80 x 40 bar, L = 0,1 km și SRPM Q = 1.200 Nmc/h pentru alimentarea cu gaze a localității Miercurea Sibiului;
- conductă de racord gaze naturale Dn 100 x 40 bar, L = 9,2 km (comun pentru alimentarea cu gaze a localităților Dobârca, Jina, Poiana Sibiului și Rod);

- racord de gaze naturale Dn 80 x 40 bar, L = 0,5 km și SRMP Q = 500 Nmc/h pentru alimentarea cu gaze a localității Dobârca;
- racord de gaze naturale Dn 80 x 40 bar, L = 3,5 km și SRPM Q = 1.200 Nmc/h pentru alimentarea cu gaze a localității Jina;
- racord de gaze naturale Dn 100 x 40 bar, L = 0,2km și SRMP Q = 1.200 Nmc/h pentru alimentarea cu gaze a localității Poiana Sibiului;
- racord de gaze naturale Dn 80 x 40 bar, L = 3,5 km și SRMP Q = 160 Nmc/h pentru alimentarea cu gaze a localității Rod;
- conductă de racord gaze naturale Dn 100 x 40 bar, L = 3,2 km (comun pentru alimentare cu gaze a localităților Ludoș și Apoldu de Jos);
- racord de gaze naturale Dn 80 x 40 bar, L = 6,5 km și SRMP Q = 500 Nmc/h pentru alimentarea cu gaze a localității Ludoș;
- racord de gaze naturale Dn 80 x 40 bar, L = 0,15 km și SRMP Q = 1.200 Nmc/h pentru alimentarea cu gaze a localității Apoldu de Jos;
- racord de gaze naturale Dn 80 x 40 bar, L = 0,7 km și SRMP Q = 500 Nmc/h pentru alimentarea cu gaze a localității Apoldu de Sus;
- racord de gaze naturale Dn 80 x 40 bar, L = 0,7 km și SRMP Q = 1.200 Nmc/h pentru alimentarea cu gaze a localității Tilișca;
- racord de gaze naturale Dn 100 x 40 bar, L = 0,8 km și SRMP Q = 2.200 Nmc/h pentru alimentarea cu gaze a localității Săliște;
- racord de gaze naturale Dn 80 x 40 bar, L = 0,1 km și SRMP Q = 1.200 Nmc/h pentru alimentarea cu gaze a localității Săcel;
- racord de gaze naturale Dn 80 x 40 bar, L = 5 km și SRMP Q = 2.200 Nmc/h pentru alimentarea cu gaze a localității Gura Râului;

Față de adâncimea de pozare fac excepție traversările de drumuri naționale, județene, comunale și de exploatare unde, față de îmbrăcămintea drumului se va respecta o distanță de minim 1,5 m față de generarea superioară a tubului de protecție, cu respectarea prevederilor din STAS 9312-87.

Pe traseul propus, suprafețele de teren ce urmează a fi afectate de conducta de gaze naturale DN 400, de conductele de racord și de stațiile de reglare – măsurare vor fi propuse pentru scoatere temporară și expropriere, din circuitul agricol. (Acestea sunt: temporar – Sf = 881.250 m² ; definitiv – 1.284 m²)

§ Deoarece traseele conductelor de transport gaze de înaltă presiune sunt în general în afara intravilanului localităților (terenuri arabile, pășuni, lunci etc.) este necesar ca în conformitate cu prevederile Legii Fondului Funciar L 18/1991, art. 81, art. 82 precum și a Legii Petrolului – L 134/95, art. 7, art. 8 (care precizează că acestea fac parte din domeniul public de interes național și sunt de importanță strategică) în vederea execuției de noi trasee și a exploatării acestora, trebuie create drepturile de exploatare pe durată nedeterminată a terenului afectat și de stabilire a dreptului de servitute legală, ce se vor stabili prin negociere între titularul operațiunii și proprietarii terenului.

§ Racordarea noilor consumatori se va face cu prioritate pentru rezolvarea necesităților legate de prepararea hranei dar și pentru realizarea încălzirii și preparării apei calde menajere, atât pentru locuințe cât și pentru obiective social-edilitare.

Cheltuielile necesare realizării distribuțiilor de gaze naturale precum și cele de realizare a lucrărilor de racordare, conform prevederilor din Hotărârile de Guvern, vor fi suportate de beneficiari în condițiile legii.

Traseele conductelor vor fi pichetate prin borne amplasate în axul conductei, la cel mult 200 m una de alta iar în punctele de schimbare ale direcției se vor amplasa două borne.

La alegerea traseelor conductelor de gaze precum și a amplasamentelor stațiilor de reglare – măsurare se va ține seama de distanțele minime față de centrele populate, drumuri, căi ferate,

balastiere, depozite de gunoaie, poduri etc., prevăzute în actele normative în vigoare (Normativ I6-98, STAS 8591/1-91)

În documentațiile de urbanism și amenajare a teritoriului, trebuie să fie prezentate traseele rețelelor de gaze și a zonelor de protecție a acestora, avizate de ROMGAZ S.A. în scopul însușirii lor de către serviciile de urbanism ale consiliilor locale și ale consiliului județean SIBIU, pentru a se evita amplasarea necorespunzătoare a construcțiilor.

Traseele conductelor trebuie cunoscute și pe terenurile agricole, evitându-se plantațiile perene (vii, pomi fructiferi) în zona conductelor de fluide combustibile.

Este necesară interzicerea amplasării construcțiilor la o distanță mai mică de 60 m față de conductele magistrale, stații de reglare-măsurare (gaze), stații de pompare.

E I - II

3.5. REȚELE DE TELECOMUNICAȚII

Obiectiv specific:

O 3.5 – Modernizarea rețelelor de telecomunicații, la standarde cantitative și calitative actuale, prin lucrări de extindere și modernizare.

Direcție de dezvoltare a obiectivului O 3.5:

D 3.5.1 - Crearea unei rețele de telecomunicații moderne, care să satisfacă necesitățile de perspectivă ale schimbului de informații.

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 3.5.1:

M 3.5.1.1 - Creșterea calității serviciilor de telecomunicații prin modernizarea rețelelor.

Societățile de telecomunicații de pe raza județului Sibiu duc o politică ce vizează creșterea calității serviciilor, a eficienței economice, a vânzărilor și relațiilor cu clienții.

În acest sens, Direcția de Telecomunicații Sibiu a urmărit să modernizeze rețelele în scopul aducerii acestora la parametri tehnici necesari.

Sunt prevăzute instalarea atât a unor rețele telefonice noi cât și înlocuirea celor vechi.

Se vor face extinderi și se vor instala centrale digitale distanțe cu capacitatea totală de 6.900 linii, astfel:

- 4.200 linii în localitățile din zona centralei digitale WWSD Sibiu
- 2.700 linii în localitățile din zona centralei digitale EWSD Mediaș

E I - II

M 3.5.1.2 - Îmbunătățirea și extinderea serviciilor de telecomunicații

Piața operatorilor de telecomunicații este în prezent destul de extinsă în județul Sibiu și în Regiunea Centru, fiind reprezentată și de marii furnizori naționali, ca RDS - Romania Data Systems, Astral, Sobis, Verena, Romtelecom ș.a.

Gradul de acces la informație poate fi pus în evidență și prin existența în anul 2007 a 110.868 de abonamente la TV și 104.031 la radio, în contextul în care există 19 stații de televiziune și 22 de stații de radioemisie. Această situație va trebui îmbunătățită prin extinderea rețelelor și ameliorarea calității serviciilor.

E I - II

3.6. GOSPODĂRIREA DEȘEURILOR

Obiectiv specific:

O 3.6 - Gospodărirea eficientă a deșeurilor, diminuarea resurselor și suprafețelor de teren afectate depozitării deșeurilor.

Principalele investiții existente în județ și cele care urmează a fi realizate în cadrul sistemului de management integrat al deșeurilor sunt următoarele:

Sistemul de management integrat al deșeurilor propune realizarea următoarelor investiții

- Stație de sortare la Sura Mica (21.500 tone/an) - anul estimat pentru realizarea investițiilor - 2011 - 2012
- Instalațiile de compostare la Târnava (7.000 tone/an) și Sura Mica (15.000 tone/an) - anul estimat pentru realizarea investițiilor 2011 - 2012
- Compostarea individuală la 80 % din gospodăriile din mediul rural - anul estimat pentru implementare - 2011
- Depozite neconforme care urmează a fi închise – Remetea, Sibiu, Agnita, Avrig, Cisnădie, Talmaciu - anul estimat -2011-2013

Sistemul de management integrat al deșeurilor va fi implementat abia începând cu anul 2011. Acest lucru implică faptul că ținta din anul 2010 privind reducerea deșeurilor biodegradabile la depozitare nu a fost atinsă. Există riscul ca și ținta din anul 2013 să nu poată fi atinsă dacă investițiile privind tratarea deșeurilor biodegradabile la depozitare nu vor fi finalizate până la 31 decembrie 2012.

Implementarea cu întârziere a sistemului integrat are impact și asupra atingerii țintelor privind reciclarea/valorificarea deșeurilor de ambalaje. Este posibil ca toate țintele să fie atinse abia în anul 2013.

Ținând seama de faptul că în ultima perioadă de timp au apărut modificări legislative (noua Directivă cadru privind deșeurile, o nouă hotărâre de guvern privind deșeurile de echipamente electrice și electronice), dar și de faptul că perioada de planificare a actualului plan este diferită față de precedentă (pentru PRGD 2006 au fost propuse măsuri pentru perioada 2007-2013, în timp ce pentru planul revizuit se propune măsuri pentru perioada 2011-2018), vor apărea obiective și ținte noi, iar unele din obiectivele din PRGD 2006 nu vor mai fi de actualitate.

În vederea identificării măsurilor necesare de management integrat al deșeurilor s-au folosit informațiile furnizate prin Planul Regional de Gestionare a Deșeurilor Regiunea 7 Centru, revizia 1, versiunea Ianuarie 2011

La baza revizuirii Planului Regional de Gestionare a Deșeurilor Regiunea 7 Centru elaborat în anul 2006 stau următoarele:

- Modificările legislative survenite în ultima perioadă, în special noua Directivă Cadru privind deșeurile și noul HG privind deșeurile de echipamente electrice și electronice;
- Recomandările Raportului de monitorizare a implementării PRGD – raportul de monitorizare constată neîndeplinirea anumitor măsuri, precum și diferențe de peste 10 % între cantitățile de deșeurii prognozate și cele generate și noile date statistice, recomandând astfel revizuirea PRGD;
- Sistemele de management integrat al deșeurilor care urmează să se implemente la nivelul fiecărui județ, care prevăd investiții ce urmează să fie finanțate prin POS Mediu în perioada 2011-2013.

Orizontul de timp al PRGD revizuit este 2008 – 2018.

Conform acestui document direcțiile de dezvoltare și măsurile care decurg din acestea sunt:

Diracții de dezvoltare ale obiectivului O 3.6:

D 3.6.1 - Îmbunătățirea/dezvoltarea unui sistem integrat de colectare și transport al deșeurilor

D 3.6.2 - Promovarea tratării deșeurilor în vederea asigurării unui management ecologic rațional

D 3.6.3 – Gestionarea corespunzătoare cu respectarea principiilor strategice și a minimizării impactului asupra mediului și sănătății umane

D 3.6.4 - Gestionarea corespunzătoare cu respectarea principiilor strategice a deșeurilor periculoase din deșeuri menajere și a minimizării impactului asupra mediului și sănătății umane

D 3.6.5 - Eliminarea deșeurilor în conformitate cu cerințele legislației în domeniul gestiunii deșeurilor în scopul protejării sănătății populației și a mediului

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 3.6.1:

M 3.6.1.1 - Extinderea sistemelor de colectare a deșeurilor municipale în mediul urban - grad acoperire 100% - 2012

M 3.6.1.2 - Extinderea sistemului de colectare a deșeurilor municipal în mediul rural - grad acoperire 100% - 2012

M 3.6.1.3 - Delegarea activității de colectare și transport pe zone de colectare, în conformitate cu prevederile sistemelor de management integrat al deșeurilor - 2012

Implementarea sistemelor de colectare separată a deșeurilor menajere astfel încât să se asigure funcționarea la capacitatea proiectată a stațiilor de sortare și compostare - 2012

M 3.6.1.4 - Extinderea colectării separate a deșeurilor biodegradabile menajere în vederea compostării sau tratării aerobe Începând cu 2013

M 3.6.1.5 - Construirea și darea în operare a stațiilor de transfer propuse prin sistemele de management integrat al deșeurilor - 2012

E I-II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 3.6.2:

M 3.6.2.1 - Încurajarea tratării deșeurilor în vederea valorificării (materiale și energetice), diminuării caracterului periculos și diminuării cantității de deșeuri eliminate final - Permanent

E I-II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 3.6.3:

M 3.6.3.1 - Colectarea separată a deșeurilor pe deșeuri periculoase și deșeuri nepericuloase - Permanent

M 3.6.3.2 - Tratarea deșeurilor periculoase în vederea eliminării - Permanent

M 3.6.3.3 - Crearea de capacități de tratare și valorificare - Permanent

M 3.6.3.4 - Valorificarea potențialului util din material și energetic deșeurile voluminoase - Permanent

E I-II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 3.6.4:

M 3.6.4.1 - Implementarea unui sistem de colectare separată a deșeurilor periculoase din deșeurile municipale; începând cu 2011

M 3.6.4.2 - Tratarea în vederea eliminării - Permanent

E I-II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 3.6.5:

M 3.6.5.1 - Închiderea și monitorizarea post închidere a depozitelor neconforme

M 3.6.5.2 - Asigurarea capacităților necesare pentru eliminarea deșeurilor prin promovarea cu prioritate a instalațiilor de eliminare la nivel zonal.

E I-II

4. ZONIFICAREA TERITORIULUI

Obiectiv specific:

O 4. – Crearea unei structuri de utilizare a solului echilibrată și adaptată necesităților economiei județene, care să asigure utilizarea judicioasă și eficientă a resurselor.

Divizarea suprafeței teritoriului administrativ în mod echitabil între actorii de nivele diferite de importanță este o sarcină dificilă în condițiile restructurării activităților tradiționale și a orientării continue spre noi piețe, în special spre cele externe.

Implicațiile spațiale ale acestor schimbări sunt previzibile și vor consta în următoarele aspecte:

- *întreprinderile vor fi mai mici, mai numeroase și vor avea o specializare mai strictă.*
- *condițiile de calitate se vor amplifica necesitând un contact mai strâns cu cercetarea științifică.*
- *exigențele legate de locurile de muncă vor crește, fapt ce va influența cadrul de desfășurare al activităților.*
- *impactul tehnicii de calcul și de transmitere a informațiilor va fi important ducând la mutații importante în toate activitățile*
- *tendința de dezvoltare a zonelor rămase în urmă, care au probleme de acces către concentrările de activități sau centrele de formare.*

Necesitățile economiei județene vor avea prioritate în raport cu cele ale altor nivele funcționale, negocierea și echilibrarea acestor cerințe se va traduce într-o zonificare a teritoriului ce răspunde intereselor comunităților locale în ceea ce privește:

- *asigurarea locurilor de muncă necesare în fiecare localitate sau cel puțin în majoritatea centrelor de polarizare, în raport cu mărimea și specializarea forței de muncă existente;*
- *folosirea cu prioritate a resurselor locale pentru dezvoltarea funcțiilor economice – soluri, ape, vegetație forestieră și minerale utile;*
- *consolidarea activităților agricole și scopul asigurării populației județului cu alimente, precum și a vânzării produselor agricole pe piețe din afara județului;*
- *protejarea peisajelor și zonelor valoroase în scopul conservării biodiversității și a habitatului natural;*
- *dezvoltarea turismului local, de vacanță și sfârșit de săptămână astfel încât să fie satisfăcute cerințele interne de recreere și cultură.*

O zonificare funcțională judicioasă va ține seama de principiul economiei de resurse și acțiune care se va resimți în toate cele patru mari componente ale structurii spațiale: agricultură, silvicultură, industrie și suprafețe pentru locuit și servicii.

- *Suprafețele agricole se vor echilibra cu cele silvice, în special cu cele afectate pădurilor cu rol de protecție și producție, a căror pondere va trebui să crească.*
- *Activitățile agricole se vor intensifica și diversifica folosind suprafețele de sol cu favorabilitate și pretabilitate cea mai mare în vederea ameliorării cantitative și calitative a producțiilor.*
- *Suprafețele afectate activităților sectorului secundar vor trebui să crească; factorul de localizare jucând un rol tot mai important. Terenuri necesare întreprinderilor vor trebui create în preajma centrelor urbane mai importante, municipiul Sibiu și Mediaș, orașele Cisnădie, Copșa Mică, Dumbrăveni, Tâlmăciu, Ocna Sibiului.*
- *Presiunea suprafețelor afectate locuirii și dotărilor asupra terenurilor agricole și silvice se va intensifica în viitor, punând problema, ca și în cazul terenurilor pentru industrie, creării unui flux al resurselor funciare care să satisfacă aceste cerințe. O suprafață de teren tot mai mare va trebui să provină din reutilizarea zonelor intravilane ineficient folosite și prin restructurarea funcțională a acestora.*

Direcții de dezvoltare ale obiectivului D 4:

D 4.1 – Asigurarea și organizarea optimă a terenurilor destinate activităților sectorului primar – agricultură, piscicultură, silvicultură, industrie extractivă – prin distribuția judicioasă a acestor funcții în teritoriu.

D 4.2 - Asigurarea suprafețelor necesare funcțiilor secundare prin extinderea intravilanelor și/sau reconversia zonelor cu activități neperformante, care ocupă importante resurse funciare.

D 4.3 - Dezvoltarea zonelor destinate sectorului terțiar – turism și servicii – prin distribuirea optimă a structurilor de activități, pentru a crește importanța acestor funcții în economia județului.

*Managementul fondului funciar **agricol**, organizarea și perfecționarea pieței funciare precum și a exploatațiilor agricole presupune:*

- *Continuarea aplicării prevederilor Legii nr. 18/1991 și a Legii nr. 1/2000 în vederea constituirii și reconstituirii dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și pădurilor și eliberarea titlurilor de proprietate.*
- *Informarea producătorilor agricoli asupra pieței funciare, legislației funciare și sprijinirea acestora pentru efectuarea schimbării categoriilor de folosință a terenurilor slab productive*
- *Dezvoltarea politicilor de îmbunătățiri funciare ținând cont de protecția mediului:*

Reabilitarea amenajărilor de îmbunătățiri funciare:

- *consolidarea și completarea amenajărilor de combatere a eroziunii solului*
- *sprijinirea înființării de către SNIF sucursala Sibiu de pepiniere de salcâm pentru asigurarea materialului necesar consolidării terenurilor supuse eroziunii.*

*Fondul funciar **silvic** reprezintă una din resursele de mare importanță a județului Sibiu, având o dublă valoare, ecologică și economică.*

Mărirea suprafeței fondului forestier, asigurarea integrității și gestionarea după principiul durabilității constituie obiectivele prioritare ale programului de dezvoltare a teritoriului județului Sibiu și de creștere a calității vieții populației.

Aceste deziderate se realizează prin aranjamente silvice care trebuie să răspundă unor cerințe ecologice, sociale și economice.

Propunerile de dezvoltare a silviculturii cuprinde obiective privind consolidarea patrimoniului forestier, exploatarea rațională a resurselor pădurii și creșterea rolului pădurilor în protecția și conservarea mediului.

*Este important ca zonele afectate **funcțiilor secundare și terțiare** să respecte principiile de amenajare a teritoriului, în special cele legate de:*

- *economia de teren;*
- *integrarea armonioasă a construcțiilor în mediul natural;*
- *dotările zonei turistice să fie prezente sub formă de sistem polifuncțional suplu și transformabil, care să răspundă turismului de tip activ;*
- *rentabilitatea dotărilor industriale, de servicii și turistice –întreprinderi, comerț, hoteluri, restaurante, dotări de recreere s.a.*

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 4.1:

M 4.1.1 – Creșterea diversității zonei agricole în scopul creării unei economii agrare flexibile.

Zonarea după producția agricolă împarte teritoriul județean în patru arii distincte, după cum urmează:

- *zona de creștere a animalelor și cultură cerealiară situată în estul și vestul mun. Sibiu. Caracteristica zonei este creșterea bovinelor, ovinelor și porcinelor; producția vegetală fiind*

corelată cu aceste activități. În partea de sud a zonei se află bazine pomicole cum sunt cele de la Cislădie, Cislădioara, Rășinari, Poplaca;

- zona viticolă, de creșterea a animalelor și cultură cerealiară, cuprinde partea de nord a județului – Podișul Transilvaniei;
- zona de cultură cerealiară și de creștere a animalelor care acoperă partea colinară, central estică, având ca axă valea Hârțibaciului;
- zona de pășuni de munte având ca trăsătură principală producție animalieră, care acoperă sudul și sud-vestul județului.

Este necesară creșterea amplitudinii suprafețelor cu culturi alternative celor cerealiare, care să mărească diversitatea zonării agricole, în vederea creșterii eficienței economiei agrare.

E II

M 4.1.2 - Acțiuni privind conservarea fondului forestier prin:

- păstrarea integrității fondului forestier public și privat;
- gospodărirea unitară a pădurilor din domeniul public și privat;

E I

Acțiuni silvotehnice amenajistice privind:

- extinderea regenerării naturale a pădurilor folosindu-se tratamente intensive, cu o perioadă lungă sau continuă de regenerare;
- creșterea suprafețelor împădurite în zonele de deal și podiș, cu deficit de vegetație forestieră (Ocoalele silvice Mediaș, Sibiu, Agnita și Săliște);
- ameliorarea compozițiilor și schemelor de împădurire prin folosirea speciilor valoroase și de amestec autohtone;

E II

M 4.1.3 – Acțiuni privind creșterea și vitalizarea suprafeței fondului forestier prin:

- reconstrucția pădurilor poluate și degradate din punct de vedere ecologic din zona Copșa Mică;
- stoparea defrișărilor și inițierea unor programe de refacere a pădurilor în scopul diminuării proceselor de degradare a solului;
- reconstrucția prin împădurire a unor terenuri degradate (489ha) pe teritoriul comunelor Bruuiu, Brădeni, Chirpăr, Iacobeni, Laslea, Ațel (HG nr. 357/2002)
- reconstrucția prin împădurire a tuturor terenurilor degradate, impropriei culturilor agricole sau a celor cu productivitate scăzută - *o parte din terenurile afectate de alunecări active, eroziune de adâncime și alte terenuri practic neproductive pentru agricultură – să fie împădurite (2300 ha.).*
- folosirea unor metode și tehnologii de exploatare a pădurilor mai sănătoase pentru mediu și mai puțin, sau deloc poluante;

E II

M 4.1.4 - Acțiuni privind modernizarea și dezvoltarea accesibilității fondului forestier prin:

- realizarea de lucrări de întreținere și modernizare a drumurilor forestiere existente;
- construirea de drumuri forestiere noi până la o densitate de peste 10m/ha;
- executarea unor căi simple de acces în interiorul arboretelor pentru utilaje și mecanisme ușoare care să nu aducă prejudicii ecosistemului forestier.

E II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 4.2:

M 4.2.1 – Crearea și restructurarea zonelor destinate activităților industriale și de construcții reprezintă o sarcină permanentă a administrațiilor locale.

Localitățile cu potențial dar cu dificultăți importante în aceste activități, în care se prevăd modificări în structura economică a sectorului secundar prin declararea lor ca zone asistate – OUG 75/2000:

- **Cislădie** – în care se vor relansa activitățile industriei ușoare și este posibil ca în viitor să apară activități din alte ramuri industriale;
- **Dumbrăveni** – oraș în care există un profil monoindustrial;

- **Tălmăciu** – oraș cu profil economic industrial agrar în declin, care prin poziția sa poate să se
- relanseze în activitățile industriei ușoare și de prelucrare a lemnului.

Prin HG 1281/2000, Copșa Mică a fost declarată zonă defavorizată datorită declinului accentuat al activităților economice și al problemelor sociale și de mediu ce decurg din acesta.

Acțiunile concertate care se vor desfășura în această zonă vor viza înființarea de activități secundare moderne care să creeze un număr mare de locuri de muncă. **E II**

M 4.2.2 – Înființarea și administrarea parcurilor industriale în localitățile cu potențial economic în scopul facilitării implantului și derulării activităților, în special a celor industriale și conexe.

E II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 4.3:

M 4.3.1 - Promovarea zonelor pentru dezvoltarea comerțului și serviciilor.

Activitățile comerciale pe mari suprafețe, comerț en gros, activități recreative și sportive, precum și dotări pentru transport, utilități sa. care necesită zone mari de teren trebuie poziționate în raport cu cerințele de piață și cu resursele funciare disponibile.

E I - II

M 4.3.2 - Satisfacerea cerințelor traficului turistic în condiții de rentabilitate prin amenajarea zonelor turistice, cu efecte asupra altor ramuri și activități.

Organizarea activității turistice în conformitate cu zonificarea resurselor turistice se va face după cum urmează:

Zona munților Cindrel și Lotru

(vârfuri și puncte de belvedere: Vf. Cindrel, Vf. Frumoasa, Vf. Șteflești, Vf. Șerbota, Vf. Oașa Mare, Vf. Oncești; lacuri: Iezerul Mic, Iezerul Mare; cursuri de apă / văi / chei: Valea Frumoasei, Valea Sadului, Cheile Cibinului, Defileul Oltului; zone de biodiversitate floristică / faunistică: SPA-SCI Frumoasa; zone protejate: Parcul Natural (PN) Cindrel, Rezervația Naturală (RN) Șuvara Sașilor, Calcarele cu hippuriți de la Cisnădioara, Monument al Naturii (MN) Masa Jidovului, La Grumazi, Pintenii din Coasta Jinei; alte zone: Platoul Diavolului, Crinț, Fântânele)

Zona munților Făgăraș

(vârfuri și puncte de belvedere: Vf. Negoiu, Vf. Vânătoarea lui Buteanu, Vf. Laița, Vf. Scara, Vf. Suru, Vf. Paltinu; lacuri: Avrig, Podragu, Podrăgel, Doamnei, Călțun; cursuri de apă / văi / chei: cursul și valea Laița, Arpașul Mare, Podragu; zone de biodiversitate floristică / faunistică: SPA - Piemontul Făgăraș; SPA Avrig – Scorei – Făgăraș, SCI Făgăraș, SCI Mlaca Tătarilor, SCI Oltul mijlociu – Cibin – Hârțibaciu; zone protejate: PN Golul Alpin Făgăraș, RN Arpașel, RN Lacul Tătarilor, RN Calcarea Eocene Turnu Roșu; alte zone: Chica Petrilor - Vf. Tătaru, Muchia Albotei, Muchia Buteanului, Muchia Bâlei)

Zona Mărginimii Sibiului și mun. Sibiu

(Ansambluri urbane, muzee, biserici fortificate, palate / castele / fortificații)

Zona Podișului Hârțibaciului

(Biserici fortificate, zone de biodiversitate floristică / faunistică: SPA - Podișul Hârțibaciului, SCI Insulele stepice de lângă Slimnic; SCI Păduri de Stejar Pufos de la Petiș; zone protejate: MN Canionul de la Mihăileni, RN Dealul Zackel; alte zone: Heleșteele de la Brădeni)

Zona Podișului Târnavelor

(Biserici fortificate, palate / castele / fortificații, zone de biodiversitate floristică / faunistică: SPA Podișul Hârțibaciului, SCI Sighișoara SCI Păduri de Stejar Pufos de pe Târnavă Mare, SCI Movilele de la Păucea)

Zona Podișului Secașelor

(Palate, zone protejate: RN Heleșteele de la Mândra, MN Vulcanii noroioși de Hașag)

Zona Țara Oltului

(Palate / castele / fortificații, biserici/mănăstiri)

Inventarierea resurselor turistice s-a bazat în principal pe analize și validări de informații din următoarele surse:

- Liste oficiale cu diverse categorii de resurse turistice (de exemplu lista elementelor de patrimoniu cultural, lista monumentelor UNESCO, lista siturilor Natura 2000 etc.)
- Cataloage și portaluri cu informații turistice
- Chestionarele completate de către primării (răspunsurile la întrebări privind resursele turistice)
- Răspunsuri relevante în cadrul interviurilor semi-structurate

E I - II

5. STRUCTURA SOCIO-DEMOGRAFICĂ

5.1. FENOMENE DEMOGRAFICE

Obiectiv specific:

O 5.1. Sprijinirea populației aflate în dificultate prin măsuri de protecție socială și prin îmbunătățirea serviciilor de asistență socială pentru îmbunătățirea calității și standardelor de viață

Nevoile persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate sau defavorizate surprinse în termeni de deficiență, lipsă, impune satisfacerea lor de către comunitate prin organizarea sistemului de protecție și asistență socială. Elaborarea și efectuarea unui inventar al nevoilor de asistență socială și al semnificațiilor pe care le acordă beneficiarul/ potențialul beneficiar coroborat cu gradul de cunoaștere și de accesare a serviciilor sociale de către beneficiar, permite specialiștilor din domeniul să realizeze și/ sau să îmbunătățească în mod adecvat, respectând rigorile științifice, calitatea serviciilor sociale existente și simultan sau succesiv să proiecteze și să implementeze noi servicii sociale.

Din cercetarea efectuată în Masterplanul de Asistență Socială se desprinde ca fiind evidentă dezvoltarea de servicii sociale în scopul prevenției și/sau pentru minimalizarea acordării prestațiilor sociale.

Direcții de dezvoltare ale obiectivului O 5.1:

D.5.1.1. – Optimizarea activităților de prevenire a instituționalizării prin crearea etapizată de rețele în scopul satisfacerii nevoilor specifice categoriilor de beneficiari / clienți (potențiali beneficiari/potențiali clienți), cu intenția realizării unei structuri integrate de servicii sociale adaptate acestor nevoi

D.5.1.2. – Optimizarea activităților specifice sistemului de protecție (instituționalizare) în scopul reducerii costurilor prin scăderea intrărilor în sistem și creșterea eficienței manageriale

Asistența persoanelor vârstnice este apreciată ca nevoie la nivelul comunității atât de populația vârstnică, motivată de involuția pe care o resimte, cât și de alte categorii de persoane (membrii familiei lărgite, tinerii, etc.) care se supun unor constrângeri în planul dezvoltării și autoafirmării

personale/profesionale atâta vreme cât aceste persoane vârstnice rămân exclusiv în responsabilitatea lor. În cadrul cercetării județul a fost împărțit în cinci zone de referință, de aceea direcțiile de acțiune și măsurile se vor aplica ținând cont de specificul acestora. Zonificarea intervenției prin planul de măsuri de asistență socială are următoarea structură:

Zona Sibiu cuprinde următoarele localități: Sibiu, Șura Mică, Slimnic, cu un număr total de populație de 154892 din care 13258 reprezentând 8,56% din totalul populației din zona sunt beneficiari de diverse forme de prestații sociale. Astfel 3,69% din totalul populației din zona sunt beneficiari de ajutor social, 29,89% beneficiază de protecție specială acordată persoanelor cu dizabilități; 24,33% sunt persoane care beneficiază de indemnizație acordată șomerilor iar 32,8% sunt pensionari.

Zona Mărginimea Sibiului cuprinde următoarele localități: Săliște, Miercurea Sibiului, Poiana Sibiului, Păuca, Orlat, Ocna-Sibiului, Luduș, Hașag, Tilișca, Șura Mică, Apoldu de Jos, Rășinari, Poplaca, Cristian, cu un număr total de populație 65089 mii locuitori, din care beneficiari de prestații sociale sunt 8329 locuitori.

Beneficiari de ajutor social sunt 1944 persoane, reprezentând 23,34% din totalul populației zonei, 21,69% sunt beneficiari de protecție specială acordată persoanelor cu dizabilități; 8,77% sunt șomeri, beneficiari de indemnizație pentru persoanele aflate în șomaj iar 46,18 sunt persoane vârstnice, pensionari.

Zona Valea Oltului cuprinde următoarele localități: Râu Sadului, Racovița, Porumbacu de Jos, Turnu Roșu, Sadu, Șelimbăr, Cârțișoara, Cârța, cu o populație totală de 67580, din care 6661, reprezentând 9,85% sunt beneficiari de prestații sociale după cum urmează: 864 (2,97%) sunt beneficiari de ajutor social, 1991 (29,89%) beneficiază de protecție specială acordată persoanelor cu dizabilități, 1621 (24,33%) sunt șomeri și 2185 (32,8%) persoane vârstnice, pensionari.

Zona Valea Hârtibaciului are un număr total de populație de 31675 mii locuitori și cuprinde următoarele localități: Agnita, Alțâna, Chirpăr, Bruuiu, Brădeni, Bîrghiș, Nocrich, Mihăileni, Merghindeal, Marpod, Vurpăr, Roșia. Din totalul populației zonei 22,82% sunt beneficiari de prestații sociale după cum urmează: 3950 (54,64%) beneficiază de ajutor social; 868 (12%) beneficiază de protecție specială acordată persoanelor cu dizabilități, 498 (6,88%) sunt șomeri; 1931 (26,46%) sunt pensionari.

Zona Secașelor – Podișul Tîrnavelor are un număr total de populație de 114955 mii locuitori și cuprinde următoarele localități: Mediaș, Târnavă, Copșa-Mică, Dumbrăveni, Atel, Alma, Axente Sever, Bazna, Biertan, Blăjel, Brateiu, Dîrlos, Hoghilag, Laslea, Micăsasa, Moșna, Șeica Mare, Șeica Mică. Din totalul populației 15945 (13,87%) sunt beneficiari de prestații sociale după cum urmează: 4989 (31,28%) beneficiază de ajutor social; 3984 (24,98%) beneficiază de protecție specială acordată persoanelor cu handicap; 2432 (15,25%) sunt șomeri și 4540 (28,47%) sunt persoane vârstnice, pensionari.

Din totalul populației județului (434191 locuitori) 51422 (13,22%) sunt beneficiari de prestații sociale după cum urmează:

- 12236 (2,81% din total populație județ Sibiu, 23,79% din total beneficiari) primesc ajutor social;
- 15032 (3,46% din total populație județ Sibiu, 29,23% din total beneficiari) beneficiază de protecție pentru persoanele cu handicap;
- 7995 (1,84% din total populație județ Sibiu, 15,54% din total beneficiari) sunt șomeri;
- 16159 (31,42% din total beneficiari) sunt pensionari.

Din punct de vedere al intervenției prin activitățile specifice asistenței sociale, județul Sibiu va organiza și coordona activitățile pe cele 5 zone geografice descrise anterior: Zona Sibiu, zona Mărginimea Sibiului, zona Valea Oltului, zona Podișul Secașelor - Podișul Tîrnavelor, zona Valea Hîrtibaciului.

Tabloul de probleme sociale la nivelul județului în rândul beneficiarilor și potențialilor beneficiari de asistență socială a fost realizat prin analiza din Masterplanul de Asistență Socială, care a grupat nevoile exprimate în funcție de categoriile de beneficiari ai acestor servicii. Aceste cifre și procente relevă faptul că la nivelul județului Sibiu sunt dezvoltate prestațiile sociale, dar **serviciile sociale sunt slab dezvoltate sau, în unele localități, chiar inexistente. Ca atare, se impune**

dezvoltarea și/sau înființarea de servicii specializate în funcție de problematica zonei (a localității) astfel încât să se reducă numărul de prestații.

Viziunea Masterplanului este ca în anul 2020 orice persoană vulnerabilă să aibă acces la un sistem de servicii sociale care să-i permită: dezvoltarea personală, o integrare activă / reintegrare/ în societate, în deplin respect al demnității și stimei de sine, fără să devină dependentă de servicii sau prestații sociale.

Dezvoltarea socială a județului se va asigura prin coordonarea unui sistem de servicii sociale bazat pe evaluare precisă a nevoilor și resurselor în vederea aprecierii măsurilor corecte de valorificare a capacității persoanelor vulnerabile din județul Sibiu, cu scopul de a duce o viață autonomă, de a depăși sau evita situațiile de dependență și de a se integra / reintegra în societate abordând în mod activ problemele cu care se confruntă.

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 5.1.1:

M 5.1.1.1 – Crearea unei rețele județene de servicii de asistență sociomedicală la domiciliu prin organizarea de servicii sociale comunitare începând cu 2010.

E I - II

M 5.1.1.2 – Crearea unei rețele județene de Centre de Zi și Centre de Consiliere pentru copil și familie prin organizarea de servicii comunitare specifice începând cu 2013 până la sfârșitul anului 2015.

E I - II

M 5.1.1.3 – Crearea unei rețele județene de Centre de Informare și Centre de Voluntariat prin organizarea de servicii comunitare specifice în perioada 2014 – 2016.

E I - II

M 5.1.1.4 – Crearea de noi rețele de servicii de prevenire a instituționalizării în funcție de evoluția dinamicii problemelor sociale la nivelul județului Sibiu, care să răspundă nevoilor și resurselor locale permanent.

E I - II

M 5.1.1.5 – Asigurarea condițiilor optime de funcționare a rețelelor în conformitate cu legislația în vigoare.

E I - II

În perioada 2010 – 2013 se are în vedere dezvoltarea a câte unei rețele în fiecare zonă. O rețea va fi constituită din instituții, organizații și furnizori de servicii din zonă care pot încheia parteneriate. Fiecare zonă va avea baza de date comună, reguli și proceduri care să asigure printr-un sistem unitar de abordare, o intervenție personalizată și individualizată, în funcție de nevoile beneficiarului, o responsabilitate partajată, parteneriate active și altele. Această rețea va cuprinde un complex de servicii sociale formate din centre de zi, centre de consiliere, servicii de îngrijire la domiciliu, centre de plasament, ateliere protejate și altele.

Elementul de noutate pe care îl propune Masterplanul de Asistență Socială este de fapt implementarea unui mecanism de monitorizare și evaluare, care va fi elementul ce va asigura funcționalitatea, calitatea și unitatea sistemului. Strategia își propune să intervină prin măsuri de asistență socială pentru a corecta deficitul de resurse, fie că este vorba de resurse financiare sau de resurse ca abilități și capacități de acțiune.

Analizând opțiunile propuse ca direcții strategice de acțiune și plecând de la premisele existente la momentul actual, evidențiate și în analiza din Masterplanul amintit se impune realizarea unor transformări sistematice majore care să rezolve o mare parte dintre problemele evidențiate. Aceste transformări au în vedere reorganizarea etapizată a sistemului.

Toate aceste probleme duc la concluzia că sistemul existent trebuie regândit și reorganizat pe baze noi, având în vedere eficiența economică, creșterea satisfacției beneficiarilor, alinierea la standardele în vigoare cât și la tendințele ce se conturează în acest domeniu – grija maximă față de beneficiari, restructurarea pe module de tip familial, etc.

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 5.1.2:

M 5.1.2.1 – Creșterea eficienței actului managerial, îmbunătățirea indicatorilor economici și creșterea responsabilității și implicării celor ce activează în sistem.

E I - II

M 5.1.2.2 – Formarea Resurselor Umane din cadrul CJS și DG care au în atribuții atât monitorizarea dar și prestarea de servicii de asistență socială în funcție de nevoile identificate.

E I - II

M 5.1.2.3 – Reorganizarea radicală a sistemului existent prin externalizarea activităților și serviciilor pe baza unor contracte care să stipuleze clar criterii și indicatori de performanță managerială.

E I - II

M 5.1.2.4 – Formare continuă a personalului în baza unui plan de formare a personalului, care să răspundă specificului muncii fiecărui angajat.

E I - II

M 5.1.2.5 – Crearea unui sistem de structuri partenoriale reale și active cu societatea civilă pentru acoperirea nevoilor zonale de servicii sociale.

E I - II

Managementul în domeniul asistenței sociale se va asigura de către Consiliile Locale și de primari prin intermediul SPAS-urilor. Coordonarea metodologică, monitorizarea asigurării managementului de caz și supervizarea vor fi asigurate de către D.G.A.S.P.C.

Asistența socială a persoanelor cu cerințe speciale reprezintă o componentă fundamentală a asistenței generale acordate acestor persoane, iar din punctul de vedere al eficienței intervenției ea trebuie corelată cu intervenția psihologică, pedagogică, medicală etc. la nivelul unei echipe inter-disciplinare. Aceste echipe inter-disciplinare există numai în cadrul spitalelor și anumitor organizații care oferă servicii de terapie și recuperare și prea puțin la nivelul autorităților locale, unde familia este cea care oferă îngrijire și supraveghere persoanei cu handicap fără ca aceasta să urmeze un program de recuperare în acord cu specificul handicapului avut. Astfel fără a beneficia de servicii corespunzătoare de recuperare, persoanele cu handicap devin din ce în ce mai mult dependente de ajutorul familiei uneori boala agravându-se, situații regăsite în special în mediul rural.

5.2. RESURSE UMANE

Obiectiv specific:

O 5.2. Creșterea capacității de angajare și de ocupare prin promovarea adaptabilității și mobilității forței de muncă și prin calificarea resurselor umane.

În acest domeniu necesitatea intervențiilor este justificată de principalele probleme identificate la nivelul județului în domeniul resurselor de muncă:

- scăderea ratei de activitate și ocupare,*
- concentrarea populației inactive în mediul rural*
- oferta insuficientă de locuri de muncă*
- manifestările șomajului pe termen lung și cel în rândul tinerilor*
- insuficiențele facilități pentru formare profesională continuă*

Totodată sunt luați în considerare factorii identificați la nivel județean care contribuie la atingerea obiectivelor majore stabilite în corelare cu strategiile naționale, regionale și locale în domeniul resurselor de muncă, respectiv:

- dinamica pozitivă a sectorului terțiar și rata scăzută a angajării în sectorul serviciilor oferă oportunitatea dezvoltării sectorului serviciilor care asigură crearea de noi locuri de muncă în domeniul turismului, activităților financiar-bancare, serviciilor de piață;*
- constituirea de asocieri și parteneriate între autoritățile locale sibiene pentru atragerea fondurilor structurale alocate de către UE pentru dezvoltarea resurselor umane;*
- existența alternativelor de dezvoltare economică, creșterea numărului întreprinzătorilor privați și creșterea numărului de persoane active în sectorul privat, constituind alternativa de absorbție a forței de muncă;*
- disponibilitatea forței de muncă pentru recalificare și dezvoltarea abilităților; interes crescut pentru educația deschisă și învățământul la distanță; crearea condițiilor pentru formarea profesională a forței de muncă pentru a răspunde exigențelor economiei globale;*
- cultură ridicată în ceea ce privește mobilitatea forței de muncă, navetismul manifestându-se mai pregnant în cazul populației ocupate din mediul rural.*

Plecând de la obiectivele majore ale strategiei județene privind resursele de muncă identificate în faza de diagnostic s-au stabilit direcțiile de acțiune și măsurile concrete aferente acestora fiind structurate pe etape ale intervenției.

Direcții de dezvoltare ale obiectivului O 5.1:

D.5.2.1. - Crearea de noi locuri de muncă și creșterea nivelului ocupării populației în vârstă de muncă, cu efect de reducere a șomajului.

D.5.2.2. - Creșterea calității forței de muncă, adaptarea acesteia la exigențelor pieței muncii și dezvoltarea spiritului antreprenorial.

În general populația rurală, care este majoritară, se confruntă cu fenomene serioase de declin demografic, iar șansele de redresare sunt foarte mici în contextul unui mediu economic instabil și a lipsei de măsuri pentru îmbunătățirea calității vieții, începând cu accesibilitatea la servicii de sănătate și educație la nivelul celor urbane. Un alt factor care contribuie semnificativ la accentuarea problemelor demografice îl constituie migrația temporară a forței de muncă în străinătate, în special din mediul urban, care prin componenta sa de populație agravează lipsa de suport social al unor categorii vulnerabile de populație: copiii și bătrânii. Este adevărat că din punct de vedere economic, referitor la venituri, situația se îmbunătățește în familiile cu migranți, plecați la lucru în străinătate, însă pe plan social apar probleme greu soluționabile, atât la nivel de gospodărie, cât și de comunitate. De aceea, atragerea tinerilor în zonele rurale sau reducerea emigrării lor poate reprezenta componenta cu cea mai semnificativă influență asupra evoluțiilor viitoare ale populației din județul Sibiu, indiferent dacă facem o prognoză pe termen mediu sau lung. Argumentul ar fi că mișcarea naturală este mult mai inerțială în profil teritorial decât cea migratorie, deoarece este greu de imaginat o scădere semnificativă a ratei mortalității în condițiile unei îmbătrâniri demografice accentuate, iar rezultatele unor eventuale politici pronataliste nu pot avea impact decât pe termen lung.

Măsurile de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 5.2.1 sunt:

M 5.2.1.1 – Stimularea creării de noi locuri de muncă.

E I - II

M 5.2.1.2 – Oportunități diversificate de angajare, atât pentru populația urbană, cât și rurală.

E I - II

M 5.2.1.3 – Asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați, pe piața muncii, și stimularea gradului de ocupare în rândul femeilor.

- E I - II**
- M 5.2.1.4 – Creșterea gradului de ocupare în rândul populației rromne.**
- E I - II**
- M 5.2.1.5 – Crearea unor servicii integrate de informare, orientare și consiliere privind piața muncii și asigurarea accesului locuitorilor din rural la aceste servicii.**
- E I - II**
- M 5.2.1.6 – Reducerea migrației temporare pentru muncă în străinătate prin acordarea unor facilități economico-financiare și privind locuirea pentru tinerele familii.**
- E I - II**
- M 5.2.1.7 – Asistarea grupurilor țintă pentru a intra sau reveni pe piața forței de muncă.**
- E I - II**

Populația tânără din zona poate fi un factor de stimulare a dezvoltării, dacă are acces la formare profesională continuă și mijloace de a se informa asupra oportunităților de ocupare. Dezvoltarea resurselor umane și integrarea durabilă pe piața muncii sunt posibile în condițiile promovării învățării pe tot parcursul vieții ca principiu și cadru general de restructurare și dezvoltare a sistemelor de educație și formare, de asigurare a competențelor cheie și a coerenței între contextele formale, nonformale și informale de învățare. În ceea ce privește formarea profesională continuă, oferta trebuie să se concentreze pe programe pentru calificări complete sau pe programe pentru dezvoltarea competențelor profesionale, orientându-se pe cereri punctuale ale pieței muncii.

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 5.2.2:

- M 5.2.2.1 – Oferte educaționale de calitate și relevante pentru piața muncii, mai ales în formarea inițială pentru zonele cu ponderi ridicate de tineri.**
- E I - II**
- M 5.2.2.2 – Instituirea unor programe de formare și reconversie profesională.**
- E I - II**
- M 5.2.2.3 – Facilitarea accesului la finanțare a IMM-urilor și dezvoltarea infrastructurii de afaceri.**
- E I - II**
- M 5.2.2.4 – Formarea profesională – inițială și continuă – care să compenseze stocul educațional tradițional scăzut și să ridice nivelul calitativ al forței de muncă.**
- E I - II**
- M 5.2.2.5 – Înființarea unor birouri mobile care să ofere servicii de evaluare a antreprenorilor și a propunerilor de afaceri ale acestora, asistență pentru identificarea și utilizarea resurselor financiare și în pregătirea documentelor de înregistrare a întreprinzătorilor.**
- E I - II**

Dezvoltarea economică a comunităților rurale depinde în mare măsură de aceiași factori ca și dezvoltarea urbană: locuri de muncă bine plătite, acces la serviciile critice precum educație, sănătate, tehnologie, transport și telecomunicații și de un mediu natural durabil. Spațiul rural oferă unele avantaje în plus precum: forța de muncă abundentă și mai ieftină, suprafețe de construit mult mai ieftine, un cost al vieții mai scăzut, mai puțină aglomerație și un stil de viață mai liniștit. În aceste condiții, trei aspecte sunt esențiale pentru diversificarea economiei rurale: investiția de capital pentru dezvoltarea afacerilor în spațiul rural, orientarea populației rurale și spre alte domenii de activitate decât cele agricole și dezvoltarea infrastructurii de bază necesară desfășurării altor activități economice. Promovarea spiritului și culturii antreprenoriale în educația inițială are drept scop creșterea contribuției sistemului de educație și formare profesională inițială la obținerea de competențe manageriale și antreprenoriale și dezvoltarea sistemelor de formare profesională continuă, astfel încât antreprenoriatul să devină o opțiune de carieră pentru toți.

În concluzie, măsurile destinate reducerii fenomenelor demografice negative trebuie să se bazeze pe relansarea economică. Creșterea populației în vârstă de 60 de ani și peste conduce la nevoi ridicate în ceea ce privesc serviciile de sănătate și asistență socială și la creșterea cheltuielilor sociale datorită presiunii acestei categorii de populație asupra populației active.

6. STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR

Obiectiv general:

O 6. – Diversificarea și integrarea activităților economice în raport cu resursele existente și cu cerințele de ocupare a forței de muncă și de protecție a mediului.

Obiectivele principale ale agriculturii promovate în județul Sibiu sunt:

- *Trecerea de la agricultura de subzistență la cea conformă cu standardele acquis –ului comunitar pentru îmbunătățirea nivelului de trai în zona rurală,.*
- *Realizarea unor structuri care să contribuie la relansarea producției agricole, prin:*
 - *Atragerea și stimularea producătorilor agricoli pentru a se organiza în sisteme asociative în scopul aplicării unor tehnologii moderne;*
 - *Susținerea activităților de mecanizare, colectare și distribuire a produselor agricole;*
 - *Organizarea de centre de servicii pentru agricultură care să deservească eficient zonele agricole prin activități de:*
 - *mecanizarea agriculturii și aplicarea tehnologiilor adecvate;*
 - *protecția plantelor, aprovizionarea cu semințe, îngrășăminte chimice, pesticide, acordarea asistenței;*
 - *servicii specifice creșterii animalelor (servicii sanitar-veterinare, baze furajere etc.);*
 - *servicii pentru achiziționarea și valorificarea produselor agricole vegetale și animale;*
 - *servicii financiare și consultative pentru reducerea costurilor de producție, asigurarea calității produselor, protejării mediului, etc.;*
- *Dezvoltarea activităților de industrializare legate de produsele primare, precum și dezvoltarea micii industrii de prelucrare în mediul rural; dezvoltarea spațiilor de depozitare locală.*
- *Conform “Strategiei de dezvoltare a județului Sibiu 2006, 2007-2013”, dezvoltarea rurală, integrând activitățile agricole este o direcție prioritară prin care se urmărește punerea în valoare a tuturor tipurilor de potențial din spațiului rural: zootehnia, agricultura vegetala, colectarea și prelucrarea fructelor de pădure, piscicultura, apicultura, sericicultura, practicarea meșteșugurilor, turism rural, agroturism, turism montan; turism cultural, ecoturism, etc.*

Sectorul silvic reprezintă o grupă de activități de mare importanță din județul Sibiu, fondul forestier având o dublă valoare, economică și ecologică.

Producerea masei lemnoase și a altor produse specifice, conferă pădurii un rol important în dezvoltarea socio - economică, dar din perspectiva secolului 21, fondul forestier va avea un rol tot mai important în protecția și conservarea mediului.

Mărirea suprafeței fondului forestier, asigurarea integrității și gestionarea după principiul durabilității constituie direcții prioritare ale strategiei de dezvoltare a teritoriului județului Sibiu și de creștere a calității vieții populației.

Aceste deziderate se realizează prin ameliorarea organizării activităților silvice care trebuie să răspundă unor cerințe economice, ecologice și sociale.

Pe termen mediu D. S. Sibiu își propune o creștere a cifrei de afaceri cu 4-5 % în fiecare an, urmând ca în anul 2012 să se realizeze o cifră de afaceri de 37.000 mii lei.

Propunerile de dezvoltare a silviculturii cuprind obiective privind consolidarea patrimoniului forestier, exploatarea rațională a resurselor pădurii și creșterea rolului pădurilor în protecția și conservarea mediului.

*Existența unui mediu urban dezvoltat, cu un mare număr de municipii și orașe raportat la numărul de locuitori, constituie un cadru adecvat dezvoltării activităților **industriale** și de **construcții**.*

Există premisele dezvoltării în continuare a activităților industriale și a construcțiilor, zona fiind una de tradiție industrială.

În acest sens, preocuparea autorităților și agenților economici din domeniu este de creștere a valorii adăugate a produselor sectorului secundar prin:

- prelucrarea mai avansată a materiilor prime, în special a celor locale;*
- dezvoltarea ramurilor industriale cu grad avansat de prelucrare, a structurilor industriale stabile;*
- susținerea cercetării-dezvoltării și inovării și infrastructurii pentru evaluarea conformității produselor și serviciilor industriale;*
- susținerea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii și a mediului de afaceri intern;*

*Elaborarea direcțiilor strategice de dezvoltare a **turismului** s-a realizat plecând de la analiza documentelor de planificare strategică existente, integrând obiectivele specifice autorității publice județene cadrului mai larg regional, sectorial și național. În acest context a putut fi definit rolul pe care Consiliul Județean poate să-l joace în susținerea dezvoltării turismului, în concordanță cu competențele sale materiale și teritoriale.*

Pe lângă utilizarea informațiilor colectate în etapa de analiză, au mai fost purtate o serie de discuții cu specialiști locali din cadrul Consiliului Județean (urbanism, patrimoniu, buget, etc.) din cadrul serviciilor publice subordonate (Salvamont Sibiu) și Asociației Județene de Turism Sibiu, care au contribuit la cristalizarea opțiunii privind structurarea direcțiilor strategice de dezvoltare a turismului.

6.1 ACTIVITĂȚI ALE SECTORULUI PRIMAR

Agricultura

Obiectiv specific:

O 6.1 – Dezvoltarea și diversificarea activităților agricole, după principii și standarde actuale, în acord cu resursele existente și cu dezvoltarea activităților conexe.

Direcții de dezvoltare ale obiectivului O 6.1:

D 6.1.1 – Protecția și ameliorarea calității solurilor și promovarea unei agriculturi ameliorative.

D 6.1.2 – Îmbunătățirea producțiilor agricole prin diversificarea și extinderea culturilor vegetale.

D 6.1.3 – Dezvoltarea unui sector zootehnic performant și diversificat bazat pe resursele locale.

D 6.1.4 – Dezvoltarea rurală.

Măsurile de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 6.1.1:

M 6.1.1.1 – Dezvoltarea agriculturii în raport cu zonarea pedologică și estimarea lucrărilor ameliorative

În susținerea măsurilor incluse în strategia de dezvoltare a agriculturii zonei studiate este necesară:

- *reactualizarea studiilor pedologice și agrochimice pentru toate comunele din zonă și stabilirea notelor de bonitare, pe sole, în cadrul fiecărei proprietăți.*
- *reactualizarea pe bază de bonitate, a zonării și microzonării producției agricole.*
- *studii de amenajare integrată a diferitelor zone, pentru protejarea și ridicarea potențialului productiv al pământului.*
- *proiecte de refacere și îmbunătățire a capacității productive a pajiștilor.*
- *studii de elaborare a noilor tipologii de exploatații agricole specifice.*

Tipurile de lucrări ameliorative recomandate sunt:

- *menținerea sub control a nivelului freatic prin funcționarea rețelei de desecare-drenaj existentă*
- *lucrarea solului la umiditatea optimă*
- *șanțuri de scurgere nepermanentă în perioadele umede*
- *lucrări antierozionale: lucrări pe curbe de nivel, scarificare, afânare adâncă, lucrări de nivelare – modelare*
- *amendare cu fosfogips*
- *împădurire de protecție*

E I - II

M 6.1.1.2 – Îmbunătățirea potențialului productiv al solurilor pentru sporirea potențialului agricol.

Lucrări de îmbunătățiri funciare

Pentru refacerea și sporirea potențialului agricol sunt necesare lucrări de completare, reabilitare și modernizare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare și anume:

- *reabilitarea și modernizarea unei suprafețe de 3.286 ha amenajate cu lucrări de desecare-drenaj în sistemul Scorei -Arpaș și 2.970 ha. în sistemul Cristian – Șura Mare*
- *extinderea ameliorării unor perimetre agricole prin lucrări de combatere eroziunii solului*

Aproximativ 75% din suprafața agricolă a județului (clasele III, IV, V) necesită lucrări ameliorative, de combatere a unor degradări:

- *Refacerea sistemelor hidroameliorative*
 - *extinderea colaborărilor privind lucrările de terasamente*
 - *amenajarea complexă antierozională a bazinelor hidrografice pentru prevenirea și combaterea eroziunii solurilor și stabilizarea terenurilor alunecătoare în special în podișul Hârtibaciului și Secașelor*
- *Prevenirea și stoparea eroziunii solului*
 - *respectarea tehnologiilor determinate pentru combaterea eroziunii, continuarea acțiunilor de desecare, îndiguire, reevaluarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare și adaptarea lor la cerințele unor noi tehnologii agricole și în special la formele noi de proprietate;*
 - *eliminarea excesului temporar de apă de pe terenurile din depresiune sau podiș*
 - *eliminarea excesului local de apă de pe pante*
- *Reabilitarea fondului funciar –măsurile de repunere a terenurilor degradate în circuitul productiv*
- *Valorificarea terenurilor degradate – îndeosebi a celor afectate de alunecări de teren, eroziune excesivă, salinizări, exces de umiditate – prin efectuarea de lucrări agro – ameliorative finalizate prin înființarea de pajiști sau împăduriri*

- *Constituirea perimetrelor de ameliorare a solurilor cu schimbarea structurii folosințelor, înlocuindu-se unele din ele cu culturi de plante industriale, după luarea măsurilor de reducere a poluării și a efectelor ce o însoțesc*
- *Reconstrucția ecologică a terenurilor agricole și forestiere degradate prin poluare industrială în zona Copșa Mică, Mediaș, Micăsasa, Axente Sever.*

E I - II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 6.1.2:

M 6.1.2.1 – Diversificarea sectorului agricol prin creșterea numărului și suprafețelor afectate culturilor alternative.

Pentru dezvoltarea culturilor alternative se preconizează:

- *dezvoltarea pomiculturii, înființarea de unități de mică industrie în prelucrarea fructelor (conserve, băuturi) la Dumbrăveni, Ațel, Dârlos, Laslea, Biertan, Moșna, Șeica Mare, Șeica Mică, Slimnic, având în vedere existența unor suprafețe relativ mari acoperite cu livezi;*
- *constituirea unei zone de colaborare viticolă care include Copșa Mică, Șeica Mare, Șeica Mică, Micăsasa, Bazna, Axente Sever, Ațel, Brateiu, Dârlos, Dumbrăveni.*
- *dezvoltare culturilor de cereale și a plantelor tehnice la: Mediaș, Avrig, Ațel, Bazna, Blăjel,, Hoghilag, Laslea, Loamneș, Păuca, Porumbacu de Jos, Șeica Mare, Slimnic, Șura Mare, Arpașu de Jos, Cârța, Cârțișoara, Șelimbăr acestea dispunând de suprafețe de teren pretabile pentru această grupă de culturi*
- *dezvoltarea culturii de plante tehnice precum rapița pe suprafața alocată județului Sibiu pentru valorificarea acestora ca sursă alternativă (biodiesel) prin prelucrarea într-o fabrică în zona comunei Ațel.*

E II

M 6.1.2.2 – Dezvoltarea sectorului culturilor de câmp prin adoptarea unor măsuri specifice

În domeniul culturilor de câmp se va urmări:

- *reechilibrarea structurii culturilor de câmp în vederea practicării unor asolamente specifice fiecărei zone de producție agricolă;*
- *introducerea mecanizării și efectuarea lucrărilor mecanice în termen optim;*
- *valorificarea producției prin contracte premergătoare recoltării și fixarea prețurilor produselor la nivelul eforturilor financiare făcute de producător și a cerințelor pieței*
- *perfecționarea sistemului de recoltare, transport și păstrare a producție agricole.*

E II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 6.1.3:

M 6.1.3.1 - Dezvoltarea sectorului zootehnic prin măsuri de natură tehnică ce vizează creșterea producției și productivității.

Măsurile de natură tehnică preconizează:

- *îmbunătățirea stării tehnice a capacităților de producție în zootehnie, a echipamentelor zootehnice*
- *dezvoltarea rețelei de informare și consultanță tehnică;*

E I - II

M 6.1.3.2 - Dezvoltarea exploatațiilor zootehnice prin măsuri ce vizează soluții de îmbunătățire a resurselor.

Aceste măsuri se referă în principal la:

- *monitorizarea acțiunii de creștere a animalelor;*
- *îmbunătățirea potențialului genetic al animalelor și asigurarea unor efective și producții animale care să satisfacă necesarul de consum a populației și crearea de disponibilități;*
- *repunerea în circuitul productiv a construcțiilor zootehnice abandonate;*

- încurajarea zootehniei în localitățile care dețin importante suprafețe de pășuni și fânețe
- mărirea dimensiunii actualelor exploatații și înființarea de forme noi, cu tehnologii moderne și eficiente, prin aplicarea de soluții constructive care să satisfacă fluxurile tehnologice adecvate dimensiunii acestora;
- metode și tehnologii pentru exploatațiile zootehnice ce vizează prelucrarea primară a produselor animale;
- aplicarea legislației privind sprijinul acordat de către stat crescătorilor de animale

E I - II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 6.1.4:

M 6.1.4.1 - Trecerea de la o politică exclusiv agricolă la cea de dezvoltare rurală prin creșterea competitivității sectorului agricol și forestier.

Trecerea la dezvoltare rurală se preconizează a se realiza prin:

- Acordarea de consultanță de specialitate agenților economici din agricultură și industrie alimentară pentru întocmirea de proiecte în cadrul „Programului Național de Dezvoltare Rurală” și prin Programele Operaționale Sectoriale.
- Soluționarea problemelor prioritare și specifice pentru adaptarea durabilă a sectorului agricol și zonelor rurale.
- Îmbunătățirea infrastructurii în agricultura județului;
- Inițierea de programe de dezvoltare pe baza zonării producției agricole și a notelor de bonitare pe categorii de folosințe și culturi.

E II

M 6.1.4.2 - Îmbunătățirea calității mediului în zonele rurale.

Măsurile de ameliorare a calității mediului în zonele rurale preconizează în special:

- introducerea sau continuarea metodelor agricole de producție prietenoase cu mediul, promovarea biodiversității, a solului și calității mediului;
- compensarea fermierilor prin implementarea rețelei Natura 2000, pe baza obligațiilor ce revin din directivele Păsări și Habitate;
- plantarea cu păduri a terenurilor agricole pentru prevenirea eroziunii și a schimbărilor climatice;
- extinderea suprafețelor forestiere pe terenurile non-agricole;
- renovarea, dezvoltarea satelor, conservarea și îmbunătățirea moștenirii rurale.

E II

Silvicultura

Obiectiv specific:

O 6.1.2 – Exploatarea judicioasă și valorificarea eficientă și durabilă a resurselor silvice.

Direcții de dezvoltare ale obiectivului O 6.1.2:

D 6.1.2.1 – Creșterea cantității de lemn utilizat în economia județeană și a exploatații resurselor secundare ale pădurii.

D 6.1.2.2 – Diversificarea utilizării pădurilor și promovarea activităților tradiționale de prelucrare a lemnului, îndeosebi în localitățile rurale.

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 6.1.2.1:

M 6.1.2.1.1 - Creșterea cantității de lemn și a altor produse ale pădurii, exploatate în concordanță cu exigențele eficienței economice și de protecție a mediului.

Intensificarea exploatații lemnului și a altor produse ale pădurii se va face în concordanță cu:

- creșterea suprafeței acoperite cu păduri în situațiile în care acestea sunt importante pentru asigurarea condițiilor de mediu și de viață;
- extinderea suprafeței pădurilor în special pe terenuri degradate preluate impropriu culturilor agricole.
- menținerea ritmului reîmpăduririlor și încadrarea volumului de recoltat din păduri în limitele posibilității stabilite prin amenajamentele silvice;

E I - II

M 6.1.2.1.2 - Valorificarea superioară a produselor forestiere.

Valorificarea superioară a produselor forestiere vizează următoarele acțiuni:

- îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii în domeniul forestier;
- inițierea unor acțiuni susținute de valorificare a deșeurilor din lemn, inclusiv a rumegușului, pentru diminuarea poluării mediului;
- valorificarea produselor forestiere prin înființarea de centre de colectare.

E I - II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 6.1.2.2:

M 6.1.2.2.1 – Creșterea și diversificarea funcțiilor socio-economice ale ecosistemelor forestiere în raport cu creșterea cerințelor societății față de pădure

Prelucrarea produselor pădurilor, ca verigă importantă a valorificării fondului, forestier, trebuie să se orienteze spre diversificarea activităților. În acest sens vor fi avute în vedere activități legate de resursele pădurilor, care pe lângă exploatarea lemnului mai pot cuprinde: recreere, turism ecologic, drumeție, sport, artizanat, meserii tradiționale (împletituri, producerea de obiecte personale, casnice și gospodărești) s.a.

E I - II

M 6.1.2.2.2 – Exploatarea judicioasă a produselor secundare ale pădurii.

Exploatarea durabilă a produselor secundare ale pădurii trebuie să țină cont de următoarele măsuri:

- combaterea eficientă a braconajului cinegetic și piscicol;
- conservarea și ameliorarea biodiversității ecosistemelor.
- gospodărirea fondurilor de vânătoare și pescuit pe bază de planuri de management cinegetic și piscicol.

E I - II

6.2. ACTIVITĂȚI ALE SECTORULUI SECUNDAR

Industrie și construcții

Obiectiv specific:

O 6.2 – Consolidarea rolului sectorului industriei și construcțiilor pentru a valorifica optim potențialul existent și în vederea creșterii complexității structurii economice locale.

Direcții de dezvoltare ale obiectivului O 6.2:

D 6.2.1 – Creșterea rolului industriei bazate pe resurse locale pentru a valorifica deplin potențialul existent.

D 6.2.2 – Dezvoltarea industriei bazate pe resurse externe, cu producții având valoare adăugată mare.

D 6.2.3 – Integrarea economică a ramurilor și mediilor pentru diversificarea activităților și înființarea de locuri de muncă.

D 6.2.4 – Crearea unor cicluri de producție imobiliar/ infrastructuri pentru asigurarea unui flux continuu de lucrări de construcții.

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 6.2.1:

M 6.2.1.1 – Creșterea ponderii și diversificarea producției industriilor bazate pe resurse locale.

Sunt vizate industriile care pot pune mai bine în valoare resursele locale, cum sunt cea a prelucrării lemnului, alimentare, textile și a pielăriei, a producerii și distribuției energiei electrice, termice, gazelor și apei. Localitățile cu potențial în dezvoltarea acestor activități sunt orașe și sate situate în relație cu resursele primare: Agnita, Avrig, Săliște, Miercurea Sibiului, Axente Sever, Arpașu de Jos, Cristian, Șeica Mare, Șura Mare, Nocrich.

E I- II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 6.2.2:

M 6.2.2.1 – Dezvoltarea industriei bazate forța de muncă locală și resurse externe.

Industriile care utilizează resurse derivate din afara județului (metalurgie, construcții de mașini, electrotehnică, electronică, mecanică fină, produse chimice) sunt adecvate mediilor economice complexe din cele două municipii, în care există o forță de muncă instruită. Acestea se pot amplasa și în localități aflate în legătură strânsă cu acestea, sau pe axe de transport importante: Avrig, Cristian, Săliște, Miercurea Sibiului, Tâlmaciu, Șeica Mare, Șelimbăr, Șura Mare.

E I- II

M 6.2.2.2 - Creșterea ponderii investițiilor străine în județ prin îmbunătățirea mediului de afaceri.

Atragerea investițiilor străine în industria județului trebuie să se bazeze pe strategii de acordarea de facilități ce vizează accesul la finanțare și locație pentru firme și dezvoltarea infrastructurii de afaceri.

E I- II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 6.2.3:

M 6.2.3.1 – Dezvoltarea cooperării industriale în vederea creșterii complexității structurii economice a județului.

Redefinirea profilului industrial al localităților urbane într-o viziune integratoare, la nivel zonal, va duce la o structurare mai puternică a economiei, care va putea face față mai flexibil și rapid provocărilor concurenței pe piețele externe.

E II

M 6.2.3.2 – Înființarea și dezvoltarea structurilor de tip cluster (rețea de firme), care să poată constitui structura unor poli de excelență în municipiile Sibiu și Mediaș.

E II

M 6.2.3.3 – Integrarea economică a mediului rural cu mediul urban pentru diversificarea activităților și înființarea de locuri de muncă.

Mediul rural se va integra în procesele economice din județ prin accesul unei părți tot mai mari a forței de muncă ce activează în agricultură în întreprinderi industriale aflate în majoritate în localitățile urbane. Este de așteptat ca și resurse primare produse în mediul rural să fie utilizate cu precădere în industria județului.

E I- II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 6.2.4:

M 6.2.4.1 – Promovarea construcțiilor de infrastructuri, complement al dezvoltării în imobiliar.

Investițiile directe în infrastructuri constituie o sursă esențială pentru creșterea și modernizarea economiei construcțiilor.

Se va încuraja inițiativa de accesare a fondurilor naționale, regionale, locale, dar și a celor europene (fonduri structurale) pentru susținerea și dezvoltarea proiectelor infrastructurale ce vor fi derulate până în anul 2013. Se propun măsuri de stimulare, administrative și financiare, atât pentru investitorii străini cât și pentru cei locali.

E I - II

M 6.2.4.2 – Asigurarea condițiilor creșterii capacității unităților din construcții în vederea angajării unei cote mai mari din forța de muncă.

Această măsură va fi sustenabilă prin respectarea următoarelor condiții:

- *Sprijinirea, dezvoltarea și implementarea marilor proiecte; menținerea unui mediu atractiv în activitatea de construcții pentru localitățile cu potențial mare de dezvoltare.*
- *Stoparea migrației externe a forței de muncă.*
- *Transferul de know-how european prin măsuri de instruire a forței de muncă și totodată eficientizarea modalităților de achiziție a utilajelor și tehnologiilor moderne la standarde europene.*

E I - II

M 6.2.4.2 – Formarea forței de muncă și promovarea firmelor cu calificare în domeniul lucrărilor de restaurare/ renovare urbană și de monumente istorice.

Patrimoniul construit al județului necesită un efort permanent de restaurare, întreținere și adaptare a construcțiilor pentru a fi conservate și valorificate, astfel încât activitatea unor unități locale specializate poate fi oportună.

E I - II

6.3. ACTIVITĂȚI ALE SECTORULUI TERȚIAR

Servicii

Obiectiv specific:

O 6.3 – Îmbunătățirea infrastructurii de servicii în scopul creșterii competitivității economice și reducerii costurilor acestora.

Direcții de dezvoltare ale obiectivului O 6.3.1:

D 6.3.1 – Dezvoltarea și diversificarea serviciilor personale, pentru gospodării și economice.

D 6.3.2 – Eficientizarea serviciilor publice de învățământ, sănătate și asistență socială, cultură, în vederea îmbunătățirii prestărilor către populație.

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 6.3.1:

M 6.3.1.1 – Dezvoltarea și diversificarea serviciile personale și pentru gospodării.

Diversificarea ofertei de servicii pentru mediul rural prin dezvoltarea centrelor de servicii în localități urbane cu rol intercomunal; extinderea serviciilor și rețelelor de informare/comunicație pentru clienți.

E I - II

M 6.3.1.2 - Asigurarea dezvoltării și creșterii eficienței serviciilor pentru economie.

Dezvoltarea sistemului de servicii pentru agricultură:

- Îmbunătățiri funciare, distribuția de apă și îngrășăminte chimice;
- Mecanizare și închiriere de utilaje pentru agricultură;
- Asistență pentru protecția plantelor și veterinară.

În domeniul serviciilor pentru industrie se preconizează:

- Promovarea serviciilor de întreținere, reparații utilaje și instalații, în clusterelor industriale;
- Sprijinirea IMM-urilor și antreprenorilor ce desfășoară activități de servicii (ex: consultanță în afaceri, financiare).

E I- II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 6.3.2:

M 6.3.2.1 - Optimizarea alocării resurselor prin concentrarea pregătirii în școli viabile, care să polarizeze un număr optim de elevi.

Scăderea numărului de locuitori, migrația și alte fenomene demografice solicită restructurarea și adaptarea rețelei de învățământ atât la numărul de elevi cât și la cerințele economiei în schimbare.

Creșterea calității și eficienței educației urmărește următoarele:

- Îmbunătățirea infrastructurii școlare prin lucrări de consolidare, reabilitare și dotare
- Creșterea gradului de participare la educație, reducerea abandonului școlar prin derularea de programe de sprijin
- Asigurarea unui climat de ordine publică, siguranță publică și sănătate publică în școli

În **învățământul special** se va urmări:

- Creșterea calității procesului educațional și a serviciilor specializate;
- Îmbunătățirea activităților de învățare, instruire, compensare, recuperare și protecție specială a copiilor / elevilor / tinerilor cu cerințe educative speciale.

E I- II

M 6.3.2.2 - Realizarea unei oferte cuprinzătoare și diversificate, utilă în formarea profesională și economia județului și eliminarea paralelismelor.

Creșterea calității și eficienței în **învățământul preuniversitar** presupune:

- Realizarea unor cursuri de perfecționare pentru cadrele didactice care să acopere necesitățile sistemului și să ducă la creșterea nivelului de pregătire al elevilor.
- Realizarea unor parteneriate între unitățile de învățământ și mediul economic pentru susținerea tinerilor capabili de performanțe

E I- II

M 6.3.2.3 - Eficientizarea proceselor de diagnoză și tratament, cu scopul micșorării duratei asistenței medicale a pacienților și creșterii calității serviciilor medicale.

Creșterea calității vieții prin creșterea eficienței serviciilor medicale urmărește următoarele:

1. Optimizarea serviciilor de sănătate din județul prin Planul județean de dezvoltare a serviciilor de sănătate;
Ținte propuse:
 - creșterea ratei de ocupare a paturilor de la 80 % la 85 %;
 - atingerea țintei de 4,5 paturi /1000 loc;
 - reducerea ratei de internare de la 23 % la 20 %.
2. Planificarea serviciilor spitalicești de lungă durată (spitalele de bolnavi cronici, UAMS-uri);
Ținte propuse:
 - durata medie de spitalizare planificată = 21 zile;
 - rata de ocupare a paturilor = 85 %.
3. Îmbunătățirea managementului sistemului public de intervenții în situații de urgență;
4. Dezvoltarea rețelelor comunitare de asistență medicală: centre de permanență, centre de sănătate multifuncționale, centre de sănătate mintală;
5. Dezvoltarea sistemului de îngrijiri medicale la domiciliu;
6. Planul județean pentru echipamente medicale;

7. Redresarea și dezvoltarea asistenței medicale în mediul rural;
 8. Prevenirea și controlul bolilor cu impact major asupra stării de sănătate a populației și implementarea programelor naționale de prevenție și de depistare precoce a bolilor;
- Ținte propuse:
- înființarea rețelei de supraveghere medicală activă a bolilor cardio – vasculare;
 - deschiderea de puncte farmaceutice în mediul rural.

E I- II

M 6.3.2.4 - Îmbunătățirea calității vieții în județ prin mărirea accesului și participării cetățenilor la cultură.

Creșterea calității și eficienței serviciilor culturale urmărește următoarele acțiuni:

Îmbunătățirea managementului instituțiilor de cultură prin Compartimentul Cultură, Educație Sport și Turism (C.C.E.S.T.):

- Întărirea capacității administrative și consolidarea cadrului legislativ județean
- Inventarierea, evaluarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural din județul Sibiu
- Creșterea rolului social – educativ al cultelor

Încurajarea parteneriatelor în domeniul turismului cultural

- Organizarea de spectacole și concerte ale instituțiilor de cultură în spații publice ce valorifică patrimoniul cultural și natural
- Promovarea voluntariatului în domeniul culturii și sportului
- Valorificarea spațiilor din instituțiile publice prin galerii expoziționale și activități culturale
- Promovarea parteneriatului instituțiilor de cultură cu Inspectoratul Școlar Județean, respectiv școlile din județ.

Dezvoltarea industriilor culturale, prin:

- Crearea bazei de date cu creatorii și furnizorii de servicii culturale
- Întemeierea unui One Stop Shop pentru produsele din industria culturală județeană
- Coordonarea dezvoltării și promovării culturii prin instituțiile subordonate C.J.
- Dezvoltarea de parteneriate de marketing pentru diseminarea producțiilor culturale proprii și ale I.C. din subordine;
- Sprijinirea O.N.G.- urilor care au drept obiective promovarea ocupațiilor și meșteșugurilor tradiționale, încurajarea parteneriatelor cu instituțiile proprii.

E I- II

Turism

Obiectiv specific:

O 6.3.3 – Dezvoltarea durabilă a turismului, care să valorifice integral și eficient resursele existente, pentru a deveni un sector economic dinamic și stabil, cu un aport însemnat în economia județului.

Direcții de dezvoltare ale obiectivului O 6.3.3:

D 6.3.3.1 – Dezvoltarea turismului montan în condițiile creșterii siguranței și bazei de cazare pentru atragerea unui număr sporit de turiști.

D 6.3.3.2 – Creșterea calității activităților turistice pentru îmbunătățirea și valorificarea superioară a ofertei turistice.

D 6.3.3.3 – Valorificare turistică superioară a patrimoniului cultural material și imaterial.

D 6.3.3.4 – Îmbunătățirea sistemului de informare asupra județului ca destinație turistică pentru dezvoltarea și comunicarea unei imagini puternice a brandului turistic Sibiu.

D 6.3.3.5 – Dezvoltarea capacității instituționale și a colaborării între sectorul public și privat în programarea și implementarea durabilă și echilibrată a programelor din turism.

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 6.3.3.1:

M 6.3.3.1.1 – Întreținerea corespunzătoare și marcarea traseelor montane, de drumeție și culturale; eliminarea riscurilor privind siguranța și sănătatea turiștilor.

Aceasta presupune:

- *Completarea, până la numărul necesar și întreținerea permanentă a sistemelor de semnalizare a zonei de creastă din munții Cindrel, Lotrului și Făgăraș.*
- *Întreținerea potecilor, podețelor, sistemelor de semnalizare a avalanșelor și a sistemelor de siguranță din munții Cindrel, Lotrului și Făgăraș.*
- *Prevenirea incidentelor / accidentelor prin creșterea nivelului de informare a turiștilor și îmbunătățirea permanentă a eficacității și eficienței echipelor Salvamont Sibiu.*
- *Marcarea, omologarea și întreținerea unor noi trasee.*

E I- II

M 6.3.3.1.2 – Mărirea și îmbunătățirea bazei de cazare prin asigurarea unui număr optim de refugii montane.

Elaborarea documentației tehnico economice pentru reabilitarea refugiilor montane existente în munții Cindrel, Lotrului și Făgăraș și construirea unor noi refugii.

E I- II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 6.3.3.2:

M 6.3.3.2.1 - Modernizarea drumurilor de acces către zonele turistice și sprijinirea unităților administrativ-teritoriale pentru realizarea rețelelor de utilități publice în zonele respective.

Îmbunătățirea stării drumurilor în zonele turistice se va realiza prin intervenții directe în situația drumurilor județene, sau prin coordonarea și sprijinirea autorităților publice locale în cazul celorlalte categorii de drumuri, acestea sunt:

Rășinari, intrarea în Săliște, Gura Râului, Valea Sadului, Ocna Sibiului (inclusiv parcări), Hoghilag, Valchid, Biertan, Racovița, Avrig și DJ105F, drumului de acces către Munții Făgăraș din comuna Turnu Roșu, drumului județean dintre Păltiniș și punctul Tărtărau, DJ142B care face legătura dintre Bazna și „Drumul vinului”, drumurilor comunale din Axente Sever, Bazna, Târnava, centurilor ocolitoare în cazul municipiilor Sibiu și Mediaș

E I- II

M 6.3.3.2.2 – Realizarea, încurajarea și sprijinirea investițiilor în infrastructura turistică.

Aceasta presupune:

- *Sprijinirea investițiilor în amenajarea și extinderea domeniului schiabil din zona Bâlea, s.a.*
- *Reabilitarea și / sau realizarea infrastructurii specifice pentru asigurarea condițiilor igienico-sanitare în zonele de interes turistic.*
- *Reabilitarea spațiilor de picnic (locuri de recreere și popas) existente și realizarea de spații noi, în completarea necesarului.*
- *Reabilitarea și / sau realizarea „punctelor de belvedere”.*
- *Realizarea pistelor de cicloturism.*

E I- II

M 6.3.3.2.3 – Utilizarea potențialului important din zona „Păltiniș – Cindrel” pentru turismul montan și rural.

Dezvoltarea turismului în zona „Păltiniș – Cindrel” presupune transformarea ariilor cu potențial într-unul din cele mai importante centre de practicare a schiului și altor sporturi de iarnă și de vară.

Amenajarea acestei zone impune realizarea următoarelor acțiuni:

- *amenajarea cca. 150 ha de pârtii de schi și zone de acces la pârtii;*
- *construcția de drumuri de acces, parcărilor și staționărilor;*
- *realizarea bazei de cazare;*

- crearea infrastructurilor specifice practicării sporturilor.

Siturile propuse a se dezvolta în acest sens sunt: Muntele Floarei, Vârful Sterpu, Negovanu Mare, Șteflești Cindrel, Muntele Serbota, Păltiniș.

Totodată zona se pretează la dezvoltarea turismului rural prin exploatarea potențialului natural și construit prezent în satele de la poalele masivului muntos.

Această zonă se va dezvolta și conlucra cu zonele de turism montan adiacente prin:

- utilizarea potențialului din satele zonei (structuri primire, cultură locală, servicii);
- crearea de trasee drumeții, drumuri acces și legătură între zone;
- crearea infrastructurilor specifice activităților turistice preconizate.

Siturile propuse pentru dezvoltarea turismului rural în această arie sunt: Jina, Crinț, Sadu-vf. Prejba și Plășița.

E II

M 6.3.3.2.4 – Monitorizarea și cercetarea piețelor țintă și a piețelor potențiale, diseminarea informațiilor în rândul factorilor interesați, dezvoltarea unor noi produse turistice.

Aceasta presupune:

- Stimularea îmbunătățirii ofertei turistice;
- Coordonarea planificării de evenimente generatoare de turiști în perioade de interes turistic scăzut;
- Realizarea de studii de piață pentru produsele turistice locale.
- Monitorizarea continuă și revizuirea segmentelor de piață prioritare pentru Sibiu și identificarea de segmente și piețe de nișă

E I- II

M 6.3.3.2.5 – Îmbunătățirii pregătirii în turism prin recunoaștere, mesaje și întâlniri publice, precum și încurajarea pregătirii continue și dezvoltarea aptitudinilor.

Încurajarea pregătirii profesionale în turism se va realiza prin:

- Organizarea de seminarii, dezbateri, acordări de premii, diplome, recunoaștere și mesaje publice
- Încurajarea unor legături puternice între educație și turism
- Formarea profesională a lucrătorilor din C.I.T. a observatorilor de turism și a personalului salvator.
- Sprijinirea dezvoltării structurilor de calificare a forței de muncă în turism prin accesarea în formula de parteneriat a fondurilor structurale – POSDRU, care vizează formarea profesională (de exemplu pentru formarea ghizilor)

E I- II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 6.3.3.3:

M 6.3.3.3.1 - Creșterea atractivității turistice a actului de cultură, a instituțiilor și obiectivelor culturale, precum și promovarea acestora.

Stimularea turismului cultural se va realiza prin îmbunătățirea managementului patrimoniului și al activităților culturale - organizarea de ateliere de lucru, evenimente culturale.

E I- II

M 6.3.3.3.2 – Sprijinirea autorităților locale în realizarea evenimentelor culturale de prestigiu, cu impact asupra atractivității turistice.

Aceasta va consta în:

- Sprijinirea organizării în parteneriat cu autoritățile publice locale și instituțiile de cultură a unor evenimente culturale de prestigiu, care să crească atractivitatea turistică a județului.
- Dezvoltarea unui calendar cultural județean menit să promoveze și să atragă turiști la evenimentele culturale organizate de CJ Sibiu, de autoritățile publice locale sau de către alți actori.

E I- II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 6.3.3.4:

M 6.3.3.4.1 - Îmbunătățirea informării preliminare și în timpul sejurului (punctele de intrare aeroporturi, unități de primire, etc.).

Distribuirea de informații cât mai complete despre turismul din Sibiu se va face prin:

- *Promovarea turistică al județului prin realizarea portalului WEB.*
- *Promovarea turistică a județului Sibiu prin ghiduri, hărți turistice, cataloage și diverse tipărituri.*
- *Realizarea C.I.T. Agnita și integrare în rețeaua națională; extinderea rețelei de puncte de informare turistică în zona Valea Sadului, Gura Râului.*
- *Info-trip pentru jurnaliști și agenți de turism străini.*
- *Gala turismului Sibian.*
- *Baza de date - fotografii ale atracțiilor turistice ale județului Sibiu.*

E I- II

M 6.3.3.4.2 – Dezvoltarea și consolidarea brandului turistic Sibiu.

Dezvoltarea și consolidarea brandului turistic Sibiu se va realiza prin:

- *Încurajarea dezvoltării unor produse simbol care sa fie reprezentative / distincte pentru Sibiu (bisericile fortificate, arhitectura săsească, marca Brukenthal, ș.a).*
- *Asocierea brandului Sibiu la cel al Transilvaniei pentru a avea un impact mai puternic.*
- *Asigurarea unui cadru strategic adecvat care să permită realizarea de parteneriate pentru promovarea unei campanii unitare a imaginii de brand și dezvoltarea unor produse distincte.*
- *Participări la târguri de turism interne și internaționale (Berlin și Paris), expoziții de turism, etc.*

E I- II

Măsuri de amenajare a teritoriului ce decurg din direcția de dezvoltare D 6.3.3.5:

M 6.3.3.5.1 - Creșterea capacității instituționale a Consiliului Județean Sibiu în programarea și implementarea programelor din turism.

Aceasta presupune:

- *Consiliului Județean Sibiu va consolida/formaliza colaborarea cu un grup de actori cheie interesați de dezvoltarea turismului în județ.*
- *Înființarea și funcționarea unui Consiliu de Dezvoltare Strategică a Turismului (CDST) cu sarcina de a susține autoritatea publică județeană în demersurile pentru dezvoltarea turismului*
- *Dezvoltare resurselor umane ale Consiliului Județean implicate în activitatea de turism.*
- *Autorizarea și monitorizarea construcțiilor cu scop turistic cu respectarea strictă a prevederilor legale din domeniul protecției mediului, a patrimoniului natural și cultural-istoric.*
- *Sprijinirea Asociației Județene de Turism Sibiu în dezvoltarea resurselor umane, îmbunătățirii managementului și creșterii eficienței.*

E I- II

M 6.3.3.5.2 - Dezvoltarea de parteneriate la nivel național, regional și local pentru promovarea și dezvoltarea turismului.

Dezvoltarea unei colaborări eficiente în cadrul sectorului public și între acesta și sectorul privat se va realiza prin:

- *Încurajarea și sprijinirea autorităților publice locale în atragerea finanțărilor din fonduri nerambursabile și implementarea cu succes a proiectelor cu impact asupra dezvoltării turismului, prin organizarea unor ateliere de lucru.*
- *Dinamizarea dezvoltării turismului local, prin stimularea implicării autorităților publice - organizarea de întâlniri semestriale pentru informare și analiza posibilităților de intervenție cooperare în domeniul dezvoltării turismului.*
- *Realizarea unei strategii coordonate care să susțină comunicarea eficientă în dublu sens, între autorități și industria turistică, cum sunt: între Grupurile de Acțiune Locală” și „asociații de dezvoltare intercomunitară (A.D.I.)”, între asociațiile de dezvoltare locală sau de turism locale*

(de exemplu „Sibiul 2000”, „Asociația Turism Rural Transilvan Sibiu”).

- Interzicerea amplasării de obiective și desfășurarea unor activități cu efecte dăunătoare în perimetrul și zonele de protecție.

- Facilitarea / promovarea de contacte între diferiți actori din turism și investitori.

- Elaborarea, în parteneriat, a unor planuri de dezvoltare integrată a localităților cu potențial turistic.

E I- II

7. CONTEXTUL SUPRATERITORIAL

Integrarea teritoriului județului în spațiul regional și național se va realiza prin infrastructurile majore de comunicație și transport pe care se concretizează relațiile dintre centrele cu rol în dinamica regională și națională.

Spațiul județean este afectat de două componente suprateritoriale importante: sistemul de polii regionali și cel al coridoarelor de comunicație și transport.

Centrele care influențează teritoriul județean sunt Brașov, Cluj Napoca și Tg. Mureș, la nivel regional și București, Craiova și Timișoara la nivel național.

Coridoarele regionale și interjudețene sunt determinate de relațiile dintre aceste centre.

La nivel relațiilor continentale, teritoriul județean este străbătut de coridorul trans-european nr. IV – rutier și feroviar, care asigură legăturile dintre vestul Europei și spațiul Mării Negre.

Participarea județului la implementarea acestor structuri spațiale se va realiza prin politici adecvate, din domeniile investițional, funciar, financiar sau administrativ.

Principalele dificultăți ale realizării structurilor suprateritoriale sunt legate în principal de configurația cadrului natural (relief, hidrografie), de conjunctura economică și climatul politic care să permită derularea investițiilor.

Obiectiv specific:

O 7 - Integrarea armonioasă a teritoriului județean în spațiul regional și național.

Integrarea teritoriului județului în spațiul regional și național se va realiza prin infrastructurile majore de comunicație și transport pe care se concretizează relațiile dintre centrele cu rol în dinamica economică, regională și națională.

Spațiul județean este afectat de două componente suprateritoriale importante: sistemul de relații între polii regionali și cel al coridoarelor de comunicație și transport.

Având în vedere clasificările SPESP, ESPON, PlanetCense etc. și în relație cu ierarhizarea pe ranguri stabilită prin Legea nr. 351/2001, polii urbani de dezvoltare propuși pentru a asigura dezvoltarea policentrică și echilibrată a rețelei de localități din România și a promova o structură flexibilă și dinamică a acesteia, se consideră a fi următorii:

- **Polii metropolitanii cu vocație internațională:** municipiul București (peste 1.000.000 locuitori) – rangul 0, metropolă de categoria a 4-a - Timișoara, Constanța (300.000 – 1.000.000 locuitori), Cluj și Iași – municipii de rangul I, cu influență la nivel european.

- **Polii naționali și potențial metropolitan (250.000 – 1.000.000)**– rangul I– municipiile Brașov, Craiova, Iași, Galați

- **Polii supraregionali (50.000 – 249.999 locuitori):** Bacău, Oradea, Ploiești, Brăila – rangul I – și Arad, Târgu Mureș – rangul II – centre regionale, majoritatea cu populație peste 200.000 locuitori, cu premise favorabile de afirmare;

- **Polii regionali (50.000 – 249.999 locuitori):** municipii de rangul II –majoritatea fiind

reședințe de județ.

• **Poli regionali cu specificitate funcțională:** municipiile Baia Mare, Râmnicu Vâlcea, Sibiu, (50.000 – 249.999 locuitori) – rangul II – centre cu influență regională, reședințe de județ, pe poziții de portal pentru unele zone turistice importante la nivel național și internațional și de importanța funcțiunilor culturale și universitare.

• **Poli subregionali (20.000 – 49.999 locuitori):** municipii de rangul II (Miercurea Ciuc, Odorheiul Secuiesc, **Mediaș**) sau orașe (rangul III), centre cu rol de echilibru la nivel județean, al căror rol polarizator trebuie consolidat pentru susținerea dezvoltării echilibrate a rețelei urbane.

Coridoarele regionale și interjudețene sunt determinate de relațiile dintre aceste centre.

La nivelul relațiilor continentale, teritorial județean este străbătut de coridorul trans-european nr. IV – rutier și feroviar, care asigură legăturile dintre vestul Europei și spațiul Mării Negre.

Participarea județului la implementarea acestor structuri spațiale se va realiza prin politici adecvate, din domeniile investițional, funciar, financiar sau administrativ.

Direcții de dezvoltare ale obiectivului O 7:

D 7.1 - Amplificarea funcțiilor centrelor cu rol în dinamica regională, municipiile Sibiu și Mediaș.

D 7.2 - Realizarea infrastructurilor majore în concordanță cu traseele axelor cu acțiune în teritoriul interjudețean, regional și național.

Aceste direcții de dezvoltare se vor concretiza prin acțiuni de integrare a județului în dinamicile regionale folosindu-se de resursele disponibile pe plan local. Existența sau insuficiența acestor resurse este substratul relațiilor interregionale, pe care județul trebuie să le realizeze pentru consolidarea poziției sale în contextul suprateritorial.

Este de asemenea necesară o coordonare a intervențiilor, care este în curs de optimizare prin organismele de nivel regional cu funcții decizionale și operaționale – Consiliul pentru Dezvoltare Regională și Comitetul Regional pentru elaborarea PDR.

Instrumentul de coordonare a investițiilor la nivel regional este Planul de Dezvoltare Regională (PDR) care este inclus, după aprobare, în Programul Operațional Regional.

Amplificarea funcțiilor centrelor cu rol în dinamica regională, municipiile Sibiu și Mediaș, se referă la dezvoltarea activităților cu impact regional cum sunt învățământul universitar, ramuri industriale cu relații în spațiul extrajudețean, turismul, serviciile ș.a.

Colaborarea, în primul rând, a municipiilor din județ, se realizează prin funcțiunile lor complexe, fiind direcționată către centrele de nivel regional și cele metropolitane, de nivel național.

Această activitate este facilitată de cea de-a doua componentă a amenajării cadrului suprateritorial, traseele de infrastructuri majore pentru transport și comunicație.

Municipiul Sibiu este amplasat la intersecția a două trasee de căi de comunicație de primă importanță în rețeaua rutieră și feroviară a țării. În primul rând este vorba de axa Brașov – Arad care face legătura dintre capitala țării și frontiera de vest, unind centrele din sudul Transilvaniei. Cealaltă axă unește centrul Munteniei cu estul Transilvaniei, fiind dezvoltată pe direcția N – S, traversând Munții Carpați pe valea Oltului.

Beneficiind de această poziție, județul va urmări politicile pe termen lung de realizare a infrastructurilor tehnice de comunicație și transport care se află pe cele două trasee principale. Dezvoltarea și modernizarea rețelei de căi de comunicație reprezintă un element de bază în relansarea economică a județului Sibiu, în creșterea calității vieții populației, în înscrierea județului în rețeaua europeană de transport. Se vor avea în vedere dezvoltarea modalităților de transport de tip local și îmbunătățirea serviciilor de transport persoane prin creșterea capacității și îmbunătățirii structurii parcului de autovehicule pentru transport urban.

Măsurile prioritare din domeniul transporturilor pentru reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurilor de transport în vederea alinierii sistemului național de transport la sistemul european, sunt cele cuprinse în:

- Planul de Amenajare a Teritoriului Național–Secțiunea I –Căi de Comunicație.

- *Strategia de Reabilitare a Drumurilor Naționale elaborată de M.T.C.T. și Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale și conform prevederilor Legii 203/2003 cu completările ulterioare.*
- *Strategia de Dezvoltare a Infrastructurii Feroviare din România – perioada 2001 – 2010, elaborată de Compania Națională de Căi Ferate S.A.*
- *Strategia de Pietruire a Drumurilor Comunale – perioada 2002-2010*
- *Strategia de dezvoltare a județului Sibiu pentru perioada 2010 – 2013 și direcțiile de dezvoltare pentru perioada 2014 – 2020*

Căi rutiere

Politica de liberalizare a transportului în Europa va atrage creșteri din ce în ce mai însemnate ale traficului rutier, rezultând o extindere a programului de reabilitare de perspectivă până în anul 2012 și după.

Pentru județul Sibiu programul prevede lucrări de reabilitare pentru următoarele drumuri naționale:

- *etapa a IX-a - DN 14 tronson Sibiu – Sighișoara*
- *etapa a X-a - DN 14 B tronson Teiuș – Coșșa Mică*
- *etapa a XI-a - DN 14 A tronson Mediaș – Iernut*

*După cum rezultă din anexa nr. 2 la Legea nr. 363/2006 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național – Secțiunea I – **Rețele de transport**, se prevăd următoarele lucrări:*

- *Autostrada pe traseele:*
 - *Pitești – Sibiu – Sebeș – Deva – Arad – Nădlac*
 - *Sibiu – Făgăraș – Brașov – Ploiești – București*
 - *Brașov – Cluj Napoca – Oradea*
- *Drum expres cu 4 benzi:*
 - *Sibiu – Mediaș – Sighișoara – Odorheiul Secuiesc – Miercurea Ciuc*

Autostrada Pitești – Sibiu – Deva – Nădlac se încadrează în rețeaua generală de autostrăzi prevăzută a se realiza în țara noastră și reprezintă o zonă importantă a Coridorului IV Trans-european de Transport Rutier care va străbate teritoriul României de la vest la est, între Arad și Constanța și are ca scop:

- *integrarea în rețelele de transport trans-europene*
- *descongestionarea și siguranța traficului*
- *rentabilitatea și dezvoltarea zonală*

Programul Prioritar privind construcția de autostrăzi și drumuri naționale cu patru benzi de circulație prevede construcția autostrăzii Pitești – Sibiu (150 km) și Sibiu – Lugoj (210 km), precum și construcția drumului național Brașov – Sibiu cu patru benzi de circulație (110 km) responsabil pentru realizarea acestor cai de comunicație fiind Ministerul Transporturilor.

Căi ferate

În strategia de dezvoltare a infrastructurii feroviare din România – perioada 2001 – 2010, elaborată de Compania Națională de Căi Ferate S.A. în martie 2001, este prezentată situația dificilă în care se află infrastructura feroviară din țară, datorată în principal unei finanțări neadecvate și imposibilității acoperirii necesarului de fonduri din surse proprii. Pentru rezolvarea acestei situații s-a elaborat un Program de dezvoltare pentru anii 2001 – 2010 care cuprinde:

- *programul de întreținere al liniilor și lucrărilor de artă*
- *programul de întreținere al instalațiilor SCB și electrificare*
- *programul de reparații capitale și modernizare*
- *principalele programe de modernizare ale căii ferate*

Județul Sibiu este traversat în partea de nord de cale ferată București – Brașov – Sighișoara – Cluj Napoca, care face parte din Coridorul IV Trans-european Curtici – Brașov – București – Constanța, coridor stabilit la Conferința Pan-europeană a Transporturilor de la Creta din 1994 și reconfirmate la Conferința de la Helsinki din iunie 1997.

Coridorul IV este multimodal, având o mare importanță în structura traficului derulat pe rețeaua C.F.R.. Cu precădere s-a optat și pentru modernizarea instalațiilor de centralizare electrodinamice cu relee din stațiile aflate pe coridorul IV.

Principalele obiective și propuneri prezentate în Strategia de dezvoltare elaborată de Compania Națională de Căi Ferate și în Secțiunea I - **Rețele de transport** - sunt incluse în programul de modernizare a infrastructurii feroviare din județul Sibiu, responsabil pentru realizarea acestor cai de comunicație naționale fiind Ministerul Transporturilor.

Căi aeriene

S-au executat lucrările de extindere a Aeroportului internațional Sibiu finalizate în anul 2007 pentru următoarele obiective-extindere pistă, realizare terminal pasageri nou, turn de control, parcare avioane, sistem nou de balizaj, dotări anexe, etc.

Transportul combinat

Terminalul de transport combinat de mărfuri din municipiile Sibiu și Mediaș, pentru o cât mai eficientă funcționare va trebui să beneficieze de aplicarea obiectivelor pentru dezvoltarea transportului combinat, obiective menționate în Strategia de dezvoltare pe perioada 2001 – 2005, a Societății Naționale de Transport Feroviar de Marfă “CFR Marfă” S.A. din care amintim câteva măsuri:

- Acordarea de reduceri sau scutiri de taxe și impozite pentru societățile care își desfășoară activitatea în domeniul transportului combinat și acordarea de subvenții căilor ferate în domeniul transportului combinat din surse externe, naționale și locale.
- Acordarea unor subvenții de la bugetul de stat pentru reabilitarea de modernizări și investiții în terminale din gestiunea “CFR Marfă”.
- Obținerea de aprobări pentru depășirea tonajului pe axă în cazul utilizării transportului combinat.
- Acordarea de către Ministerul Transporturilor a exceptării de la restricțiile de circulație pentru autovehiculele care realizează transporturi combinate, atât în localități cât și în afara acestora.

Prin măsurile prezentate în strategie se urmărește:

- adaptarea “CFR Marfă” la cerințele UE
- menținerea actualei cote de piață
- câștigarea de noi clienți
- sporirea veniturilor și profitului
- ridicarea prestigiului “CFR Marfă” pe plan intern și internațional.

Dezvoltarea transportului combinat constituie o prioritate a “CFR Marfă”, chiar dacă în acest moment nu există posibilități financiare pentru dezvoltarea la parametrii europeni a unor terminale de acest tip în marile centre logistice de distribuție din țară.

Măsuri de amenajare a teritoriului derivate din direcția de dezvoltare D 0.1:

M 7.1.1 - Dezvoltarea funcțiilor de nivel regional în municipiile Sibiu și Mediaș –învățământ, cultură, financiare, industriale, turistice și servicii. Crearea în aceste centre a unor locații specifice pentru promovarea produselor industriale și a serviciilor pe piața internă și externă (târguri, expoziții, centre de afaceri).

- Propunerile de proiecte legate de dezvoltarea funcțiilor de nivel regional din cele două municipii trebuie să se orienteze pe integrarea în țesutul urban a funcțiilor complementare în raport cu alte centre cu activitate în plan regional.

E I - II

M 7.1.2 - Dezvoltarea relațiilor celor două municipii cu orașele aflate în imediata lor vecinătate în scopul creării unor sisteme urbane policentrice.

- Pentru întărirea rolului de centru regional, prin formarea unor structuri urbane integrate, se poate considera că cele două municipii au deja condițiile create pentru această fază. În preajma mun. Sibiu există deja 7 orașe – Agnita, Avrig, Cislădie, Miercurea Sibiului, Ocna Sibiului, Săliște

și Tâlmăciu; mun. Mediaș se află pe o axă în care se mai găsesc Copșa Mică, Dumbrăveni și mun. Sighișoara. Aceste relații pot fi fructificate în sensul întăririi centralității în plan regional al fiecărui municipiu în parte, prin asumarea rolului de coordonare în sistemele regionale locale. Stabilirea unei proporții juste între funcțiile de nivel regional și cele locale, în cele două municipii, se poate realiza numai prin amplificarea și diversificarea primelor și translatarea celorlalte spre celelalte orașe, fiind preferate cele din imediata proximitate.

E I - II

Măsuri de amenajare a teritoriului derivate din direcția de dezvoltare D 7.2:

M 7.2.1 - Realizarea relațiilor între centre pe infrastructurile majore de căi de comunicație, de nivel național și interregional:

Căi rutiere

- ◆ Realizarea unei rețele de viteză și transport de mare capacitate ce străbate teritoriul județean:
 - Autostrada Pitești – Sibiu – Arad – Nădlac **E II**
 - Autostrada Brașov – Cluj Napoca – Oradea **E I**
 - Autostrada Sibiu – Făgăraș – Brașov **E I**
- ◆ Îmbunătățirea condițiilor de transport prin reabilitarea drumurilor naționale ce străbat județul:
 - DN 1 tronson Veștem – Miercurea Sibiului **E I**
 - DN 1 tronson Brașov – Sibiu (pe patru benzi) **E I**
 - DN 14 tronson Sibiu – Sighișoara **E II**
 - DN 14B tronson Teiuș – Copșa Mică **E II**
 - DN 14A tronson Mediaș - Iernut **E II**

Căi feroviare

- ◆ Reabilitarea tronsoanelor feroviare pentru un transport de mare capacitate și viteză ce traversează județul:
 - Linie de cale ferată convențională cu viteză până la 160 km/h:
 - Episcopia Bihor – Cluj Napoca – Sighișoara– Brașov – București **E II**
 - Curtici – Arad – Deva – Sibiu – Râmnicu Vâlcea – București **E II**
 - Lucrări de modernizare a traficului feroviar:
 - Electromecanisme performante tronson Coșlariu – Sighișoara **E I**
 - Modernizarea la standarde europene a stației de cale ferată din municipiul Sibiu **E I**

Transport combinat

- ◆ Modernizarea terminalelor de transport combinat din municipiul Sibiu și Mediaș.

E I - II

Anexe

Anexa 1 – 1. Acțiuni în domeniul culturii

Obiective	Măsuri
Întărirea capacității administrative și consolidarea cadrului legislativ județean	Actualizarea și adaptarea la legislația în vigoare a documentelor de funcționare
	Încurajarea managerilor de a participa la cursuri pentru dezvoltarea abilităților manageriale – participarea la cursuri
	Încurajarea persoanelor din instituțiile culturale de a participa la cursuri pentru accesarea fondurilor europene
	Asistență la scrierea de proiecte pentru finanțarea reabilitării infrastructurii și organizării de activități culturale diverse
	Asigurarea patrimoniului cultural mobil și imobil
	Promovarea imaginii patrimoniului și artei românești, în lume, prin participarea la festivaluri, concursuri și turnee, respectiv târguri internaționale, prin intensificarea schimburilor culturale
	Evaluarea patrimoniului I.C. și finalizarea obiectivelor de investiții
	Implementarea sistemului de asigurarea calității ISO 9001-2000.
Inventarierea, evaluarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural din județul Sibiu A. Monumente istorice și arheologice	Crearea unei bănci de date a patrimoniului cultural din județ
	Creșterea nivelului de digitizare a patrimoniului cultural imobil
	Crearea unui Program Județean „Patrimoniu în pericol”
	Creșterea nivelului de instruire a specialiștilor locali în domeniul patrimoniului cultural imobil
	Introducerea în programa școlară preuniversitară a unor cursuri „Pro Patrimoniu” sau „Educația pentru Patrimoniu” precum și acțiuni educaționale adresate publicului (expoziții, ș.a.)
	Instruirea colectivelor pentru elaborarea de proiecte de accesarea fondurilor pentru protecția patrimoniului
	Programul de semnalizare a monumentelor istorice.
B. Muzeu, colecții și garanții guvernamentale	Îmbunătățirea cadrului instituțional (C.N.M. ASTRA – parteneriate)
	Creșterea nivelului de digitizare a patrimoniului cultural mobil
	Crearea unei baze de date a patrimoniului cultural mobil din județ (la nivelul tuturor deținătorilor, inclusiv culte)
	Elaborarea unui Program Județean de conservare preventivă a bunurilor culturale mobile (la toți deținătorii) –
	Reabilitarea muzeelor locale
	Creșterea numărului de acțiuni educaționale „Pro Patrimoniu” adresate publicului
	Instruirea colectivelor pentru elaborarea de proiecte de accesarea fondurilor pentru protecția patrimoniului mobil
C. Patrimoniu imaterial și așezăminte culturale	Elaborarea unui Program Județean „Patrimoniu imaterial în pericol”
	Organizarea instruirii specialiștilor locali în domeniul patrimoniului cultural imaterial
	Inițierea de parteneriate cu așezămintele culturale, orice alt organism, grup, cu indivizi cu competențe în domeniul patrimoniului imaterial
	Protejarea și valorificarea patrimoniului cultural în mediul mic urban și rural
	Creșterea accesului populației din mediul rural la informație și cultură, diversificarea ofertei culturale, dinamizarea vieții teatrale și muzicale județene
D. Monumente de for public. Arhitectură.	Atragerea de fonduri structurale pentru promovarea artei contemporane
	Stimularea proiectelor de expoziții/ateliere/ tabere de creație și concursuri în design industrial, graphic design, mobilier urban, ceramică, ș.a.
	Crearea unui program de acordare de premii județene sau regionale pentru artiști și posibilitatea de achiziție a lucrărilor lor, de promovarea participării acestora la bienalele internaționale de artă, ș.a.
E. Protejarea și punerea în valoare a creației contemporane și diversității culturale	Stimularea și dezvoltarea lecturii publice prin reabilitarea bibliotecilor publice
	Conservarea, protejarea și valorificarea patrimoniului mobil documentar,

	specific bibliotecilor Stimularea și dezvoltarea artelor spectacolului în spațiul teatral, muzical și coregrafic Păstrarea, conservarea, valorificarea, dezvoltarea și exprimarea liberă a identității etnice culturale și religioase a minorităților naționale din România
F. Promovarea culturii românești în lume și promovarea culturilor străine în România	Dezvoltarea cooperării culturale cu țările Uniunii Europene, în special: - în domeniul patrimoniului cultural cu Germania, Austria, Ungaria; - în domeniul patrimoniului imaterial cu Franța, Spania și Italia Consolidarea prioritară a relațiilor culturale cu regiunile, județele, orașele și localitățile înfrățite din Uniunea Europeană Stimularea manifestărilor culturale comune cu microregiunile învecinate, din regiunea CENTRU Susținerea operatorilor culturali județeni în accesarea fondurilor europene și resurselor financiare alternative pentru realizarea de proiecte culturale și artistice Efectuarea de studii și sondaje de opinie privind starea culturii din județ/regiune, materiale care să fundamenteze prioritățile de finanțare a Agendei Evenimentelor anuale.
G. Reabilitarea monumentelor istorice	Clasarea bibliotecii ASTRA (corpul A) pe Lista Monumentelor Istorice (LMI) Introducerea în circuitul cultural turistic a Sălii Thalia Sprijin pentru elaborarea de proiecte pentru consolidarea, restaurarea și punerea în valoare monumentelor istorice din județul Sibiu Susținerea financiară a proiectelor finanțate din fonduri structurale europene.

2. Analiza nevoii de spații pentru instituții (pe varianta I și II)

	Varianța I 2010-2020	Sediu	Caracteristici spațiu	Nevoia de modernizare, e, dotare, etc	Obiectivul	Varianța II 2010-2020	Obs. Parteneriate pentru spații
1. Filarmonica de Stat	Sala Thalia Monument istoric	Reabilitat	Cafenea artistică, muzeu și galerie expozițională, -Biblioteca muzicală	dinamizarea vieții muzicale, fidelizare public	1. Filarmonica de Stat	Parteneriat cu Biblioteca ASTRA pr. deschidere filială muzicală cu personal detașat	
2. Teatrul GONG	Str. Odobescu Nu este monument istoric	deține ateliere de producție	Utilizarea atelierelor de producție pentru activități educative	Participarea la actul creației, cursuri educative	2. Teatrul GONG	Parteneriat cu Școala Populară de Arte și Meserii pentru clase externe cursuri meserii	
3. Biblioteca ASTRA	Corp A Corp B	Nu sunt monumente	Corp A necesită reabilitarea Investiție necesară 860.000 lei	Clasarea ca monument istoric și includerea	3. Biblioteca ASTRA	Parteneriat cu Biblioteca Medicală și Filarmonica, Școala de Arte și Meserii și CNM ASTRA Parteneriate cu APL	
4. CJCPCJ Cindrelul Junii	Str. Școala de lăptos Spațiu închiriat	-birouri, depozit -chirie lunară 1950 euro	Nevoia urgentă a unui sediu adecvat 5.000.000 lei	Coordonarea eficientă a activității așezămintelor culturale	4. Centrul Cultural Transilvania	Sediu posibil : Str. Odobescu - mansardă Sală Sport - prin compartimentar e : 63.000 lei A se vedea Nota1.	
5. Școala Populară de Arte și Meserii	Str. Avram Iancu	Spațiu insuficient activ. educative meserii	Nevoia de spații externe pentru clase de meserii	Educația continuă în meserii tradiționale - clase externe	x	Parteneriate : - A.P.L - Teatru GONG - C.N.M. ASTRA -ONG-uri meserii	
6. C.C.I. Transilvania	Str. Tribunei	Spațiu Muzeu Brukenthal, în comodat cu DJCCPCT Sibiu	Spațiu suficient ptr. revistă ; insuficient ptr. un Centru Cultural Interetic	Necesitatea clarificării rolului : Centru sau revistă	Departament Promovare, Marketing și Editură	Rețea de Centre de Informare Turistică, difuzare presă, etc	

7.CNM ASTRA	A se vedea Nota1	4 imobile, din care 2 imobile blocate de administrație	Spații insuficiente. 1. Achiziția ½ din Piața Mică 12 Necesitatea construirii		5. C.N.M. ASTRA	
----------------	---------------------	--	---	--	--------------------	--

Nota 1. Solicitățile de spații prezentate mai sus au fost justificate în cap. III – Analiza Nevoilor. Locațiile analizate, pentru acoperirea nevoilor de spații solicitate de instituțiile culturale, sunt prezentate în tabelul următor.

3. Imobile din proprietatea CJ Sibiu – pe lista monumentelor istorice - utilizări posibile

Imobile proprietatea CJ Sibiu	Utilizări Posibile	Observații
1. Sala Thalia -	FILARMONICA DE STAT – există spațiu pentru Biblioteca Muzicală – filială a Bibliotecii ASTRA	Investiții în dotări
2. Imobil Sibiu, str. Mitropoliei, nr. 2, în administrarea Direcției Generale pentru Protecția Copilului	1. Integrarea în circuitul cultural 2. Îmbunătățirea condițiilor de organizare administrativă a instituțiilor culturale CNM ASTRA sau Muzeul Național Brukenthal	Nu este utilizabil până la mutarea Direcției generale ptr. protecția Copilului
3. Imobil Sibiu Piața Mare, nr. 12 - în prezent spațiu închiriat Bibliotecii medicale aparținând de Colegiul medicilor.	Recomandare – integrarea Bibliotecii Medicale și a activităților Colegiului Medicilor în Biblioteca ASTRA Ambele soluții se recomandă ca alternativă utilizării actuale Scenarii posibile: utilizarea spațiului eliberat de 1.Centrul Cultural Interetic și Revista Euphorion sau 2. Amenajarea spațiului ca cinematecă a CNM ASTRA, aici existând o mică sală de conferințe(?) Necesită investiție în reabilitare spații	Nu este utilizabil până după mutarea Bibliotecii Medicale și Colegiului Medicilor la Biblioteca ASTRA sau în alte spații mai adecvate
4.. Ansamblu Bisericii Azilului – biserică și azil de bătrâni, Sibiu, str. Azilului, nr. 4; str Turnului, nr. 2,8	Păstrarea funcțiilor actuale și asigurarea accesului turiștilor -restaurarea bisericii ca monument istoric	Nu este cazul
5. Muzeul Tehnicii Populare – Muzeul Civilizației Populare ASTRA -	Necesită investiții – a se vedea cap. III – analiza nevoilor	Necesită investiții în modernizări
6. Fosta casă a Asociației Meseriașilor (Casa Hermes) - Sibiu, Piața Mică, nr. 11, Piața Huet, nr. 11, în prezent Muzeul „Franz Binder” și sediul administrației C.N.M. ASTRA.	Revenirea la destinația de Muzeu „Franz Binder” Eliberarea imobilului de depozite și spații administrative prin mutarea acestora în spații adecvate	Necesită investiții în restaurare imobil Piața Mică 11 (după mutarea administrației și depozitelor)
7. Casă, studioul „Astra Film”, Sibiu, Piața Mică, nr. 12, Piața Huet, nr. 12 – C.N.M. ASTRA.	Clarificarea proprietății prin achiziția ½ din imobil Mutarea spațiilor administrative și deschiderea unor galerii expoziționale pentru valorificarea produselor culturale (parter) În prezent, laboratoare de restaurare, Studio ASTRA film	Necesită investiții în reabilitarea spațiului
8. Fosta Hală a Măcelarilor, actuala „Casa Artelor”, Sibiu, Piața Mică.	Păstrarea funcțiilor actuale Muzeul Emil Sigerus este deschis și introdus în circuitele turistice muzeale C.N.M ASTRA	
9 Sibiu, Bulevardul Spitalelor, str. Pompeiu Onofreiu, nr. 8,	Punerea în valoare a spațiului conferindu-i funcționalități cultural turistice: deschiderea galeriilor subterane ale cetății Sibului și introducerea în circuitul comercial și turistic în prezent Spitalul de neurologie, construit pe bastionul Haller	Nu este cazul în orizontul 2010-2020
10. Str. Bastionului,colț cu șoseaua Alba Iulia; str. Bastionului, nr. 1 - Bastionul Soldisch (al mercenarilor)	Sediu de instituții culturale (spații administrative și organizarea de activități cultural educative) Investiții necesare: 3.360.000 lei Locație posibilă pentru 1. Ansamblu Profesionist Cindrelul Junii; 2. Școala Populară de Arte și Meserii; 3. DJCCPCN Sibiu	Nu este utilizabil până după mutarea Complexului de servicii comunitare „Prichindelul”
11-Castelul Turnu Roșu, Boița, str. Traian, nr. 342, -Boarta, fostul castel Thobias, - Orlat, str. Grănicerilor, nr. 113 Ansamblul fostului sediu al Comandament Grăniceresc.	Au fost analizate la cap. VIII – ca posibile locații de muzee locale – comunitare, edificate de către comunități cu sprijinul CJ Sibiu – CNM ASTRA	Nu sunt adecvate pentru extinderea activității instituțiilor culturale județene
12. Școala de Hipo-acuzi – parcul ASTRA, Vechea Școală de Fete a Asociației ASTRA	Cel mai adecvat spațiu pentru alocarea ca sediu la următoarele instituții culturale: CNM ASTRA (administrația, Centrul de Informare și Documentare Cornel Irimie, alte servicii) , Centrul Județean de Creație Populară, Școala Populară de Arte și Meserii, Revista Transilvania, revista Euphorion, și asociații culturale: Asociațiunea ASTRA, U.A.P., Uniunea Scriitorilor – filiala Sibiu , Uniunea Arhitecților, etc	Nu este utilizabil până după mutarea Școlii de Hipo-acuzi într-un spațiu modern, mai adecvat procesului de învățământ

Anexa 2 - Lista clădirilor ce necesită intervenții prioritare

Denumire	Localizare-proprietate	Data construcției	Probleme	Intervenție prioritară	Schimbarea destinației
Biserica Azilului cu clădirile azilul	Sibiu Proprietatea Arhiepiscopia Ortodoxă	sec. XIII, clăd. sec. XIII – XVI, XVIII	- structurale - parțial rezolvate	- necesare lucrări de drenaj, consolidări, reabilitare și restaurare	Nu
Fosta mănăstire a Ursulinelor	Sibiu Proprietatea Bisericii Romano-Catolice	sec. XV 1479 - Biserica romano-catolică 1973 - scoală	- umiditate în elementele constructive	- necesar combaterea umidității în elementele de construcție	Nu
Piața Aurarilor nr. 9	Sibiu Proprietate mixtă	sec. XV - XVIII	- probleme structurale grave (igrasie, fisuri, prăbușiri parțiale)	- necesare consolidări, reabilitări, restaurări	Nu
Piața Aurarilor nr.10	Sibiu Proprietate mixtă	sec. XV - XVIII			Nu
Piața Aurarilor nr.6	Sibiu Proprietate mixtă	sec. XV - XVIII			Nu
Casă Piața Mică nr.22	Sibiu Proprietate stat	sec. XV - XVIII	- probleme structurale grave; proiect de consolidare al C. M.Sibiu		Nu
Casa + Turn de apărare Piața Mică nr.24	Sibiu	sec. XIV – XV - transformată în sec. XX	- probleme structurale	- necesare consolidări, reabilitări, restaurări	Da
Casă Piața Mică nr.25	Sibiu	sec. XV – XIX	- probleme structurale grave * expertiză tehnică din 2001 a Consiliului Județean	- necesare consolidări	Nu
Casă + Muzeul Farmaciei Piața Mică nr.26	Sibiu	sec. XV – XVIII, XX			Nu
Casă* Piața Mică nr.27	Sibiu	sec. XVIII			Nu
Casa Hecht Piața Mare nr.8	Sibiu	sec. XV - XIX	- probleme structurale	- necesare restaurări, combaterea umidității, necesare amenajări ale fațadelor care au suferit transformări neinspirate în sec. XX * pt. acest imobil există un proiect GT parțial executat	Nu
Casă Piața Mare nr.9	Sibiu	sec. XV - XIX			Nu
Casa Haller* Piața Mare nr.10	Sibiu	sec. XV – XVI - XIX			Nu
Casă Bălcescu nr.12	Sibiu				Nu
Turnul Pielarilor Str. Pulberăriei	Sibiu Proprietate stat		- stare de degradare avansată	- necesare reabilitări și restaurări - proiect de restaurare și reconversie din 2001 respins de CRMI nr.7	Da
Casă Str. Turnului nr.6	Sibiu Proprietate mixtă	sec. XIV	- probleme structurale	- necesare consolidări, combaterea umidității, restaurare	Nu
Biserica de lemn “Sf. Ioan Botezătorul” Str. Principală nr.141	Apoldu de Jos	Refăcută în 1818	- probleme constructive	- necesare restaurări ale acoperișului, combaterea umidității, restaurări ale picturii interioare	Nu
Palatul Bruckenthal și parcul	Avrig Proprietate Fundația S. von Bruckenthal			- necesară restaurare generală și reconversie	Da
Castelul Tobias	Boarta Proprietate C.J. Sibiu	1770		- necesare restaure și reconversie - a existat un proiect pt. transformarea acestuia în cămin de bătrâni - nefinalizat	Da
Castelul familiei	Buia	Sec. XVI		- necesară intervenție de	Da

Bolyoi	Proprietate com. Șeica Mare			urgență - se impune un proiect de reabilitare generală, restaurări și reconversie	
Cetatea Sătească cu biserică ev. CA fortificată	Chirpăr Proprietatea Consistoriului ev. CA Sibiu	Sec. XIII – XVI, fortificată în sec. XV - XVI		- consolidări	Nu
Fosta mănăstire Cisterciană “Santa Maria Candelis”	Cârța Proprietate Biserica ev. CA	Sec. XIII – XV		- necesar un proiect de restaurare generală (consolidări, restaurări)	Nu
Biserica Buna Vestire	Cristian	1790		- necesar proiect de restaurare a picturii (pictura realizată în 1805)	Nu
Biserica Sf. Vasile Str. Dealului nr. 125	Nocrich	1804 - 1810		- necesită restaurare și consolidări	Nu
Biserica Sf. Nicolae	Merghindeal			- necesar proiect de consolidare, reabilitare, restaurare	Nu
Casa Bruckenthal	Nocrich Proprietate privată	Sec. XVIII		- necesar un proiect de restaurare generală (consolidări, restaurări)	Nu
Biserica Reformată Str. Petofi nr.1	Ocna Sibiului			- necesară restaurarea frescei (pictura realizată în 1522)	Nu
Biserica Adormirea Maicii Domnului	Chirpăr Săsăuși	1872		- necesar un proiect de restaurare și de combatere a umidității	Nu
Biserica Sf. Treime și fosta Casă parohială din incintă	Sibiel	1776		- necesar un proiect de restaurare pt. biserică și combaterea umidității - restaurarea imobilului din incintă care poate fi valorificat	Nu
Cetatea Stolzenburg	Slimnic	Sec. XIV – XVI Refaceri sec. XVIII		- necesar proiect de restaurare și reconversie	Da
Cetate Sătească cu biserică fortificată	Valea Viilor		- probleme de igrasie	- necesar un proiect de restaurare	Nu
Palatul Comitelui Michael Bruckenthal	Sibiu	Sec. XVIII	-probleme constructive	- necesar expertiză tehnică în construcții	Nu
Avram Inacu nr.8	Sibiu		-probleme constructive	- necesar un proiect de restaurare generală	Nu
Avram Inacu nr.9	Sibiu		-probleme constructive	- necesar un proiect de restaurare generală	Nu

Anexa 3 -Acțiuni în învățământul preuniversitar

Obiective specifice	Acțiuni / măsuri
Îmbunătățirea infrastructurii școlare prin lucrări de consolidare, reabilitare și dotare.	Asigurarea accesului și a condițiilor optime pentru învățare.
	Continuarea programelor de reabilitare a școlilor prin programele Guvernului, dezvoltarea de programe locale în acest sens și sprijinirea derulării procedurilor pentru finalizarea proiectelor “campusuri școlare”.
	Derularea corectă a programelor guvernamentale pentru asigurarea mijloacelor didactice și continuarea programului de dotare a școlilor cu mobilier școlar, materiale, aparatură pentru laboratoare și săli de sport.
Creșterea gradului de participare la educație, reducerea abandonului școlar prin derularea de programe de sprijin.	Asigurarea echității și a egalității de șanse.
	Creșterea numărului de burse sociale și formarea familiilor pentru a înțelege care este importanța școlii.
	Creșterea numărului de centre de zi în vederea derulării unor programe educaționale de sprijin pentru cei proveniți din familii dezavantajate, cu părinți migranți sau aflați în situații de risc.
	Educație remedială pentru elevii / tinerii care au abandonat școala sau cei aflați în situații de risc.

Obiective specifice	Acțiuni / măsuri
	<p>Înființarea claselor de tipul “a doua șansă” pentru elevii învățământului primar și gimnazial care nu au frecventat școala într-o formulă de zi.</p> <p>Aplicarea unor strategii concrete la nivel județean, pentru creșterea ratei de participare la educație și pentru diminuarea abandonului școlar.</p> <p>Dezvoltarea unor programe extracuriculare cu scopul îmbunătățirii participării elevilor la viața comunitară.</p>
Realizarea unor cursuri de perfecționare pentru cadrele didactice care să acopere necesitățile sistemului și să ducă la creșterea nivelului de pregătire al elevilor.	<p>Acțiuni de includere a educatoarelor, învățătoarelor, profesorilor și managerilor în programe de formare continuă în raport cu nevoile identificate în sistem.</p> <p>Revigorarea ofertei de activități de orientare profesională și consiliere.</p> <p>Colaborarea cu U.L.B. Sibiu și Casa Corpului Didactic în domeniul formării inițiale și continue a elevilor în vederea dezvoltării profesionale a cadrelor didactice.</p> <p>Derularea unor programe de formare pentru managerii școlari pentru facilitarea accesării resurselor financiare prin programe, proiecte educaționale și granturi.</p>
Realizarea unor parteneriate între unitățile de învățământ și mediul economic pentru susținerea tinerilor capabili de performanțe.	<p>Derularea unor programe pentru creșterea gradului de conștientizare în rândul angajatorilor asupra avantajelor formării profesionale continue.</p> <p>Îmbunătățirea accesului tinerilor la practica economică.</p> <p>Combinarea eficientă a educației generale cu educația de elită, susținerea elevilor cu performanțe școlare, asigurarea pregătirii lor instituționalizate (Centrul Județean de Excelență), în vederea participării la competiții specifice și stimularea lor.</p>
Asigurarea unui climat de ordine publică, siguranță publică și sănătate publică în școli.	<p>Derularea unor activități de combatere a violenței în mediul școlar.</p> <p>Asigurarea pazei elevilor prin montarea camerelor de supraveghere dar și prin supraveghere specializată .</p> <p>Acțiuni de sancționare a părinților / tinerilor care generează stări conflictuale în mediul școlar.</p> <p>Continuarea programului anti-violență în toate unitățile de învățământ preuniversitar.</p> <p>Continuarea colaborării cu instituțiile de ordine publică: poliție, jandarmerie pentru siguranța elevilor în școli.</p> <p>Asigurarea măsurilor de menținere a siguranței în mediul școlar, în interior și exterior prin activitatea elevilor / profesorilor de serviciu.</p>

Anexa 4 - Acțiuni în învățământul special

Obiective specifice	Acțiuni / măsuri
1. Cuprinderea copiilor / elevilor/ tinerilor cu cerințe educative speciale în	<p>- Evaluarea complexă a copiilor /elevilor / tinerilor prin intermediul Serviciului de Evaluare Complexă din cadrul D.G.A.S.P.C. Sibiu;</p> <p>- Integrarea copiilor / elevilor / tinerilor în grupele / clasele în învățământul special în funcție de vârstă, grad de handicap, potențial de învățare și nevoi individuale.</p>
2. Cuprinderea copiilor cu c.e.s. în învățământul de masă prin asigurarea unui sprijin specializat din partea profesorilor de sprijin, după ce aceștia au fost evaluați de Serviciul de Evaluare Complexă.	<p>- Dezvoltarea serviciilor de sprijin pentru zone în care acestea nu sunt dezvoltate: Hîrtibaciu, Agnita și zone din mediul rural.</p>
3. Reabilitarea / modernizarea / dotarea școlilor speciale, a laboratoarelor, a cabinetelor de terapii specifice și a atelierelor din cadrul școlilor speciale.	<p>C.S.E.I. Nr. 1 Sibiu: Asigurarea tuturor drepturilor materiale pentru elevii cu c.e.s. de la nivelul județului Sibiu și anume masa caldă</p> <p>C.S.E.I. Nr. 2 Sibiu: Reparații, zugrăveli lavabile exterioare și interioare;</p> <p>C.S.E.I. Mediaș: Înlocuit instalație de alimentare cu apă, înlocuit branșament de gaze naturale, schimbat ușă metalică la intrarea în clădire, 2 uși termopan la exterior și înlocuit uși la dormitoare;</p>

	C.S.E.I. Dumbrăveni: Asigurarea tuturor drepturilor materiale pentru elevii cu nevoi speciale și anume alocația zilnică de hrană;
	C.S.E.I. Turnu – Roșu: Proiect depus pe POR ”Reabilitarea și modernizarea C.S.E.I. Turnu – Roșu”
4. Dezvoltarea învățământului și serviciilor de sprijin în cadrul C.J.R.A.E. Sibiu prin derularea unor programe de informare și consiliere pentru părinții elevilor cu c.e.s., elevii cu c.e.s. și cadrele didactice.	C.J.R.A.E. Sibiu: Dezvoltarea rețelei de cabinete școlare de asistență psihopedagogică, cu prioritate în zona Valea Hîrtibaciului, Dumbrăveni, Mărginimea Sibiului și Avrig; - Dezvoltarea rețelei de mediatori școlari în zonele: Tîrnava, Iacobeni, Rusciori, Avrig, Miercurea Sibiului, Valea Hîrtibaciului, Loamneș, Sibiu și Mediaș; - Implicarea părinților în activități specifice unei relații eficiente școală – familie – comunitate în vederea integrării lor sociale.
5. Completarea rețelei profesorilor logopezi, a profesorilor din cabinetele de asistență psihopedagogică, a mediatorilor școlari și a profesorilor de sprijin cu un număr adecvat de posturi.	- Suplimentarea numărului de posturi de logopezi, mediatori școlari, profesori de sprijin și asigurarea condițiilor materiale pentru înființarea cabinetelor logopedice și de consiliere.
6. Dezvoltarea rețelei de cabinete psihopedagogice și logopedice la nivelul județului Sibiu.	- Înființarea de cabinete psihopedagogice și logopedice în zonele descoperite ale județului.
7. Informarea și consilierea cadrelor didactice în vederea schimbării mentalității și a îmbunătățirii activității didactico – educative.	- Asigurarea materialelor de informare pentru cadrele didactice prin oferirea de pliante, cursuri de informare, ș.a.

Anexa 5 – Proiecte modernizarea DJ prin POR

- Modernizarea DJ106 Sibiu - Agnita:** acest proiect este finanțat prin POR și implementat începând cu sfârșitul anului 2008, cu termen de realizare până în august 2011; el va răspunde necesității de creștere a accesibilității pe direcția E-V a județului.
- Modernizarea DJ 106 E Jina - Șugag:**
- Modernizarea DJ 105 G Sadu - Râu Sadului - Sădurel:** pentru acest proiect contractul de finanțare a fost semnat în februarie 2010
- Modernizarea DJ 106 D Rășinari - Poplaca - Orlat:** are contractul de finanțare semnat în februarie 2010. De asemenea, tot în perioada 2010- 2013, va fi realizată modernizarea DJ 105D DN1 - Cîrța - Nou Român - Chirpăr – Agnita (se află deja în lucru, estimându-se a se finaliza în 2011) și DJ 142J Șeica Mare - Șeica Mică, din fonduri neguvernamentale, prin H.G. nr. 577/1997 (la acestea, C.J. Sibiu nu participă cu finanțare).:
 - **Modernizare DJ 142 E Dîrlos - Hoghilag:** fiind evaluat la finele lui 2009 și în lista de rezerva în cazul unor noi sume disponibile prin POR până în 2013.
 - **Modernizarea DJ Slimnic - Ocna Sibiului - intersecție DN 1:** evaluat și el la finele lui 2009 și în lista de rezervă în cazul unor noi sume disponibile prin POR
 - **Modernizarea DJ 106 E Cristian - Jina:** evaluat la finele lui 2009 și în lista de rezervă în cazul unor noi sume disponibile prin POR

Anexa 6 – Prioritizarea modernizării drumurilor județene în funcție de importanță și de proiectele aprobate prin POR (I=coeficient de importanță):

Denumirea și traseul drumului județean	I	Lungimea (Km)	Etapa		
			2010-2013	2014-2020	După 2020
DJ 106 (Sibiu - Agnita - Lim. jud. Mures)	34,36	75,274	2009 (Sibiu-Agnita)	*	
DJ 106C (Sibiu – Cisnădie- Sadu)	32,00	5,892		*	
DJ 141A (Seica Mare - Mihaileni - int. DJ 106)	25,73	32,875		*	
DJ 141 (Mediaș-Moșna-Bîrghiș)	25,39	26,993		*	
DJ 106D (DN1 - Cisnădie - intrare Rășinari - Poplaca -	24,69	27,427	2010	*	

Denumirea și traseul drumului județean	I	Lungimea (Km)	Etapa		
			2010-2013	2014-2020	După 2020
Sacel)			(Rasinari-Orlat)		
DJ 142E (Dîrlos - Alma - Dumbrăveni - Hoghilag - DN14)	23,38	14,68		*	
DJ 106E (Cristian(int.DN1)-Orlat-Sibiel-Vale-Săliște-Galeș-Tilișca-Rod-Poiana Sibiului-Jina-lim.jud.Alba)	22,19	43,505	2009 (Jina-Sugag)	*	
DJ 106G (Poiana-Miercurea-Apoldu de Jos-Ludoș-inters. DJ107B)	22,18	26,715		*	
DJ 106R (Sibiu-Poplaca)	21,13	7,698		*	
DJ 142J (Șeica Mare-Șeica Mică)	20,47	7,855	2012 H.G.577/1997		
DJ 106A (Sibiu-Rășinari-Păltiniș-Șanta)	20,38	33,300		*	
DJ 106B (DN1-Ocna Sibiului-Loamneș-Șoroștin-Țapu-DN14B)	20,06	37,428		*	
DJ 107B (Lim.jud.Alba-Păuca-Alămor-Mîndra-Slimnic)	19,02	35,185		*	
DJ 105D (DN1 - Cîrța - Nou Român - Săsăuși - Chirpăr - Vărd - Agnita)	18,79	28,4	2009 H.G.577/1997		
DJ 104G (Săcădate-Nucet-Cornățel-Roșia Nou)	18,45	18,860			*
DJ 143B (Sibiu - Rusciori - Mag - Amnaș - Apoldu de Jos (inters.DJ106G))	17,18	25,209			*
DJ 141B (Saroș pe Tîrnave-Biertan-Richiș-DJ141)	16,73	18,680			*
DJ 142G (Copsa Mică-Valea Viilor-Motiș - Mihăileni)	15,49	11,90			*
DJ 142B (Blăjel-Bazna-Boian-lim.jud.Alba)	15,10	11,612			*
DJ 105 (Lim.jud.Brașov-Meghindeal-Dealul Frumos-Agnita)	14,82	11,323			*
DJ 105G (Avrig - Racovița - Tălmăciu - Sadu - Râu Sadului - Sădurel - lim. jud. Vâlcea)	13,79	45,920	2010 (Sadu-Sadurel)		*
DJ 106A1 (varianta Rasinari)	13,00	1,300			*
DJ 104F (DN1-Săcădate-Glîmboaca-Colun-Nou Român-int.104E)	12,51	26,380			*
DJ 105P (Lim.jud.Brașov-Arpașu de Sus-Cîrțișoara)	12,28	7,420			*
DJ 106A2 (varianta Paltinis)	12,00	1,500			*
DJ 106S (DJ106-Daia-Roșia-Vurpăr)	11,21	15,600			*
DJ 141E (DN14-(Colonia Tîrnava)- Tîrnava)	11,00	1,200			*
DJ 105A (DJ106-Marpod-Ilimbav-Săsăuș-Șomartin-Bruiu-lim.jud.Brașov)	10,32	29,473			*
DJ 105J (Glîmboaca-Porumbacu de Jos- Porumbacu de Sus-Glăjărie)	9,64	13,672			*
DJ 142H (Bazna – Bazna Băi)	9,53	2,130			*
DJ 105N (DJ105G(Gara Podu Olt)- Turnu Roșu)	9,00	2,237			*
DJ 106J (DJ 106A - Gura Rîului - Orlat)	8,39	8,150			*
DJ 143A (DN 14-Laslea-Rondola-Nou Săsesc-Sonde- Ruja –DJ106)	8,39	32,250			*
DJ 105E (Chirpăr - Ilimbav)	8,00	7,000			*
DJ 106T (Ocna Sibiului-Topîrcea - int.DJ106G (Ludoș))	7,92	13,425			*
DJ 105H (Arpașu de Jos - Arpașu de Sus)	7,26	6,080			*
DJ 142F (DJ142E(Alma)-Ațel-DJ141B (Richiș))	7,06	12,600			*
DJ 106N (Păltiniș - Rozdești - Șteflești - Valea Frumoasei - DN67C)	7,00	34,500			*
DJ 142A (Lim.jud.Mureș-Curciu-Dîrlos-Mediaș)	6,84	14,520			*
DJ 142C (Dumbrăveni-lim.jud.Mureș)	6,80	3,821			*
DJ 104E (Șomartin (int.DJ105A)-Arpașu de Jos (DN1))	6,16	12,620			*
DJ 141C (Lim.jud.Alba – Broșteni – Bogatu – inters. DJ107B)	5,90	10,500			*
DJ 104D (Lim.jud.Brașov-Retiș-Brădeni)	5,79	8,550			*

Denumirea și traseul drumului județean	I	Lungimea (Km)	Etapa		
			2010-2013	2014-2020	După 2020
DJ 106M (Gura Rîului-Baraj Cibin-Cooda Lacului)	5,20	7,500			*
DJ 105K (Dealul Frumos-Sărățuri)	5,00	2,500			*
DJ 143 (Lim.jud.Mureș-Iacobeni-DJ106)	5,00	6,004			*
DJ 141D (lim. jud. Alba - Presaca - DJ 107B)	4,29	4,950			*
DJ 105F (Avrig –Poiana Neamțului)	4,00	12,77			*
DJ 106F (lim. jud. Alba - inters DN1 (Miercurea Sibiului))	3,33	1,840			*
DJ 106P (Sădurel - Rozdești)	3,00	16,000			*
DJ 151B (Lim. jud. Mureș - inters. DJ 142C)	2,00	4,680			*

Anexa 7 – Reabilitarea podurilor

Tabel 1: Centralizator poduri care se refac integral, in ordinea importanței podurilor

Denumire drum	Poziția Km si lungime totala pod
DJ 104 F	Km 24+480 L = 38.0 m
DJ 105 D	Km 7+364 L = 21.0 m
DJ 105 D	Km 7+384 L = 7.00 m
DJ 105 P	Km 7+070 L = 54.00 m
DJ 105 P	Km 8+270 L = 30.00 m
DJ 142 G	Km 23+520 L = 8.00 m
DJ 105 A	Km 15+890 L = 18.00
DJ 104 E	Km 3+402 L = 31.00 m
DJ 104 E	Km 4+739 L = 6.00 m
DJ 105 H	Km 5+382 L = 27.00 m
DJ 104 D	Km 32+200 L = 8.00 m
DJ 105 K	Km 0+580 L = 10.00 m
DJ 143	Km 21+700 L = 7.50 m

Tabel 2 : Centralizator poduri care necesită expertiză tehnica, in ordinea importanței podurilor

Denumire drum	Poziția Km si lungime totala pod
106	Km 67+150 L = 7.10 m
106	Km 70+900 L = 5.10 m
DJ 106 D	Km 3+030, L = 24.00 m
DJ 106 D	Km 32+050 L = 31.00 m
DJ 106 G	Km 8+655 L = 16.00 m
DJ 106 G	Km 17+014 L = 24.00 m
DJ 106 G	Km 18+000 L = 22.00 m
DJ 106 G	Km 24+480 L = 10.00 m
DJ 106 G	Km 25+550 L = 10.00 m
141	Km 6+480 L = 13.0 m
141	Km 7+800 L = 12.0 m
141	Km 8+640 L = 22.0 m
141	Km 9+450 L = 12.50 m
141	Km 10+975 L = 14.0 m
DJ 141 A	Km 20+200 L = 11.50 m
DJ 141 A	Km 20+900 L = 11.00 m
DJ 141 A	Km 24+050 L = 15.00 m
105	Km 22+500 L = 10.0 m
105	Km 23+800 L = 10.0 m

105	Km 25+130 L = 13.0 m
105	Km 29+780 L = 33.0 m
105	Km 29+800 L = 9.0 m
DJ 105 D	Km 9+410 L = 22 m
DJ 105 G	Km 8+908 L = 93.00 m
DJ 105 G	Km 20+834 L = 12.00 m
DJ 105 G	Km 21+093 L = 18.00 m
DJ 105 P	Km 11+400 L = 24.0 m
DJ 142 G	Km 6+400 L = 14.00 m
DJ 105 A	Km 6+900 L = 9.00
DJ 105 A	Km 7+225 L = 13.00
DJ 105 A	Km 22+660 L = 21.00
DJ 105 J	Km 11+780 L = 22.00 m
DJ 105 J	Km 12+200, L = 15.00 m
DJ 143 A	Km 6+448 L = 24.00 m
DJ 143 A	Km 7+867 L = 12.00 m
DJ 106 T	Km 8+300 L = 9.00 m
DJ 142 C	Km 0+165 L = 90.50 m

Tabel 3: Centralizator poduri care necesita lucrări de întreținere și reparații ierarhizate în funcție de volumul de lucrări

Denumire Drum	Poziția Km și lungimea totală a podului	Tip intervenție	Cost (lei)
DJ 105 G	Km 0+950 L = 55.00 m	Reparații	1031250
DJ 142 G	Km 2+100 L = 46.00 m	Reparații	862500
DJ 106 A	Km 14+356 L = 44.30 m	Reparații	830625
DJ 106 A	Km 12+540 L = 39.00 m	Reparații	731250
DJ 106 A	Km 9+017 L = 34.00 m	Reparații	637500
DJ 141 B	Km 1+780 L = 24.00 m	Reparații	450000
DJ 142 J	Km 6+700 L = 23.00 m	Reparații	431250
DJ 106 S	Km 5+776 L = 22.00 m	Reparații	412500
DJ 105 A	Km 4+088 L = 21.00 m	Reparații	393750
DJ 105 A	Km 26+105 L = 21.00 m	Reparații	393750
DJ 106	Km 66+130 L = 21.00 m	Reparații	393750
DJ 105 D	Km 16+000 L = 20.00 m	Reparații	375000
DJ 105 G	Km 2+964 L = 20.00 m	Reparații	375000
DJ 106 B	Km 26+950 L = 18.00 m	Reparații	337500
DJ 142 G	Km 9+300 L = 18.00 m	Reparații	337500
DJ 106 B	Km 39+400 L = 16.60 m	Reparații	311250
DJ 106 A	Km 11+274 L = 15.50 m	Reparații	290625
DJ 105 A	Km 5+628 L = 15.00 m	Reparații	281250
DJ 105 A	Km 29+470 L = 15.00 m	Reparații	281250
DJ 106	Km 63+250 L = 15.00 m	Reparații	281250
DJ 106 A	Km 15+238 L = 15.00 m	Reparații	281250
DJ 106 R	Km 9+020 L = 15.00 m	Reparații	281250
DJ 106 S	Km 10+900 L = 15.00 m	Reparații	281250
DJ 106 S	Km 13+944 L = 15.00 m	Reparații	281250
DJ 142 G	Km 4+500 L = 15.00 m	Reparații	281250
DJ 142 G	Km 8+700 L = 15.00 m	Reparații	281250
DJ 106 S	Km 13+420 L = 14.10 m	Reparații	264375
DJ 142 B	Km 8+800 L = 14.00 m	Reparații	262500
DJ 105 A	Km 25+124 L = 13.00 m	Reparații	243750
DJ 106 S	Km 12+125 L = 13.00 m	Reparații	243750

DJ 105 D	Km 16+500 L = 12.00 m	Reparații	225000
DJ 105 D	Km 20+297 L = 12.00 m	Reparații	225000
DJ 105 G	Km 6+180 L = 12.00 m	Reparații	225000
DJ 106 A	Km 14+788 L = 12.00 m	Reparații	225000
DJ 106 S	Km 1+600 L = 12.00 m	Reparații	225000
DJ 105 D	Km 12+800 L = 11.00 m	Reparații	206250
DJ 106	Km 60+250 L = 10.00 m	Reparații	187500
DJ 142 F	Km 6+900 L = 10.00 m	Reparații	187500
DJ 105 A	Km 3+750 L = 9.00 m	Reparații	168750
DJ 106 S	Km 1+430 L = 7.00 m	Reparații	131250
DJ 106 B	Km 27+930 L = 6.50 m	Reparații	121875
DJ 142 F	Km 0+330 L = 90.00 m	Reparatii	1687500
DJ 104 G	Km 10+643 L = 38.70 m	Reparatii	725625
DJ 105 D	Km 27+300 L=33.00 m	Reparatii	618750
DJ 104 F	Km 16+900 L=15.0 m	Reparatii	540000
DJ 104 D	Km 34+100 L=26 m	Reparatii	487500
DJ 106 B	Km 19+500 L = 23.00 m	Reparatii	431250
DJ 106 D	Km 31+650 L=19.00 m	Reparatii	356250
DJ 141 A	Km 17+000 L=17.00 m	Reparatii	318750
DJ 141	Km 1+680 L=16.0 m	Reparatii	300000
DJ 141	Km 11+700 L=14.0 m	Reparatii	262500
DJ 105 A	Km 27+350 L = 13.50	Reparatii	253125
DJ 142 J	Km 5+730 L = 12.00 m	Reparatii	225000
DJ 107 B	Km 43+380 L = 10.00 m	Reparatii	187500
DJ 141 B	Km 14+650 L = 9.00 m	Reparatii	168750
DJ 142 G	Km 23+240 L= 9.00 m	Reparatii	168750
DJ 105 G	Km 13+334 L = 113.00 m	Intret. reparatii	1440750
DJ 105 A	Km 0+430 L = 49.00	Intret. reparatii	624750
DJ 106 C	Km 4+400 L=26.00 m	Intret. reparatii	331500
DJ 106 B	Km 26+400 L = 22.50 m	Intret. reparatii	286875
DJ 106 D	Km 13+400 L = 22.00 m	Intret. reparatii	280500
DJ 104 E	Km 11+600 L = 21.00	Intret. reparatii	267750
DJ 106 B	Km 42+200 L = 18.00 m	Intret. reparatii	229500
DJ 104 D	Km 30+280 L=12 m	Intret. reparatii	225000
DJ 106 D	Km 5+200 L = 16.00 m	Intret. reparatii	204000
DJ 106 G	Km 10+800 L = 16.00 m	Intret. reparatii	204000
DJ 143 A	Km. 8+210 L=16.00 m	Intret. reparatii	204000
DJ 106 D	Km 8+900 L = 15.00 m	Intret. reparatii	191250
DJ 104 D	Km 35+950 L=12 m	Intret. reparatii	153000
DJ 104 F	Km 9+000 L=12.0 m	Intret. reparatii	153000
DJ 106	Km 56+400 L = 9.40 m	Intret. reparatii	119850
DJ 105 A	Km 2+600 L = 9.00	Intret. reparatii	114750
DJ 106 G	Km 14+432 L=8.00 m	Intret. reparatii	102000
DJ 142 J	Km 5+870 L = 8.00 m	Intret. reparatii	102000
DJ 142 G	Km 10+800 L = 7.00 m	Intret. reparatii	89250
DJ 105 N	Km 0+800 L= 153.00 m	Intretinere	481950
DJ 141 E	Km 0+200 L = 114.00 m	Intretinere	359100
DJ 106A1	Km 0+085 L= 23.00 m	Intretinere	72450
DJ 143 A	Km 27+005 L=17.00 m	Intretinere	53550
DJ 143 A	Km 28+225 L=17.00 m	Intretinere	53550
DJ 105 P	Km 10+400 L=15.0 m	Intretinere	47250
DJ 143 A	Km 10+045 L=13.00 m	Intretinere	40950